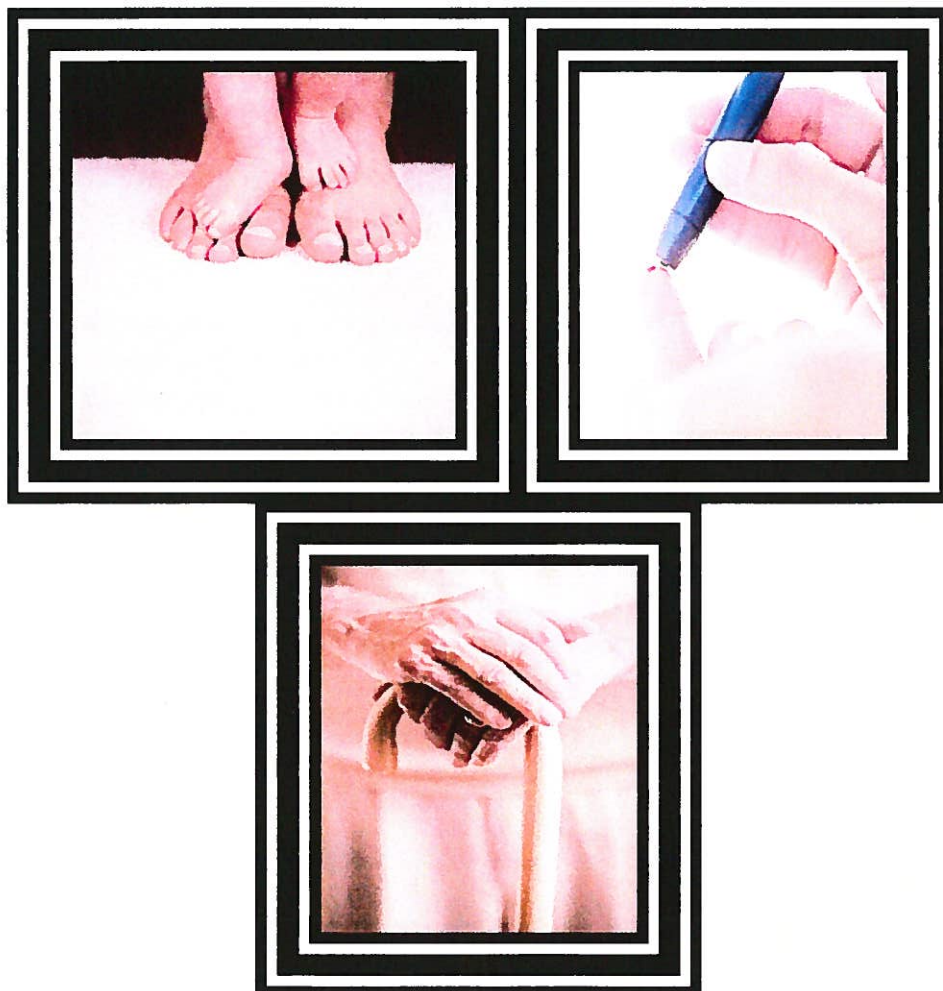

Peruspalvelukuntayhtymä

Selänne

Haapajärvi • Pyhäjärvi • Reisjärvi

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2018

Yhteistyötoimikunta 26.2.2019 § 5
Kuntayhtymähallitus 28.2.2019 § 31
Tarkastuslautakunta 20.5.2019 § 44

Sisällysluettelo

1.	Kuntayhtymän johtajan katsaus	1
2.	Kuntayhtymän hallinto	2
3.	Yleinen ja alueen kehitys	4
4.	Kuntayhtymän toiminta	4
5.	Kuntayhtymän henkilöstö	5
6.	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	6
7.	Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	7
8.	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	9
	8.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	11
	8.2 Rahoituslaskelma	12
	8.3 Tase	13
	8.4 Kokonaistulot ja -menot	14
	8.5 Tilikauden tuloksen käsittely	14
9.	Talousarvion toteutuminen	14
	9.1 Hallinto	23
	9.2 Hyvinvointipalvelut	24
	9.2.1 Hallinto	24
	9.2.2 Lastenneuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto ja perhekeskustoiminta lapsiperheiden kotipalvelu ja sosiaalihuoltolain alainen perhetyö	26
	9.2.3 Lastensuojelu, lastenvalvojan tehtävät ja sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut	28
	9.2.4 Aikuissosiaalityö	31
	9.2.5 Vammaispalvelut	33
	9.2.6 Terapiapalvelut	36
	9.3 Terveys- ja vanhuspalvelut	42
	9.3.1 Hallinto	42
	9.3.2 Lääkäreiden- ja hoitajien vastaanottopalvelut	45
	9.3.3 Vuodeosastot	49
	9.3.4 Täydentävät palvelut	51
	9.3.5 Kuntoutus	54
	9.3.6 Ensihoito	56
	9.3.7 Työterveyshuolto	56
	9.3.8 Suun ja hampaiden huolto	60
	9.3.9 Erikoissairaanhoido	63
	9.3.10 Kotiin annettavat palvelut	65
	9.3.11 Vuorohoito, päivätoiminta ja omaishoito	68
	9.3.12 Asumispalvelut	72
	9.4 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	79
	9.5 Investointien toteutuminen	84
	9.6 Rahoitusosan toteutuminen	85
10.	Tilinpäätöslaskelmat	86
11.	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	89
	11.1 Arvostuksen periaatteet	89
	11.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	89
	11.2.1 Kuntayhtymän toimintatuotot	89
	11.2.1 Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin	90
	11.3 Käyttöomaisuus	90
	11.4 Tasetta koskevat liitetiedot	91
	11.4.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	91
	11.4.2 Sijoitukset	91
	11.4.3 Saamiset	92
	11.4.4 Peruspääoma	92
	11.4.5 Sekkitililimiitti ja siitä käyttämättä oleva määrä	93
	11.4.6 Lyhytaikainen vieraspääoma	94
	11.4.7 Lomapalkkavelka	94
	11.4.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot, vuokrien jäljellä oleva määrä, leasingvastuut, taseen ulkopuolisten järjestelyjen erääntyvä osuus	95
12.	Tilinpäätöksen allekirjoitukset	97
	Liitteet	
	1. Henkilöstöraportti vuodelta 2018	98
	2. Suoritteiden toteutuminen	40, 76 ja 81

1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne lähti yhdeksänteen toimintavuoteensa kolmen jäsenkunnan, Haapajärven kaupungin, Pyhäjärven kaupungin ja Reisjärven kunnan, voimin. Kärämäen kunta jatkoi edelleen osajäsenenä ympäristö- ja rakennusvalvonnan palvelujen osalta.

Sote- ja maakuntauudistus leimasi voimakkaasti vuonna 2018 kuntayhtymän toimintaa. Pohjois-Pohjanmaan osalta maakunta- ja soteuudistuksen valmistelutyötä jatkettiin tiiviisti koko vuoden ajan. Keväällä 2018 aloitettiin POP-maakunta -sotevalmisteluun liittyen alueellisten sote-toimintojen simulointi. Simulointia varten maakunta jaettiin neljään alueeseen; Koillismaahan, Ouluun ja sen ympäristöön, Rannikkoon ja Jokilaaksoihin. Simulointityön väliraportit saatiin valmiiksi 4.9.2019. Pohjois-Pohjanmaan maakunta- ja soteuudistuksen valmistelutyötä ohjasivat laaja seurantaryhmä, poliittinen seurantaryhmä, epävirallinen yhteistoimintaelin ja johtoryhmä. Sote- ja maakuntauudistukseen liittyen kuntayhtymässä jatkettiin valmistautumista tulevaan muutokseen.

Kuntayhtymän toimintaa kehitettiin vuoden 2018 aikana kaikilla palvelulinjoilla. Kuntayhtymähallitus perusti kuntayhtymän omaishoidonohjaajan viran alkuvuodesta 2018. Omaishoidonohjaaja on tukenut ja kouluttanut omaishoitajia sekä arvioinut omaishoidettavien toimintakykyä kotikäyneillä. Kotihoitoa alettiin suunnitella viime vuoden loppupuolella 24/7 -mallilla toimivaksi omana toimintana. Kotisairaaloiminnan ja kotikuntoutusprosessin kehittämistä jatkettiin. Asianmukaisen akuuttihoito- ja kotiutusketjun kehittämistyö jatkui vuoden aikana. Konkreettisemmin se näkyi päätöksenä Reisjärven akuuttivuodeosaston muuttamisesta arviointiyksiköksi vuoden 2019 aikana.

Systemaattisen lastensuojelun ja perhekeskustoiminnan kehittämistä ja juurruttamista jatkettiin viime vuoden aikana. Myös vammaispalvelujen ja mielenterveyskuntoutujien tuetun asumisen kehittäminen jatkui. Kuntayhtymän vammaispalveluissa alettiin kehittämään vuoden alusta tukihenkilö- ja kaveritoimintaa. Lapsiperheiden kotipalvelun vakiinnuttamiseksi saatiin perustettua uusi lähihoitajan vakanssi. Perhehoito on ollut yksi palvelumuoto lyhytaikaisen ja pitkäaikaisen hoidon ja hoivan tarpeelle lastensuojelussa sekä ikäihmisten palveluissa. Vuoden 2018 aikana perhehoitoa alettiin järjestämään myös vammaispalveluissa. Hyvinvointiteknologisia ratkaisuja pyrittiin viemään eteenpäin kuntayhtymän alueella.

Kulunutta vuotta leimasi voimakkaasti myös kolme erillistä liikkeen luovutussopimusta. Kuntayhtymähallitus hyväksyi maaliskuussa Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen ja Esperri Care Oy:n välillä tehdyn liiketoiminnan luovutussopimuksen. Luovutuksen myötä Haapajärvellä kuntayhtymän toimesta tuotettu kehitysvammaisten ympärivuorokautinen asumispalvelu siirtyi Esperri Care Oy:lle. Kuntayhtymähallitus hyväksyi kesäkuussa Attendo Oy:n ja Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen välillä tehdyt sopimukset henkilöstön siirtymisestä Attendon palvelukseen liikkeen luovutuksen periaattein. Käytännössä ikäihmisten tehostettu palveluasuminen siirtyi Attendolle Karjalahden puolikkaan osalta 1.9.2018 alkaen ja Köpsinrinteen osalta 1.12.2018 alkaen.

Kuntayhtymän jäsenkuntien valtuustot hyväksyivät loppuvuonna 2017 kuntayhtymähallituksen esityksen eläinlääkäreiden yhteisvastaanoton perustamisesta. Toukokuussa 2018 kuntayhtymähallitus hyväksyi päivitetyn vuokrasopimuksen JEDUn (Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä) ja Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen välillä. Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä lähti rakennuttamaan alkukesästä yhteisvastaanoton tiloja Haapajärven ammattiopistolla sijainneeseen hevostalliin. Yhteisvastaanoton tilat valmistuivat aikataulussaan marraskuussa 2018 ja toiminta yhteisvastaanotolla käynnistyi joulukuun alussa.

Valtioneuvosto teki 16.8.2018 STM/2299/2018 päätöksen, jolla se velvoitti Pyhäjärven kaupungin järjestämään perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon palvelut yhteistoiminnassa Haapajärven kaupungin ja Reisjärven kunnan kanssa edelleen siten, kuin kunnat ovat sopineet yhteistoiminnasta.

4.2) EAP M

Kuntalain muutosten myötä kuntayhtymähallitus päätti marraskuussa, että Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen työterveyshuollossa luovutaan työterveyshuollon sairaanhoito- ja muiden terveyspalvelujen tuottamisesta yrityksille. Kuntayhtymän työterveyshuolto tuottaa jatkossa edelleenkin lakisääteiset palvelut alueen yrityksille.

Kuntayhtymäyhtymähallitus päätti marraskuussa hankkia Joki ICT Oy:ltä yhden osakkeen. Osakkuuden myötä se päätti hankkia suorahankintana tietoliikenne- ja palvelupalvelut Joki ICT Oy:ltä 1.3.2019 alkaen.

Kuntayhtymä on järjestänyt jäsenkuntiensa palvelut vuosisopimusten mukaisesti, vaikkakin jäsenkuntien tiukka taloustilanne toi haasteita palvelujen järjestämiselle. Toimintakertomuksessa esitetään palvelulinjoittain taloudelliset ja toiminnalliset toteutumat vuodelta 2018. Kuntayhtymähallitus seurasi talouden toteumaa kuukausiraportin muodossa. Lisäksi vuoden aikana laadittiin kaksi osavuosisikatsausta, joissa raportoitiin toiminnasta ja taloudesta.

Tuomas Aikkila, kuntayhtymän johtaja

2 Kuntayhtymän hallinto

Luottamushenkilöhallinto

Perussopimuksen mukaisesti jäsenkuntien valtuustot käyttävät yhtäpitävin päätöksin kuntayhtymän ylintä päätösvaltaa. Jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät:

- kuntayhtymän talousarvion ja taloussuunnitelman
- kuntayhtymän poistojen laskennan perusteet
- kuntayhtymän toimintaa koskevat johtosäännöt
- tilinpäätöksen
- vastuuvapauden myöntämisen sekä toimenpiteet, joihin tilintarkastajien kertomus antaa aihetta
- valtuustokaudeksi laaditun palvelutasosuunnitelman
- oman kunnan talousarvion yhteydessä hyväksyttävän kuntakohtaisen vuosisopimuksen
- muut yhtymähallituksen erikseen esittämät asiat.

Muu päätöksenteko kuuluu yhtymähallitukselle, ellei päätösvaltaa ole hallinto- tai muilla säännöillä siirretty muulle toimielimelle tai viranhaltijalle.

Yhtymäkokous kutsutaan koolle siinä tapauksessa, että jäsenkuntien valtuustot tai toimielimet eivät yhtymähallituksen päättämässä määräajassa ole tehneet asiassa yhtäpitäviä päätöksiä.

Yhtymähallitus 1.1.-31.12.2018

Varsinaiset jäsenet:

Veikko Ekman, pj., Haapajärvi
Jukka Tikanmäki, 1. vpj, Pyhäjärvi
Teuvo Nyman, 2. vpj, Reisjärvi
Ulla Savola, Haapajärvi
Aila Kukkola, Haapajärvi
Jari Nahkanen, Haapajärvi
Aila Kauranen, Pyhäjärvi
Jouni Jussinniemi, Pyhäjärvi
Helena Kinnunen, Reisjärvi
Marjatta Seppä, Kärsämäki
Esko Loukkola, Kärsämäki

Varajäsenet:

Kaarina Torkkola
Teuvo Liimatainen
Jouni Tilli
Paavo Ranua
Maritta Niska
Mauri Tenkula
Satu Väisänen
Teija Mykkänen
Marjatta Mattila
Katariina Lohvansuu
Harri Pernu

Yhtymähallitus on kokoontunut 11 kertaa ja käsitellyt 174 asiaa. Esittelijänä on toiminut kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila ja pöytäkirjanpitäjänä toimistosihteeri Seija Koirikivi.

Yksilöjaos 1.1.-31.12.2018

Varsinaiset jäsenet:

Jari Nahkanen, pj, Haapajärvi

Veikko Ekman, Haapajärvi

Aila Kauranen, vpj, Pyhäjärvi

Teuvo Nyman, Reisjärvi

Varajäsenet:

Sari Vedenpää, 8/2018 asti, Lyyli Nivala
9/2018 alkaen

Ulla Savola

Teuvo Liimatainen

Marjatta Mattila

Yksilöjaos on kokoontunut 8 kertaa ja käsitellyt 59 asiaa. Esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila.

Ympäristölautakunta 1.7.-31.12.2018

Varsinaiset jäsenet:

Hilkka Soranta, Haapajärvi

Mauri Tenkula, Haapajärvi

Jarkko Savola, pj, Reisjärvi

Hilkka Lindberg, Reisjärvi

Markku Kärkkäinen, Pyhäjärvi

Sanni Kantola, Pyhäjärvi

Anne Ruha, Kärämäki

Pauli Ojalehto, Kärämäki

Varajäsenet:

Raimo Salomaa

Liisa Myllylä

Sakari Pesola

Leena Kinnunen

Jaana Niskanen

Reijo Pennanen

Jaana Kyllönen

Timo Flankkila

Ympäristölautakunta on kokoontunut viisi kertaa ja käsitellyt 58 asiaa. Viranhaltija, joka valmistelee asian lautakunnalle, toimii myös esittelijänä ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut ympäristöjohtaja Aili Heikkinen.

Tarkastuslautakunta

Varsinaiset jäsenet:

Eeva-Riitta Pappila, pj, Pyhäjärvi

Asko Torssonen, Pyhäjärvi

Vesa Puputti, Haapajärvi

Sari Vedenpää, Haapajärvi 11.6.2018 asti

Marja Hiltunen, Haapajärvi 11.6.2018 alk.

Esa Hirvinen, vpj, Reisjärvi

Oili Kiviranta, Reisjärvi

Varajäsenet:

Heikki Koski

Mirja Hynninen

Hilkka Soranta

Jouko Pekonen

Pauli Niemi

Riina Kiiskilä

Tarkastuslautakunta on kokoontunut kahdeksan kertaa ja käsitellyt 72 asiaa. Esittelijänä on toiminut lautakunnan puheenjohtaja Eeva-Riitta Pappila ja pöytäkirjanpitäjänä on toiminut toimistosihteeri Paula Ilmonen.

Organisaatio ja vastuuhenkilöt

Kuntayhtymää johtaa kuntayhtymän johtaja Tuomas Aikkila. Kuntayhtymällä on myös tukipalveluysikkö (Taloushallinto SELMA), joka tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon sekä atk-palveluja kuntayhtymälle ja jäsenkunnille. Tukipalveluysikköä johtaa talous- ja henkilöstöjohtaja Seija Kärkkäinen.

4 D ERP W

Kuntayhtymän organisaatio jakaantuu palvelulinjoihin, joita ovat:

- hyvinvointipalvelut, esimiehenä hyvinvointijohtaja Merja Lehtiharju 1.1.-30.9.2018, vs. hyvinvointijohtaja Anja Väänttilä 19.4.-30.6.2018, vs. hyvinvointijohtaja Minna Malila 1.7.-31.12.2018
- terveys- ja vanhuspalvelut, esimiehenä palvelujohtaja Hannele Koski
- terveys- ja vanhuspalvelut/erikoissairaanhoido/lääkinnällinen vastuu, esimiehenä ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi ja
- ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut, esimiehenä ympäristöjohtaja Aili Heikkinen, vs. ympäristöjohtaja Sanna Rätty 1.10.-31.12.2018.

Tilivelvollisia viranhaltijoita ovat kuntayhtymän johtaja, talous- ja henkilöstöjohtaja sekä palvelulinjojen esimiehinä toimivat palvelujohtajat. Viranhaltijoiden nimet on lueteltu yllä.

3 Yleinen ja alueen kehitys

Alueen keskeisiä haasteena on vanheneva ja vähenevä väestö. Syntyvyys osassa jäsenkuntia on maakunnan ja maan keskiarvoja runsaampaa.

Selänteen jäsenkuntien asukasluvut 31.12.2017, 2016, 2015, 2014

Kunta	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Haapajärvi	7251	7332	7438	7492
Kärsämäki				2695
Pyhäjärvi	5337	5446	5508	5565
Reisjärvi	2813	2854	2892	2900
Yhteensä	15401	15632	15838	18652

*Kärsämäen väkiluku 31.12.2017 2611, 31.12.2016 2655

Jäsenkuntien väestön ikärakenne vaihtelee kunnittain.

	0-14 v. osuus väestöstä 31.12.2017	15-64 v. osuus väestöstä 31.12.2017	yli 65 v. osuus väestöstä 31.12.2017	perheiden lukumäärä 31.12.2017
Haapajärvi	1382	4250	1619	1858
Pyhäjärvi	782	2841	1714	1440
Reisjärvi	538	1570	705	721
Yhteensä/ka	900,7	2 887,0	1 346,0	1 340

Lähde: tilastokeskus, Väestö, Väestörakenne, 004--Väestö iän (l-v.) ja sukupuolen mukaan alueittain 1972-2017. Perheet perhetyypin ja henkilöluvun mukaan alueittain 1992-2017: Perheet 31.12. muuttujina Alue, Henkilöluku, Vuosi, Perhetyyppi ja tiedot, päivitetty 25.5.2018

4 Kuntayhtymän toiminta

Vuosi 2018 oli kuntayhtymän yhdeksäs toimintavuosi. Palvelutoiminta toimii hyvin. Taloutta oikaisevina toimenpiteinä neuvoteltiin Reisjärven kunnan kanssa Reisjärven palvelurakenteesta. Reisjärven kunnalle tehtiin mm. EVA-arviointi terveys- ja vanhuspalvelujen järjestämisestä. Neuvottelujen tuloksena vuoden 2019 talousarviossa on varauduttu vuodeosaston muutokseen ja Mansikan ostosopimuksen irtisanomiseen. Joulunajan arvovastaanottojen kiinniolut ja lomien keskittämiset kaikissa toimipisteissä joulun aikaan toteutettiin. Kesäsulun aikana Pyhäjärven vuodeosasto oli kiinni ja vastaavasti Haapajärven vuodeosasto avoinna. Myös Reisjärven

L W EAP JP

vuodeosastolla oli kesällä kiinni. Joulusulun aikana Pyhäjärven vuodeosasto oli avoinna ja Haapajärven vuodeosasto kiinni. Esmikko kulunvalvonnan käyttöönottoa harjoiteltiin syksyn aikana.

Haapajärven Vanhainkotiyhdistys ry on vuokrannut kehitysvammaisten tehostetun palveluasumisyksikön Männistökodin Espero Care Oy:lle. Ppky Selänne on sanonut irti Männistökodin vuokrasopimuksen 1.5.2018 alkaen ja siirtyy puitesopimuksen mukaiseen menettelyyn Espero Care Oy:n kanssa 30.4.2018 alkaen. Henkilökunta siirtyi liikkeen luovutuksella Espero Care Oy:n palvelukseen 30.4.2018 klo 00:01.

Haapajärven kaupunginvaltuusto päätti 16.10.2017 kokouksessaan myydä tehostetun palveluasumisen yksikön Karjalahden kiinteistön Attendo Oy:lle. Attendo Oy:n rakentamaan 30-paikkaiseen taloon asukkaat siirtyivät palvelusetelillä 1.9.2018 alkaen, samalla siirtyi myös henkilökunta ns. liikkeen luovutuksella Ruusulan palveluasumisyksikköön. Ppky Selänne teki esivuokrasopimuksen Attendo Oy:n kanssa toisesta rakennettavasta palveluasumisyksiköstä (Koivikko). Henkilökunta ja asiakkaat siirtyvät rakennettavaan yksikköön keväällä 2019.

Pyhäjärven kaupunginvaltuusto on 26.1.2018 hyväksynyt kiinteistökaupan esisopimuksen, jolla Pyhäjärven kaupunki myi tehostetun palveluasumisen yksikön Köpsinrinteen Attendo Oy:lle. Attendo Oy rakentaa Pyhäjärvelle 75-paikkaisen palveluyksikön, johon asukkaat siirtyvät palvelusetelillä. Rakennus valmistuu kesällä 2019. Tehostetun palveluasumisen henkilökunta on siirtynyt ns. liikkeen luovutuksella Attendo Oy:n palvelukseen 1.12.2018 ja asiakkaat samasta ajankohdasta asiakassetelillä Attendo Oy:lle.

Kärsämäki erosi kuntayhtymästä 1.1.2015 alkaen, ollen edelleen osajäsen ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa. Kuntayhtymän toimintaa on sopeutettu koko ajan palvelujen tarpeen mukaiseksi mahdollisuuksien rajoissa. Kaikkia virkoja ei ole täytetty, tehtäviä on jaettu uudelleen ja toimintaa kehitetään. Kuntayhtymän viranhaltijoita on osallistunut Pohjois-Pohjanmaan liiton PoPSTer -hankkeen eri työryhmiin. PoPSTer-hankkeessa luodaan mallit ja toimenpideohjelma siitä, millä tavalla sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään ja tuotetaan Pohjois-Pohjanmaalla 1.1.2020 alkaen valmisteilla olevan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

5 Kuntayhtymän henkilöstö

Kertomusvuoden lopussa vakinaista henkilökuntaa oli 526 henkilöä ja sijaisia 153 henkilöä, joista työllistettyjä oli 4. Vakituudesta henkilökunnasta osa-aikatyössä oli 67 työntekijää. Avoimia vakansseja oli hakijoiden puuttumisen takia tai meneillään olevan täyttöprosessin vuoksi. Sijaisia käytetään vuosi-, sairaus- ja muiden työlomien sijaisuuksiin.

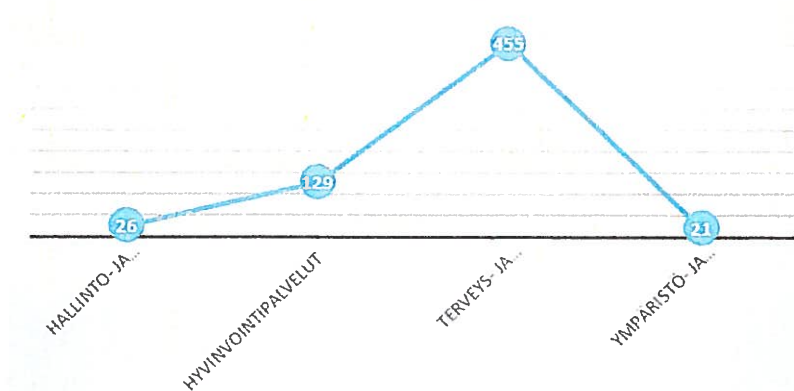
Henkilöstökulut olivat yhteensä noin 27,3 miljoonaa euroa, josta palkkojen ja palkkioiden osuus oli noin 22,3 miljoonaa euroa, henkilösivukulujen osuus 5,1 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut nousivat edellisestä vuodesta 0,5 miljoonaa euroa, mikä johtuu mm. Kiky-sopimuksesta johtuvasta lomapalkkavarauksen kirjauksesta, sijaistarpeen lisääntymisestä ja erilliskorvausten kustannusten noususta. Selänteen henkilökunnasta lähes puolet työskentelee terveys- ja vanhuspalveluissa. Seuraavaksi eniten työntekijöitä on hyvinvointipalveluissa.

Henkilöstökulujen jakaantuminen palvelulinjoittain:

Palvelulinja	Palkat ja palkkiot (1000 euroa)	Henkilösivukulut (1000 euroa)	Yhteensä (1000 euroa)	%	Muutos 2017/2018 (1000 euroa/%)
Hallinto	885	186	1 071	4	1,7/18
Hyvinvointipalvelut	4 084	943	5 027	18	5,7/302
Terveys- ja vanhuspalvelut	16 448	3 657	20 105	74	-4,4/-843
Ympäristöpalvelut	874	232	1 106	4	0,5/5
Yhteensä	22 291	5 018	27 309	100	1,97/528

Koko henkilökunnan määrä (vakinaiset ja sijaiset) lukumäärinä eri palvelulinjoilla 31.12.2018

Koko henkilökunnan määrä lukuina 31.12.2018

Liitteenä olevassa henkilöstöraportissa esitetään yksityiskohtaiset tiedot palvelulinjoittain mm. henkilökunnan määrästä, poissaoloista ja työhyvinvoinnista.

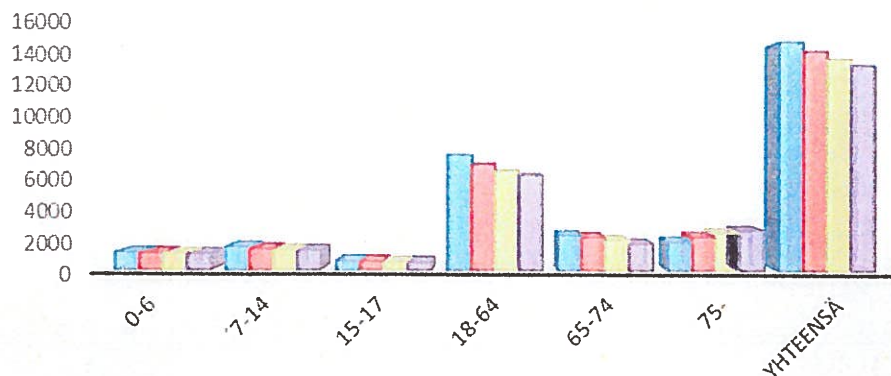
6 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toimintaan vaikuttavista tekijöistä

Merkittävin riski ja epävarmuustekijä tulee olemaan toimintaympäristössä tapahtuva muutos. Todennäköisin tällainen muutos on valmistelussa oleva maakunta- ja sote-uudistus.

Henkilöstön saatavuus varsinkin yleisesti vaikeasti rekrytoivien ammattiryhmien kohdalla on myös merkittävä riski kuntayhtymän toiminnan turvaamiseksi. Myös mahdollinen koulutuksen keskittyminen kauas aluekeskuksiin vähentää koulutetun ja ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuutta. Henkilöriskeihin liittyvät myös toimitilakysymykset, joita selvitetään yhteistyössä toimitilat omistavien jäsenkuntien kanssa. Työergonomiakortti-, työyhteisön alaistaitojen- ja ergonomisten työvuorojen koulutuksilla pyritään henkilöstön hyvinvoinnin lisäämiseen. Varhaisen tuen -mallin mukaisia keskusteluja käydään työntekijöiden kanssa, mahdollistetaan työnkierto ja järjestetään tarvittaessa henkilökunnalle työnohjausta. Esimiesvalmennuksella vahvistetaan esimiesten osaamista ja edistetään henkilökunnan tasa-arvoista kohtelua jne.

Palvelujen kysynnän kasvu väestön ikääntyessä ja Selänteen alueen väestön sairastavuus sekä sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien lisääntyminen asettaa kuntayhtymän palvelutuotannolle haasteita. Väestö tulee ikääntymään vuoteen 2030 mennessä merkittävästi, kuten alla olevasta taulukosta voidaan havaita. Palvelujen tarpeen lisääntyminen ajassa, jolloin kuntien taloudelliset resurssit palvelujen tuottamiseen vähentyvät, aiheuttaa rahoitukseen olennaisen vajauksen. Tämän vuoksi paineet toiminnan tehostamiselle lisääntyvät jatkuvasti.

Ennuste väestörakenteesta, koko Selänteen väestö
 Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestöennuste [verkkajulkaisu].
 ISSN=1798-5137. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 18.2.2019].
 Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vaenn/men.html>

	0-6	7-14	15-17	18-64	65-74	75+	yhteensä
2020	1143	1522	600	7554	2302	1883	15004
2025	1110	1383	576	6948	2166	2220	14403
2030	1075	1327	512	6503	1988	2495	13900
2035	1058	1287	501	6244	1752	2647	13489

2020 2025 2030 2035

Toiminnassa tarvittavat tietojärjestelmät ja niiden toimivuus ovat riski, jota on hallittava mm. yhteistyösopimuksilla palvelun tuottajien kanssa sekä organisaation sisäisellä tietoturvatoinnalla. Potilasturvallisuuskoulutuksen on suorittanut hoito- ja avustava henkilökunta nettikoulutuksena. Lisäksi osa henkilökunnasta on suorittanut sähköisen potilastiedonarkiston koulutuksen. Tietoturvasuunnitelmien laadintaa jatketaan edelleen.

Kyberturvallisuus on turvallisuuden osa-alue, jolla pyritään sähköisen ja verkotetun yhteiskunnan turvallisuuteen. Kyberturvallisuudessa tunnistetaan, ehkäistään ja varaudutaan sähköisten ja verkotettujen järjestelmien häiriöiden vaikutuksiin yhteiskunnan kriittisiin toimintoihin. Kyberturvallisuusajattelussa yhdistyy tietoturvallisuuden, jatkuvuuden hallinnan ja yhteiskunnan kriisivarautumisen ajattelu. Erilaiset verkkohyökkäykset ovat ajankohtaisia ja huoli omien tietojen päätyemisestä väärin käsiin huolestuttaa. Kuntayhtymässä päivitetään säännöllisesti erilaisia it-ohjelmia ja ohjelmistojen turvallinen käyttövarmuus on entistäkin tärkeämpää.

Kuntayhtymällä on lakisäätöisen tapaturmavakuutuksen lisäksi työnantajan työttömyysvakuutus, vapaaehtoisia työajan ja hoidon aikaisia tapaturmavakuutuksia erityisryhmille, omaisuusvakuutus toimitiloissa olevalle irtaimistolle, vastuuvakuutus tilivelvollisille viranhaltijoille ja luottamushenkilöille sekä toiminnan vastuuvakuutus. Vakuutukset on hankittu If Vahinkovakuutusyhtiö Oy:ltä.

7 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen hallintosäännön 8 luvun 41 §:ssä mainitaan ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta seuraavasti:

Kuntayhtymän hallinnon ja talouden valvonta ja riskien hallinta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta

järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tämän luvun mukaisesti.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta on johtamisen apuväline. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä vastaa kuntayhtymähallitus ja hyväksyy asiaa koskevat ohjeet.

Valvonnan tavoitteena on:

- 1) edistää kuntayhtymän toimintojen säännönmukaisuutta, taloudellisuutta, tuottavuutta ja vaikuttavuutta sekä parantaa palvelujen ja muiden tuotteiden laatua
- 2) turvata menetyksiltä, jotka aiheutuvat väärinkäytöstä, vahingosta, huonosta hoidosta, virheistä ja petoksista sekä muista epäsäännönmukaisuuksista
- 3) varmistaa säädösten ja määräysten noudattaminen ja ohjauksen vaikuttavuus
- 4) kehittää ja ylläpitää luotettavia tietoja taloudesta ja hallinnosta sekä esittää ne rehellisesti määrääkaikaisissa raporteissa
- 5) tietoihin pääsyn rajoittaminen valtuutetuille henkilöille, jotka ovat vastuuvollisia niiden hallussapidosta ja käytöstä
- 6) avainvelvollisuuksien ja -tehtävien varmistaminen jakamalla ne eri henkilöiden kesken ja määrittelemällä tarvittavat sijaisuudet
- 7) tehostaa menestymisen mahdollisuuksia

Kuntayhtymähallitus on hyväksynyt Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen sisäisen valvonnan ohjeen 20.9.2012 § 113.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntayhtymän johtamis- ja hallintojärjestelmää, strategista ja operatiivista toiminnan suunnittelua, päätöksentekoa ja seuranta. Kuntayhtymässä sisäinen valvonta toteutetaan vertaamalla toimintayksiköiden ja niiden henkilöstön toiminnan tuloksia ja toimintatapaa säädettyihin lakeihin, säännöksiin ja ohjeisiin, kuntayhtymää sitoviin sopimuksiin, kuntayhtymän omiin ohjeisiin sekä varattuihin resursseihin ja toimintatavoitteisiin.

Kuntayhtymähallitus on vastannut sisäisen valvonnan järjestämisestä hyväksymällä sisäisen valvonnan ohjeet ja käsittelemällä toimintakertomuksen ja osavuositarkastuksiin liittyvät talouden ja toiminnan keskeiset tunnusmerkit koko kuntayhtymän osalta. Viranhaltijapäätökset on saatettu hallitukselle tiedoksi säännöllisesti päätöksiin mahdollisesti kohdistuvan otto-oikeuden käyttämisen varmistamiseksi hallituksen päättämässä laajuudessa.

Kuntayhtymän johtaja on kutsunut palvelujohtajien koolle säännöllisesti, jotta hänellä on tieto kuntayhtymän tilasta ja toiminnasta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Toimintaan ja talouteen liittyvien suunnitelmien toteutuminen käydään läpi osavuositarkastusten yhteydessä. Palvelujohtajien osalta kuntayhtymän johtaja käy läpi tehtyjä päätöksiä vuosittain otannalla. Päätökset ovat nähtävillä Dynastyssa ja ProConsonassa.

Palvelulinjajohtajat vastaavat johtamansa palvelulinjan osalta sisäisestä tarkastuksesta. He vastaavat toimintaan liittyvien riskien tunnistamisesta ja hallinnasta näistä erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti. Palvelujohtajat toimittavat sisäisen valvonnan raportit kuntayhtymän johtajalle, joka vie niistä tehdyt johtopäätökset kuntayhtymähallitukselle vuosittain.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteessä jokainen esimies vastaa johtamansa toiminnan sisäisestä tarkkailusta. Se on osa normaalia johtamista. Henkilöstön tulee raportoida esimiehelleen seikoista, jotka uhkaavat toiminnan tuloksellisuutta, laatua, laillisuutta ja kuntayhtymän varallisuuden asianmukaista hoitamista.

Asiahallintajärjestelmään kuuluvaa sopimuksenhallintaosiota käytetään sopimusten seurannassa. Työpaikan vaarojen tunnistamiseksi ja riskien arvioimiseksi on otettu käyttöön

Työturvallisuuskeskuksen Riski-Arvi –tietojärjestelmä ja sen käyttöönottoa on edistetty toimintayksiköissä. Potilasturvallisuuden seurannassa on käytössä HaiPro-järjestelmä.

8 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Jäsenkuntien ennakkolaskutus perustui kuntayhtymähallituksen päätöksen mukaisesti oman toiminnan osalta talousarvioon ja erikoissairaanhoidon osalta sairaanhoitopiirien toteutuneeseen laskutukseen. Elokuun osavuositarkastuksen yhteydessä hyväksytyjen talousarvion muutosesitysten pohjalta toteutettiin lisälaskutus/palautus kunnille yhteensä 731.879 euroa, joka jakaantui seuraavasti: Haapajärvi -322.181 €, Pyhäjärvi -639.395 € ja Reisjärvi 202.870 €. Kärämäen liikasuoritusta 26.827 € ei palautettu. Lopulliset jäsenkuntien maksuosuudet olivat yhteensä -6.485.709,02 €, joten lisäperintä oli yhteensä 1.200.514,55 €. Lisäperintä/palautus jakaantui kunnittain seuraavasti: Haapajärvi -378.024,15 €, Kärämäki -5.206,86 €, Pyhäjärvi -530.297,30 € ja Reisjärvi -286.986,24 €.

Talousarvion toteutuminen kunnittain hallinnon ja muiden palvelujen osalta:

	HALLINTO			PALVELUT		
	TA	TOT	Tot%	TA	TOT	Tot%
Haapajärvi	867 791	732 280,26	84,38	28 117 000	27 775 060,22	98,78
Kärämäki				231 100	209 272,86	90,56
Pyhäjärvi	643 904	543 355,07	84,38	25 105 100	25 206 813,83	100,41
Reisjärvi	338 605	285 729,82	84,38	11 754 600	11 733 196,96	99,82
Yhteensä	1 850 300	1 561 365,15	84,38	65 207 800	64 924 343,87	99,57

Talousarvion toteutuminen kunnittain, maksetut ennakkomaksuosuudet ja lisäperintä:

	HALLINTO JA PALVELUT YHTEENSÄ				MAKSETUT ENNAKKO- MAKSU- OSUDET	EROTUS - LISÄ- PERINTÄ+PA- LAUTUS
	TA	TOT	Ero €	Tot%	€	€
Haapajärvi	28 984 791,00	28 507 340,48	477 450,52	98,35	28 129 316,33	-378 024,15
Kärämäki	231 100,00	209 272,86	21 827,14	90,56	204 066,00	-5 206,86
Pyhäjärvi	25 749 004,00	25 750 168,90	-1 164,90	100,00	25 219 871,60	-530 297,30
Reisjärvi	12 093 205,00	12 018 926,78	74 278,22	99,39	11 731 940,54	-286 986,24
Yhteensä	67 058 100,00	66 485 709,02	572 390,98	99,15	65 285 194,47	-1 200 514,55

Uuden kuntalain mukaan kuntayhtymillä on alijäämän kattamisvelvollisuus. Alijäämä tulee kattaa neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien (Kuntalaki 110.3 §). Kunnan tilikauden alijäämä katetaan tilinpäätöstä seuraavan vuoden kirjanpidossa edellisten tilikausien ylijäämästä määrään, mihin taseen ylijäämäerät riittävät. Kuntayhtymässä noudatetaan vastaavaa menettelyä. Jäsenkunnat voivat kuitenkin sopia erikseen tilikauden alijäämän kattamisesta ja ylijäämän palautuksesta (www.kunnat.net/fi/asiantuntipalvelut/kuntatalous, Soveltamisohje kuntalain talouden tasapainottamista koskevasta sääntelystä). Kuntayhtymän tulos tasataan viimeisellä laskulla jäsenkuntiin (Haapajärvi -378.024,15 €, Kärämäki -5.206,86 €, Pyhäjärvi -530.297,30 €, Reisjärvi -286.986,24 €), joten alijäämää ei synny.

Yhtymähallitus hyväksyi talousarvioon elokuussa yhteensä 1.863.700 euron muutokset toimintakuluihin ja vastaavasti toimintatuotoissa oleviin kuntaosuuksiin. Talousarviomuutoksia selvitetään myöhemmin tarkemmin asianomaisissa kohdissa. Rahoitustuottoja ja -kuluja on

syntynyt lähinnä perintätoimiston laskutustavasta johtuen. Perintätoimisto tilittää omat saatavansa Selänteelle tilitysten yhteydessä ja perii ne takaisin itselleen.

Kuntayhtymän menojen merkittävin kustannusten nousu tuli palvelujen ostojen ja avustuksista. Henkilöstökulut laskivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 0,5 miljoonaa euroa johtuen mm. ulkoistuksista. Palvelujen ostojen kustannukset nousivat noin 2,6 miljoonaa euroa ja avustuksien kustannukset noin 0,5 miljoonaa euroa mm. palveluseteliin siirtymisen johdosta. Muiden toimintakulujen menot laskivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 0,2 miljoonaa euroa. Ulkoiset toimintatuotot laskivat noin 0,4 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna ilman jäsenkuntien maksuosuutta.

Talousarvioon verrattuna ulkoiset toimintatuotot nousivat yhteensä noin 359.500 euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna myyntituotot laskivat noin -203.250 euroa, maksutuotot -198.600 euroa ja muut maksutuotot noin -154.600 euroa. Tuet ja avustukset nousivat noin 92.900 edelliseen vuoteen verrattuna. Myyntituottojen lasku johtui mm. sotilasvammalain mukaisten ja kotikuntakorvausten pienenemisestä. Maksutuottojen lasku johtui lähinnä vuodeosastotulojen vähenemisestä ja rakennusvalvontatulojen vähäisyydestä. Kuntayhtymän menoja laski kesällä toteutettu kesäsulku, yhteensä noin 250.000 euroa Haapajärven ja Pyhäjärven osalta, Reisjärven kesäsulku ei tuonut merkittävää säästöä.

4/12 JJ GRP JP

8.1 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (sisäiset mukana)

TULOSLASKELMA	2018	2 017,00	Erotus
	1000 euroa	1000 euroa	1000 euroa
TOIMINTATUOTOT	76 889	73 419	3 470
Myyntituotot	70 771	67 081	3 690
Maksutuotot	4 985	5 184	-199
Tuet ja avustukset	471	338	133
Muut toimintatuotot	662	816	-154
TOIMINTAKULUT	-76 579	-73 125	-3 454
Henkilöstökulut	-27 309	-26 781	-528
Palkat ja palkkiot	-22 291	-21 612	-679
Henkilösivukulut	-5 018	-5 169	151
Eläkekulut	-4 137	-4 088	-49
Muut henkilösivukulut	-881	-1 081	200
Palvelujen ostot	-38 360	-35 770	-2 590
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 550	-2 514	-36
Avustukset	-4 694	-4 210	-484
Muut toimintakulut	-3 666	-3 850	184
TOIMINTAKATE	310	294	16
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	27	50	-23
Korkotuotot	16	17	-1
Muut rahoitustuotot	44	64	-20
Muut rahoituskulut	-33	-31	-2
VUOSIKATE	337	344	-7
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	337	344	-7
TILIKAUDEN TULOS	,00	0,00	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	,00	0,00	0

	2018	2017
Toimintatuotot/toimintakulut %	100,4	100,4
Vuosikate/poistot %	100,0	100,0
Asukasmäärä	15.401	15.632
- osajäsenyys	18.012	18.287

Handwritten signatures and initials: "H. J. ERP JP"

8.2 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA (1.000 €)	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	337	344
Satunnaiset erät		
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-88	-355
Investointihyödykkeiden myyntitulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	249	-11
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	4	1
Vaihto-omaisuuden muutos	6	21
Saamisten muutos	958	-490
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	397	-303
Rahoituksen rahavirta	1 365	-771
Rahavarojen muutos	1 614	-782
Rahavarat 31.12.	4 084	2 470
Rahavarat 1.1.	2 470	3 253
Muutos	1 614	-782

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, € (mukana vuodet 2014-2018)	121	-141
Investointien tulorahoitus, %	386,6	96,8
Lainanhoitokate, 1000 euroa	0	0
Kassan riittävyys, pv	19,4	12,2
Asukasmäärä	15.401	15.632
- osajäsenyys	18.012	18.287

8.3 Tase

TASE	2018	2017		2018	2016
	1000 euroa	1000 euroa		1000 euroa	1000 euroa
VASTAAVAA	9 783	9 382	VASTATTAVAA	9 783	9 382
A Pysyvät vastaavat	517	766	A Oma pääoma	19	19
I Aineettomat hyödykkeet	172	318	I Peruspääoma	19	19
1. Aineettomat oikeudet	172	318	D Toimeksiantojen pääomat	14	11
II Aineelliset oikeudet	344	448	2. Valtion toimeksiannot		
4. Koneet ja kalusto	344	448	3. Muut toimeksiantojen pääomat	14	11
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					
III Sijoitukset	1		E Vieras pääoma	9 750	9 352
1. Osakkeet ja osuudet	1		II Lyhytaikainen	9 750	9 352
C Vaihtuvat vastaavat	9 266	8 616	5. Saadut ennakot	72	57
I Vaihto-omaisuus	124	130	6. Ostovelat	4 614	3 995
1. Aineet ja tarvikkeet	117	123	7. Muut velat	1 490	1 347
2. Valmiit tuotteet	7	7	8. Siirtovelat	3 574	3 953
II Saamiset	5 058	6 016			
1. Myyntisaamiset	4 130	5 018			
3. Muut saamiset	490	489			
4. Siirtosaamiset	438	509			
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 084	2 470			

TASEEN TUNNUSLUVUT:

	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	0,20	0,20
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	12,6	12,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	0	0
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	0	0
Lainakanta 31.12., 1000 €	0	0
Lainakanta 31.12., €/asukas	0	0
Lainasaamiset, 1000 €	0	0
Asukasmäärä	15.401	15.832
- osajäsenyys	18.012	18.287

JS

Ar ERP P

TULOT (ulkoiset)		€ MENOT (ulkoiset)	€
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	75 411 490	Toimintakulut	75 101 532
Korkotuotot	16 281	Muut rahoituskulut	32 648
Muut rahoitustuotot	43 866	Poistot	337 456
Kokonaistulot yhteensä	75 471 636	Kokonaismenot yhteensä	75 471 636
Pysyvät vastaavat		Investoinnit	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		Investointimenot	87 277

8.5 Tilikauden tuloksen käsittely

Tuloslaskelman mukainen tulos toimintavuodelta on 0 euroa, kun vuosikatteesta on vähennetty suunnitelman mukaiset poistot -337.456,42 euroa. Tämän mukaisesti yli-/alijäämättilille ei jää kirjattavaa.

9 Talousarvion toteutuminen

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN	Alkup.TA	Muutos	TA2018	Kum	Ero €	Kum %
TOIMINTATUOTOT	75 238 400,00	1 863 700,00	77 102 100,00	76 889 213,44	-212 886,56	99,72 %
Myyntituotot	69 185 800,00	1 863 700,00	71 049 500,00	70 770 975,53	-278 524,47	99,61 %
Maksutuotot	5 180 850,00		5 180 850,00	4 985 554,10	-195 295,90	96,23 %
Tuet ja avustukset	369 950,00		369 950,00	470 642,72	100 692,72	127,22 %
Muut toimintatuotot	501 800,00		501 800,00	662 041,09	160 241,09	131,93 %
TOIMINTAKULUT	-74 820 010,00	-1 863 700,00	-76 683 710,00	-76 579 255,20	104 454,80	99,86 %
Henkilöstökulut	-28 776 600,00	-655 000,00	-29 431 600,00	-27 309 188,00	2 122 412,00	92,79 %
Palkat ja palkkiot	-23 349 750,00	-538 910,00	-23 888 660,00	-22 291 030,37	1 597 629,63	93,31 %
Henkilösivukulut	-5 426 850,00	-116 090,00	-5 542 940,00	-5 018 157,63	524 782,37	90,53 %
Eläkekulut	-4 306 740,00	-116 090,00	-4 422 830,00	-4 136 808,66	286 021,34	93,53 %
Muut henkilösivukulut	-1 120 110,00		-1 120 110,00	-881 348,97	238 761,03	78,68 %
Palvelujen ostot	-36 084 940,00	-940 000,00	-37 024 940,00	-38 359 807,92	-1 334 867,92	103,61 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 260 040,00	-75 000,00	-2 335 040,00	-2 550 130,33	-215 090,33	109,21 %
Avustukset	-3 998 000,00	-100 000,00	-4 098 000,00	-4 694 440,75	-596 440,75	114,55 %
Muut toimintakulut	-3 700 430,00	-93 700,00	-3 794 130,00	-3 665 688,20	128 441,80	96,61 %
TOIMINTAKATE	418 390,00	,00	418 390,00	309 958,24	-108 431,76	74,08 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 000,00		5 000,00	27 498,18	22 498,18	549,96 %
Korkotuotot	15 000,00		15 000,00	16 280,83	1 280,83	108,54 %
Muut rahoitustuotot	30 000,00		30 000,00	43 865,53	13 865,53	146,22 %
Muut rahoituskulut	-40 000,00		-40 000,00	-32 648,18	7 351,82	81,62 %
VUOSIKATE Summa	423 390,00	,00	423 390,00	337 456,42	-85 933,58	79,70 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-423 390,00		-423 390,00	-337 456,42	85 933,58	79,70 %
TILIKAUDEN TULOS Summa	,00	,00	0,00	-0,00		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	,00	,00	0,00	-0,00		

Talousarvion sitovuus yhtymähallitukseen nähden ovat palvelulinjan kunnittaiset toimintakatteet. Palvelujohtaja voi siirtää käyttösuunnitelmassa tai sen tarkistuksessa toimintatuottoja tai -kuluja palvelulinjan sisällä palveluyksiköiden välillä kunnittain. Yhtymähallitus hakee määrärahan ylitysoikeutta asianomaiselta kuntavaltuustolta, jos kunnittainen toimintakate on ylittymässä.

Yllä olevassa toteutumisessa on huomioitu yhtymähallituksen 11.10.2018 § 143 hyväksymät ja jäsenkunnille esittämät tuloslaskelman talousarviomuutokset.

Haapajärven osalta talousarvion muutosesitys oli yhteensä -1.062.300 euroa. Hyvinvointipalveluissa -230.00 euroa (lastensuojelu ja työntekijöille maksettava kertakorvaus). Terveys- ja vanhuspalveluissa se oli -790.000 euroa (erikoissairaanhoido ja työntekijöille maksettava kertakorvaus) ja saatavien poistot eri palvelulinjoilla -42.300 euroa.

Pyhäjärven osalta talousarvion muutosesitys oli -801.400 euroa. Hyvinvointipalveluissa 175.000 euroa (vammaispalvelumenojen alitus 200.000 euroa ja työntekijöille maksettava kertakorvaus - 25.000 euroa). Terveys- ja vanhuspalveluissa se oli -945.000 euroa (vastaanottopalvelujen sijaismäärärahat, hoitotarvikkeet ja lääkkeet, kotihoidon sijaismäärärahat, hoitotarvikkeet ja vuokrat, vuodeosaston palkkakustannukset, tehostetun palveluasumisen oman toiminnan sijaismäärärahat ja ostopalvelut sekä työntekijöille maksettava kertakorvaus) ja saatavien poistot eri palvelulinjoilla -31.400 euroa.

Kärsämäen ja **Reisjärven** osalta talousarvion muutosesitys oli 0 euroa.

Yhteensä toimintakulujen ylitykset ja toimintatuottojen alitukset arvioitiin olevan **-1.863.700 euroa**, jota vastaavasti toimintatuottojen jäsenkuntien maksuosuudet kasvoivat.

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa on esitetty talousarvion muutokset tuloslaskelmaan.

Talousarvion toteutuminen ja talousarviomuutokset tuloslaskelmamuodossa:

TALOUSARVIOMUUTOKSET	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	Toteutunut	Ero €
TOIMINTATUOTOT	75 238 400,00	1 863 700,00	77 102 100	76 889 213,44	-212 886,56
TOIMINTAKULUT	-74 820 010,00	-1 863 700,00	-76 683 710	-76 579 255,20	104 454,80
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 000,00		5 000	27 498,18	22 498,18
VUOSIKATE	423 390,00		423 390	337 456,42	-85 933,58
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-423 390,00		-423 390	-337 456,42	85 933,58
Kaikki yhteensä	,00	,00	0	,00	

Talousarvion toteutuminen ja talousarviomuutokset kunnittain:

TALOUSARVIOMUUTOKSET	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	Toteutunut	Ero €
C10 Kuntayhtymän hallinto	63 344 100,00	1 863 700,00	65 207 800	64 924 343,87	-283 456,13
C20 Haapajärven palvelut	-27 054 700,00	-1 062 300,00	-28 117 000	-27 775 060,22	341 939,78
C30 Kärsämäen palvelut	-231 100,00		-231 100	-209 272,86	21 827,14
C40 Pyhäjärven palvelut	-24 303 700,00	-801 400,00	-25 105 100	-25 206 813,83	-101 713,83
C50 Reisjärven palvelut	-11 754 600,00		-11 754 600	-11 733 196,96	21 403,04
Kaikki yhteensä	,00	,00	0	,00	

Talousarvioon verrattuna jäsenkuntien maksuosuudet olivat yhteensä 0,6 milj. euroa pienemmät. Haapajärven maksuosuus oli noin 0,5 milj. euroa, Kärsämäen maksuosuus 21.827 euroa, Reisjärven noin 0,1 milj. euroa pienempi kuin talousarviossa ja Pyhäjärven 1.164 euroa suurempi.

Hallinnon osalta talousarviomäärärahat alittuivat noin 283.456 euroa. Johdon toteutuma toteutui noin 57.200 euroa pienempänä talousarvioon verrattuna. Kuntaosuushankkeisiin käytettiin rahaa noin -1.161,98 euroa ja talousarvio alittui noin 18.840 euroa. Henkilökunnan käyttämät työterveyshuollon palveluiden ostot laskivat noin 22.400 verrattuna edelliseen vuoteen. Työterveyshuollon kustannusten pysymiseen lähes samana edelliseen vuoteen verrattuna vaikuttaa työpaikkakäyntien lisääntyminen, työergonomiakorttikoulutusten toteuttaminen ja sairauslomien lisääntyminen on lisännyt työterveyshuollossa käyntejä. Kelan korvaus työterveyshuollon palveluista on 50/60 %. Kaikkiaan henkilöstöpalvelujen kustannukset toteutuivat talousarvioon nähden noin 209.300 euroa pienempänä. Rahoituksen tuloja saatiin noin 22.500 euroa enemmän kuin mihin talousarviossa oli varauduttu. Taloushallinto Selman menot alittuivat noin 63.400 eurolla.

Haapajärven osalta talousarviomäärärahat alittuivat hyvinvointipalveluissa noin 542.660 euroa ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa noin 61.070 euroa verrattuna talousarvioon. Terveys- ja vanhustalvelujen menot ylittyivät noin -261.790 euroa. Euromääräisesti säästöä tuli hyvinvointipalveluissa hallinnon menoissa noin 33.935 euroa, neuvolassa ja lapsiperheiden kotipalvelussa noin 109.900 euroa, aikuissosiaalityössä noin 49.600 euroa, vammaispalveluissa noin 559.800 euroa. Lastensuojelussa 200.000 euron lisätalousarvio piti ja menojen ylitystä tuli vain noin -2.360 euroa. Terapiapalvelujen ylitys oli noin -208.226 euroa, mikä johtui lähinnä terapiapalveluasumisen kustannusten noususta, noin -189.000 euroa ja päihdepalvelujen tarpeen kasvusta noin -65.250 euroa, muissa palveluissa talousarvio puolestaan alittui. Terveys- ja vanhustalveluissa euromääräisesti säästöä tuli suun ja hampaiden huollossa noin 14.650 euroa ja erikoissairaanhoidossa lisämääräraha riitti alittaen talousarvion noin 315.195 euroa (perusterveydenhuollon päivystyksen korjauskirjaus vastaanotolle), vuoroahoito/päivätoiminta ja omaishoito noin 87.960 euroa. Terveys- ja vanhustalvelujen hallinnossa talousarviomäärärahat ylittyivät noin. -13.780 euroa, vastaanottopalveluissa noin -447.000 euroa (perusterveydenhuollon päivystyksen korjauskirjaus) ja kotihoidossa noin -129.950 euroa. Työterveyshuollon tulos jäi tavoitteesta noin -53.330 euroa.

Kärsämäen osalta talousarviomäärärahat alittuivat noin 21.830 euroa ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen osalta.

Pyhäjärven osalta talousarviomäärärahat alittuivat hyvinvointipalveluissa noin 289.100 euroa ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa noin 52.750 euroa. Terveys- ja vanhustalveluissa talousarvioon verrattuna menot ylittyivät noin -443.560 euroa. Euromääräisesti säästöä tuli

hyvinvointipalveluissa hallinnossa noin 25.600 euroa, neuvolassa ja lapsiperheiden kotipalvelussa noin 48.680 euroa, lastensuojelussa noin 119.860 euroa, aikuissosiaalityössä noin 31.580 euroa, vammaispalveluissa noin 127.600 euroa. Terapiapalveluissa ylitys talousarvioon nähden oli noin -62.240 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa euromääräisesti säästöä tuli täydentävissä palveluissa noin 47.200 euroa, suun ja hampaiden huollossa noin 22.380 euroa ja asumispalveluissa noin 201.100 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa vastaanottopalvelujen määrärahat ylittyivät noin -320.100 euroa, koska talousarviossa ei ollut varauduttu perusterveydenhuollon päivystyksen kustannuksiin. Perusterveydenhuollon päivystyksen kustannukset on aiemmin kirjattu erikoissairaanhoidon. Terveys- ja vanhuspalveluissa talousarviomäärärahat ylittyivät vuodeosastolla noin -95.250 euroa, suun ja hampaiden huollossa n. -22.400 euroa, erikoissairaanhoidossa noin -30.600 euroa, kotiin annettavissa palveluissa noin -231.300 euroa ja vuoroahoito/päivätoiminnassa ja omaishoidossa noin -35.000 euroa. Työterveyshuollon tulos parani talousarviossa arvioidusta noin 11.800 euroa.

Reisjärven osalta talousarviomäärärahat alittuivat hyvinvointipalveluissa noin 281.200 euroa ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa noin 25.650 euroa. Euromääräisesti säästöä tuli hyvinvointipalveluissa neuvolassa noin 17.000 euroa, lastensuojelussa noin 185.050 euroa, vammaispalveluissa noin 56.850 euroa ja terapiapalveluissa noin 16.150 euroa. Terveys- ja vanhuspalveluissa euromääräisesti säästöä tuli asumispalveluissa noin 106.250 euroa. Terveys- vanhuspalveluissa vastaanottopalvelujen määrärahat ylittyivät noin -153.300 euroa, vuodeosastolla noin -102.200 euroa, ensihoidossa noin -71.500 euroa (vuoden 2017 ensihoito kirjattu vuodelle 2018), kotihoidossa noin -22.440 euroa. Työterveyshuollon tulos heikkeni talousarvioon nähden noin -29.000 euroa.

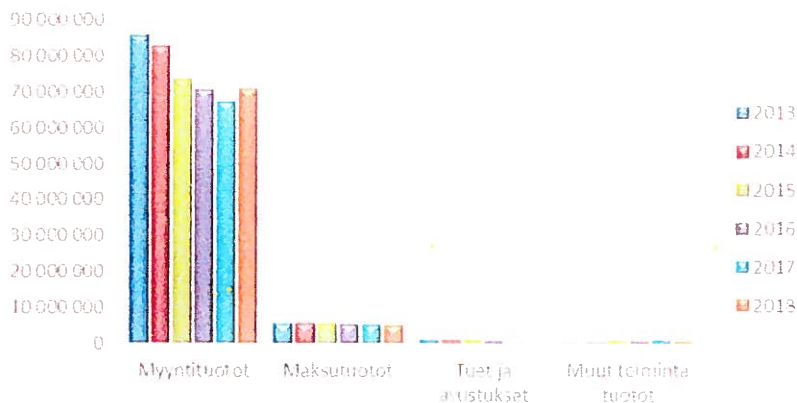
TOIMINTATUOTOT	€	%
Myyntituotot	70 770 976	92,0
Maksutuotot	4 985 554	6,5
Tuet ja avustukset	470 643	0,6
Muut toimintatuotot	662 041	0,9
TOIMINTATUOTOT	76 889 213	100,0

TOIMINTAKULUT	€	%
Henkilöstökulut	27 309 188	36
Palvelujen ostot	38 359 808	50
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 550 130	3
Avustukset	4 694 441	6
Muut toimintakulut	3 665 688	5
TOIMINTAKULUT	76 579 255	100

Toimintatuotot ilman Kärämäkeä vuosina 2013-2014, ilman varhaiskasvatusta vuosina 2013-2015	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos € 2017/2018
Myyntituotot	85 709 718	82 730 420	73 624 520	70 604 200	67 080 690	70 770 976	3 690 286
Maksutuotot	5 507 773	5 367 859	5 658 870	5 294 025	5 184 195	4 985 554	-198 641
Tuet ja avustukset	1 074 606	972 576	928 344	734 917	337 754	470 643	132 889
Muut toiminta tuotot	387 967	394 373	749 636	679 924	816 629	662 041	-154 588
Yhteensä	92 680 064	89 465 229	80 961 371	77 313 066	73 419 268	76 889 213	3 469 946

Sisältää vuosina 2013-2016 perustoimeentulotuen tulot

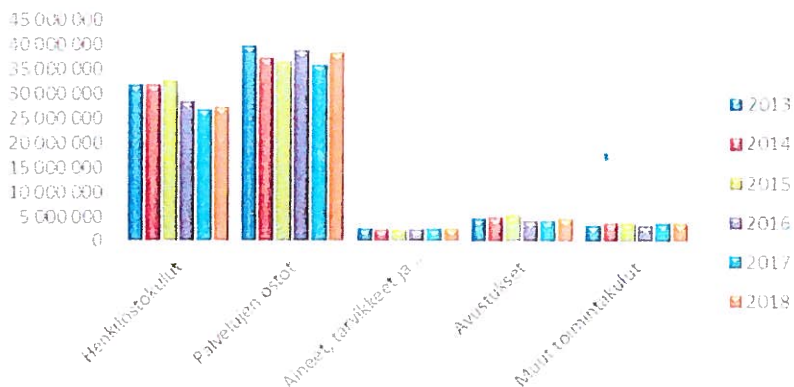
Toimintatuotot

Toimintakulut ilman Kärämäkeä vuosina 2013-2014, ilman varhaiskasvatusta vuosina 2013-2015	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos € 2016/2017
Henkilöstökulut	31 799 859	31 743 918	32 731 339	28 425 004	26 781 388	27 309 188	-1 643 616
Palvelujen ostot	39 751 167	37 320 059	36 578 403	38 809 618	35 769 550	38 359 808	-3 040 068
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 502 306	2 272 731	2 390 578	2 281 649	2 513 976	2 550 130	232 327
Avustukset	4 642 435	4 807 752	5 294 988	4 279 584	4 210 356	4 694 441	-69 228
Muut toimintakulut	3 308 634	3 673 538	3 789 929	3 266 181	3 849 891	3 665 688	583 710
Yhteensä	82 004 400	79 817 998	80 785 237	77 062 037	73 125 161	76 579 255	-3 936 876

Sisältää vuosina 2013-2016 kunnallisen työmarkkinatuen osuuden ja perustoimeentulotuen menot

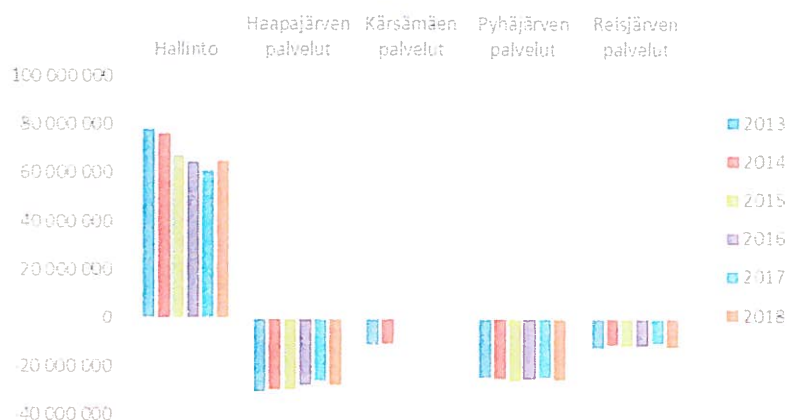
Toimintakulut

Toimintakate kunnittain	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Muutos € 2017/2018
Hallinto	78 084 492	75 998 586	67 066 768	64 261 016	60 983 856	64 924 344	3 940 487
Haapajärven palvelut	-30 467 156	-29 297 722	-29 456 780	-27 751 635	-25 687 856	-27 775 060	-2 087 204
Kärämäen palvelut	-10 815 614	-10 570 362	-179 748	-180 795	-177 161	-209 273	-32 112
Pyhäjärven palvelut	-24 687 036	-25 094 292	-25 828 662	-24 767 054	-24 589 782	-25 206 814	-617 032
Reisjärven palvelut	-12 114 686	-11 036 210	-11 601 577	-11 561 533	-10 529 058	-11 733 197	-1 204 139

Sisältää vuosina 2013-2016 kunnallisen työmarkkinatuen osuuden ja perustoimeentulotuen tulot/menot.

Toimintakate kunnittain

Talousarvion toteutuminen kuukausittain (hallinnon menot kuntayhtymän hallinnossa):

	Kuntayhtymän hallinto	Haapajärven palvelut	Kärsämäen palvelut	Pyhäjärven palvelut	Reisjärven palvelut	Yhteensä
Tammikuu	3 696 146,83	-1 280 477,30		-1 195 487,64	-614 857,08	605 324,81
Helmikuu	4 991 325,06	-2 365 252,32	-34 518,65	-1 978 108,51	-540 308,54	73 137,04
Maaliskuu	5 101 620,24	-2 394 854,43	-13 291,56	-2 064 117,85	-601 564,97	27 791,43
Huhtikuu	5 733 100,15	-2 393 525,65	-13 830,41	-2 258 073,30	-1 267 319,57	-199 648,78
Toukokuu	5 348 194,03	-2 239 928,64	-14 176,51	-2 044 085,51	-1 194 864,76	-144 861,39
Kesäkuu	5 386 577,71	-2 839 535,69	-16 592,20	-2 388 837,23	-1 220 546,74	-1 078 934,15
Heinäkuu	4 838 332,26	-2 277 813,66	-17 911,51	-2 001 960,78	-947 591,11	-406 944,80
Elokuu	5 161 166,78	-1 883 806,17	-16 918,53	-1 952 452,89	-915 811,49	392 177,70
Syyskuu	5 252 698,98	-2 277 549,48	-11 596,88	-2 065 967,50	-855 415,22	42 169,90
Lokakuu	5 164 504,89	-2 138 764,57		-1 913 339,28	-1 082 508,24	29 892,80
Marraskuu	6 006 683,66	-2 250 619,54	-33 726,81	-2 114 189,31	-819 148,14	788 999,86
Joulukuu	8 243 993,28	-3 432 932,77	-36 709,80	-3 230 194,03	-1 673 261,10	-129 104,42
Kaikki yhteensä	64 924 343,87	-27 775 060,22	-209 272,86	-25 206 813,83	-11 733 196,96	0,00

Joulukuussa toimintakuluja kertyi muita kuukausia enemmän, koska ko. kuukaudelle kirjautuvat mm. kahden kuukauden (marras- ja joulukuu) erikoissairaanhoidon ja asumispalvelujen ostopalvelut, menojäämäpalkat sekä lomapalkkavelan muutos ja poistot. Toimintatuotoissa joulukuulle kirjautuvat mm. marras- ja joulukuun asiakasmaksutulot.

Talousarvion toteutuminen kunnittain ja palvelulinjoittain:

	Alkup.TA	MuutosTA	TA2018	Kum 31.12.2018	Kum %
Kuntayhtymän hallinto	63 344 100,00	1 863 700,00	65 207 800	64 924 343,87	99,57 %
Hallinto ja toimistopalvelut	-872 850,00		-872 850	-656 074,88	75,16 %
TOIMINTATUOTOT	156 000,00		156 000	258 661,18	165,81 %
TOIMINTAKULUT	-1 033 320,00		-1 033 320	-942 234,24	91,19 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 000,00		5 000	27 498,18	549,96 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-530,00		-530		
Tukipalveluyksikkö	-952 180,00		-952 180	-888 752,35	93,34 %
TOIMINTATUOTOT				2 717,80	
TOIMINTAKULUT	-944 630,00		-944 630	-886 265,73	93,82 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 550,00		-7 550	-5 204,42	68,93 %
Tarkastustoimi	-25 270,00		-25 270	-16 537,92	65,44 %
TOIMINTAKULUT	-25 270,00		-25 270	-16 537,92	65,44 %
Kuntaosuudet	65 194 400,00	1 863 700,00	67 058 100	66 485 709,02	99,15 %
TOIMINTATUOTOT	65 194 400,00	1 863 700,00	67 058 100	66 485 709,02	99,15 %
Haapajärven palvelut	-27 054 700,00	-1 062 300,00	-28 117 000	-27 775 060,22	98,78 %
Hyvinvointipalvelut, nla, last.suojelu	-1 834 000,00	-200 000,00	-2 034 000	-1 926 439,48	94,71 %
TOIMINTATUOTOT	42 000,00		42 000	153 825,45	366,25 %
TOIMINTAKULUT	-1 873 560,00	-200 000,00	-2 073 560	-2 079 668,03	100,29 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 440,00		-2 440	-596,90	24,46 %
Hyvinvointipalvelut	-5 113 300,00	-37 350,00	-5 150 650	-4 715 550,42	91,55 %
TOIMINTATUOTOT	702 600,00		702 600	825 183,04	117,45 %
TOIMINTAKULUT	-5 802 320,00	-37 350,00	-5 839 670	-5 528 434,44	94,67 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-13 580,00		-13 580	-12 299,02	90,57 %
Terveys- ja vanhuspalvelut, kh, as., v-o	-7 133 700,00	-74 700,00	-7 208 400	-7 257 890,48	100,69 %
TOIMINTATUOTOT	1 692 300,00		1 692 300	1 656 403,38	97,88 %
TOIMINTAKULUT	-8 797 390,00	-74 700,00	-8 872 090	-8 888 733,74	100,19 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-28 610,00		-28 610	-25 560,12	89,34 %
Terveys- ja vanhuspalvelut	-12 502 900,00	-750 250,00	-13 253 150	-13 465 449,67	101,60 %
TOIMINTATUOTOT	2 213 000,00		2 213 000	2 212 909,08	100,00 %
TOIMINTAKULUT	-14 600 480,00	-750 250,00	-15 350 730	-15 596 643,86	101,60 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-115 420,00		-115 420	-81 714,89	70,80 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelu	-470 800,00		-470 800	-409 730,17	87,03 %
TOIMINTATUOTOT	82 500,00		82 500	86 580,75	104,95 %
TOIMINTAKULUT	-549 770,00		-549 770	-495 615,72	90,15 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 530,00		-3 530	-695,20	19,69 %
Kärsämäen palvelut	-231 100,00		-231 100	-209 272,86	90,56 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelu	-231 100,00		-231 100	-209 272,86	90,56 %
TOIMINTATUOTOT	40 300,00		40 300	41 696,09	103,46 %
TOIMINTAKULUT	-269 800,00		-269 800	-250 631,49	92,90 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 600,00		-1 600	-337,46	21,09 %
Pyhäjärven palvelut	-24 303 700,00	-801 400,00	-25 105 100	-25 206 813,83	100,41 %
Hyvinvointipalvelut, nla, last.suojelu	-1 493 900,00		-1 493 900	-1 325 354,02	88,72 %
TOIMINTATUOTOT	50 900,00		50 900	74 414,91	146,20 %
TOIMINTAKULUT	-1 537 790,00		-1 537 790	-1 393 708,41	90,63 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 010,00		-7 010	-6 060,52	86,46 %
Hyvinvointipalvelut	-3 998 400,00	171 600,00	-3 826 800	-3 706 252,06	96,85 %
TOIMINTATUOTOT	563 300,00		563 300	558 983,11	99,23 %
TOIMINTAKULUT	-4 526 250,00	171 600,00	-4 354 650	-4 233 791,06	97,22 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-35 450,00		-35 450	-31 444,11	88,70 %
Terveys- ja vanhuspalvelut, kh, as., v-o	-7 681 100,00	-716 000,00	-8 397 100	-8 557 546,80	101,91 %
TOIMINTATUOTOT	1 867 300,00		1 867 300	1 744 236,88	93,41 %
TOIMINTAKULUT	-9 511 940,00	-716 000,00	-10 227 940	-10 265 241,89	100,36 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-36 460,00		-36 460	-36 541,79	100,22 %
Terveys- ja vanhuspalvelut	-10 760 000,00	-257 000,00	-11 017 000	-11 300 113,57	102,57 %
TOIMINTATUOTOT	1 004 400,00		1 004 400	1 034 658,20	103,01 %
TOIMINTAKULUT	-11 650 990,00	-257 000,00	-11 907 990	-12 236 887,77	102,76 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-113 410,00		-113 410	-97 884,00	86,31 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelu	-370 300,00		-370 300	-317 547,38	85,75 %
TOIMINTATUOTOT	69 100,00		69 100	73 448,86	106,29 %
TOIMINTAKULUT	-436 100,00		-436 100	-390 411,40	89,52 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 300,00		-3 300	-584,84	17,72 %

L. W. ERP W

	Alkup.TA	MuutosTA	TA2018	Kum 31.12.2018	Kum %
Reisjärven palvelut	-11 754 600,00		-11 754 600	-11 733 196,96	99,82 %
Hyvinvointipalvelut, nla, last.suojelu	-991 400,00		-991 400	-789 378,88	79,62 %
TOIMINTATUOTOT	21 700,00		21 700	40 721,49	187,66 %
TOIMINTAKULUT	-1 012 480,00		-1 012 480	-829 897,75	81,97 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-620,00		-620	-202,62	32,68 %
Hyvinvointipalvelut	-2 295 000,00		-2 295 000	-2 215 801,82	96,55 %
TOIMINTATUOTOT	343 100,00		343 100	340 060,76	99,11 %
TOIMINTAKULUT	-2 632 360,00		-2 632 360	-2 551 257,44	96,92 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 740,00		-5 740	-4 605,14	80,23 %
Terveys- ja vanhuspalvelut	-3 363 200,00		-3 363 200	-3 396 284,32	100,98 %
TOIMINTATUOTOT	691 800,00		691 800	779 015,58	112,61 %
TOIMINTAKULUT	-4 032 680,00		-4 032 680	-4 160 848,46	103,18 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-22 320,00		-22 320	-14 451,44	64,75 %
Terveys- ja vanhuspalvelut	-4 866 600,00		-4 866 600	-5 118 972,11	105,19 %
TOIMINTATUOTOT	464 600,00		464 600	480 658,16	103,46 %
TOIMINTAKULUT	-5 307 750,00		-5 307 750	-5 582 506,13	105,18 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-23 450,00		-23 450	-17 124,14	73,02 %
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	-238 400,00		-238 400	-212 759,83	89,24 %
TOIMINTATUOTOT	39 100,00		39 100	39 329,70	100,59 %
TOIMINTAKULUT	-275 130,00		-275 130	-249 939,72	90,84 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 370,00		-2 370	-2 149,81	90,71 %
Kaikki yhteensä	,00	,00	0	,00	

12 JV ERP JP

Talousarvion toteutuminen kunnittain tuloslaskelmamuodossa:

	TP2016	TP2017	TP2018	TA2018	Kum %
Kuntayhtymän hallinto	64 261 016,37	60 983 856,45	64 924 343,87	65 207 800	99,57 %
TOIMINTATUOTOT	66 163 139,41	62 758 622,97	66 747 088,00	67 214 100	99,31 %
Myyntituotot	65 991 048,24	62 602 081,11	66 494 747,01	67 058 100	99,16 %
Maksutuotot					
Tuet ja avustukset	152 828,07	155 410,30	248 378,02	156 000	159,22 %
Muut toimintatuotot	19 263,10	1 131,56	3 962,97		
TOIMINTAKULUT	-1 937 855,74	-1 817 736,92	-1 845 037,89	-2 003 220	92,10 %
Henkilöstökulut	-1 085 491,90	-1 089 766,74	-1 071 290,79	-1 176 840	91,03 %
Palvelujen ostot	-633 016,90	-571 232,80	-624 936,77	-689 550	90,63 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 822,61	-21 792,53	-31 036,09	-11 450	271,06 %
Avustukset	-2 250,32	-2 200,00	-4 200,00	-2 200	190,91 %
Muut toimintakulut	-204 274,01	132 744,85	-113 574,24	-123 180	92,20 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	43 438,25	50 272,81	27 498,18	5 000	549,96 %
Korkotuotot	17 896,79	16 932,87	16 280,83	15 000	108,54 %
Muut rahoitustuotot	61 049,37	64 573,96	43 865,53	30 000	146,22 %
Muut rahoituskulut	-35 507,91	-31 234,02	-32 648,18	-40 000	81,62 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 705,55	-7 302,41	-5 204,42	-8 080	64,41 %
Haapajärven palvelut	-27 429 776,83	-25 687 856,18	-27 775 060,22	-28 117 000	98,78 %
TOIMINTATUOTOT	5 258 599,12	5 213 924,31	4 934 901,70	4 732 400	104,28 %
Myyntituotot	2 449 283,65	2 371 493,02	2 352 394,25	2 210 800	106,40 %
Maksutuotot	2 256 360,50	2 256 851,94	2 189 585,90	2 194 100	99,79 %
Tuet ja avustukset	304 293,54	115 288,47	141 049,84	134 900	104,56 %
Muut toimintatuotot	248 661,43	470 290,88	251 871,71	192 600	130,77 %
TOIMINTAKULUT	-32 550 050,08	-30 767 649,97	-32 589 095,79	-32 685 820	99,70 %
Henkilöstökulut	-11 766 086,16	-11 046 213,45	-10 848 227,40	-12 169 590	89,14 %
Palvelujen ostot	-16 565 420,76	-15 471 733,83	-17 356 027,19	-16 338 640	106,23 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 096 773,75	-1 200 438,91	-1 248 769,04	-1 049 140	119,03 %
Avustukset	-1 709 763,20	-1 690 816,58	-1 820 135,95	-1 769 400	102,87 %
Muut toimintakulut	-1 412 006,21	-1 358 447,20	-1 315 936,21	-1 359 050	96,83 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-138 325,87	-134 130,52	-120 866,13	-163 580	73,89 %
Kärsämäen palvelut	-180 794,98	-177 160,67	-209 272,86	-231 100	90,56 %
TOIMINTATUOTOT	46 423,49	51 505,80	41 696,09	40 300	103,46 %
Myyntituotot	9 121,86	7 006,25	5 754,13		
Maksutuotot	36 543,38	44 499,55	35 691,98	40 300	88,57 %
Muut toimintatuotot	758,25		249,98		
TOIMINTAKULUT	-225 707,70	-227 155,69	-250 631,49	-269 800	92,90 %
Henkilöstökulut	-173 525,16	-177 870,12	-195 229,02	-213 510	91,44 %
Palvelujen ostot	-28 358,44	-26 375,29	-29 298,43	-27 820	105,31 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 885,99	-1 771,63	-2 591,43	-4 920	52,67 %
Muut toimintakulut	-20 938,11	-21 138,65	-23 512,61	-23 550	99,84 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 510,77	-1 510,78	-337,46	-1 600	21,09 %
Pyhäjärven palvelut	-24 548 309,81	-24 589 782,10	-25 206 813,83	-25 105 100	100,41 %
TOIMINTATUOTOT	4 008 562,27	3 705 355,61	3 485 741,96	3 555 000	98,05 %
Myyntituotot	1 502 289,57	1 380 195,54	1 255 492,31	1 177 950	106,58 %
Maksutuotot	2 001 080,22	2 014 071,46	1 914 052,51	2 080 400	92,00 %
Tuet ja avustukset	205 474,68	50 587,17	56 477,49	58 000	97,37 %
Muut toimintatuotot	299 717,80	260 501,44	259 719,65	238 650	108,83 %
TOIMINTAKULUT	-28 440 616,42	-28 127 313,53	-28 520 040,53	-28 464 470	100,20 %
Henkilöstökulut	-10 497 955,24	-9 960 861,25	-10 421 053,94	-10 746 760	96,97 %
Palvelujen ostot	-14 673 066,69	-13 745 889,77	-13 553 602,95	-13 330 800	101,67 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-778 411,59	-857 951,66	-841 684,71	-838 060	100,43 %
Avustukset	-1 231 231,55	-1 658 622,43	-1 961 594,28	-1 701 500	115,29 %
Muut toimintakulut	-1 259 951,35	-1 903 988,42	-1 742 104,65	-1 847 350	94,30 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-116 255,66	-167 824,18	-172 515,26	-195 630	88,18 %
Reisjärven palvelut	-11 457 350,85	-10 529 057,50	-11 733 196,96	-11 754 600	99,82 %
TOIMINTATUOTOT	1 836 341,58	1 689 859,07	1 679 785,69	1 560 300	107,66 %
Myyntituotot	652 456,70	719 914,43	662 587,83	602 650	109,95 %
Maksutuotot	1 000 040,78	868 770,98	846 223,71	866 050	97,71 %
Tuet ja avustukset	72 320,35	16 468,53	24 737,37	21 050	117,52 %
Muut toimintatuotot	111 523,75	84 705,13	146 236,78	70 550	207,28 %
TOIMINTAKULUT	-13 263 023,08	-12 185 305,25	-13 374 449,50	-13 260 400	100,86 %
Henkilöstökulut	-4 901 945,89	-4 506 676,70	-4 773 386,85	-5 124 900	93,14 %
Palvelujen ostot	-6 909 755,43	-5 954 318,37	-6 795 942,58	-6 638 130	102,38 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-390 754,59	-432 021,62	-426 049,06	-431 470	98,74 %
Avustukset	-691 555,48	-858 716,54	-908 510,52	-624 900	145,38 %
Muut toimintakulut	-369 011,69	-433 572,02	-470 560,49	-441 000	106,70 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-30 669,35	-33 611,32	-38 533,15	-54 500	70,70 %
Kaikki yhteensä	644 783,90	,00	,00	0	7,94 %

Kunnallisen työmarkkinatuen osuus siirtyi jäsenkuntien vastattavaksi 1.1.2017 alkaen. Vuosi 2016 ei sisällä kunnallisen työmarkkinatuen osuutta. Vuosi 2016 sisältää perustoimeentulotuen tulot/menot. Kuntayhtymän hallinnon myyntituotoissa on jäsenkuntien maksama kunnallisen työmarkkinatuen osuus ja perustoimeentulotuen nettomenot.

Handwritten signature and initials.

9.1 Hallinto

Hallinto ja toimistopalvelut

Jäsenkuntien erikoissairaanhoidon sairaanhoitopiirien kustannukset laskutetaan toteutuneen mukaisesti. Lokakuussa ennakolaskutusta tarkistettiin osavuositarkistuksen perusteella ja yhteensä ennakoita tarkistettiin lisälaskutuksella/palautuksella marraskuun ensimmäisessä laskutuksessa Haapajärvi -322.181 euroa, Pyhäjärvi -639.395 euroa ja Reisjärvelle palautusta 202.870 euroa. Erikoissairaanhoidon, asumis- ja ruokapalvelujen laskutus perustuu toteutuneiden palvelujen jälkikäteen tehtävään laskutukseen, jonka takia kuukauden palvelujen käyttö laskutetaan vasta seuraavassa kuussa. Tämä aiheuttaa sen, että joulukuun kirjanpitoon tulee kahden kuukauden menot eli joulukuussa maksettavat marraskuun laskut ja tammikuussa maksettavat joulukuun laskut. Vastaavasti tammikuulle ei tule ko. menoja juuri lainkaan. Kunnille on toimitettu talousarvion toteutumisesta tämän tilinpäätöksen lisäksi Kuntapaketti, jossa on mm. talousarvion toteutuminen kustannuspaikoittain.

Hallinnossa talousarviomääräraha alittui yhteensä noin 283.500 euroa. Talousarviomääräraha alittui johdon kustannuksissa noin 57.200 euroa, kuntaosuushankkeissa noin 18.840 euroa, henkilöstöpalveluissa noin 107.700 euroa, tukipalveluyksikössä noin 63.400 euroa ja tarkastustoimissa noin 8.700 euroa. Rahoitustuotot toteutuivat talousarvioon varatusta suurempana noin 22.500 eurolla.

Hallinnossa työskentelee neljä työntekijää. Kuntayhtymän henkilökunnan työterveyshuolto toteutetaan omana toimintana. Työsuojelupäällikkö hoitaa tehtäviä tarpeen mukaan ja työsuojeluvaltuutettu työskentelee noin kolme päivää viikossa. Hallinnon kustannuksia on vähentänyt pääluottamusmiehistä johtuvat kustannukset ja oikeutta soveltavan työn tekemiseen ei ole kukaan hakenut.

Esimiehille on järjestetty esimiespäiviä, joissa on käsitelty ajankohtaisia asioita, henkilöstöasioita sekä ohjattu talouden seurantaan. Palvelulinjoilla on palvelusihteereiden työtehtäviä järjestetty uudestaan. Kuntayhtymässä toimii laaja-alainen työhyvinvointityöryhmä, joka seuraa ja arvioi henkilöstön jaksamista, työoloja ja tuottaa ehdotuksia työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Henkilökunnan jaksamiseen kiinnitetään huomiota koulutuksen, työnohjauksen, esimiesvalmennuksen ja toimintojen järjestämisen avulla. Kuntayhtymän johtaja on osallistunut aktiivisesti sote-uudistuksen toteuttamiseen maakunnassa vetäen mm. vammaispalvelujen työryhmää PoPSTer -hankkeessa. Talous- ja henkilöstöjohtaja on osallistunut maakunnan talous- ja henkilöstöhallinnon työryhmiin.

Hallinnon kustannusten jakautuminen				
	Haapajärvi 46,9 %	Pyhäjärvi 34,8 %	Reisjärvi 18,3 %	Yhteensä
Muu Hallinto	-315 455	-234 069	-123 088	-672 613
Tukipalveluyksikkö Selma	-416 825	-309 286	-162 642	-888 752
Yhteensä	-732 280	-543 355	-285 730	-1 561 365

Hankkeet

Kuntaosuushankkeisiin kirjattiin vuonna 2018 Aputori portaalin ePalvelutorin ohjelmistopalvelut - 1.161,98 euroa.

46 W ERP JP

Tukipalveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Talous- ja henkilöstöjohtaja Seija Kärkkäinen

Toiminta-ajatus

Taloushallinto Selma tuottaa palvelusopimuksella kolmen jäsenkunnan ja kuntayhtymän talous-, henkilöstö- ja ict-palvelut. Taloushallinto Selmassa on 21 työntekijää.

Toiminnan tavoitteet

Tavoitteena on tuottaa palvelut jäsenkunnille ja kuntayhtymälle oikea aikaisesti ja sopimuksessa sovitun vastuunjakotaulukon mukaisesti.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Taloushallinnossa on panostettu tulojen seuraamiseen mm. edunvalvojien tapaamisella ja antamalla neuvontaa tarpeen mukaan. Työhyvinvointikyselyn vastausprosentti oli 26,8 % ja kyselyn perusteella taloushallinnon palveluihin oltiin tyytyväisiä 3,55 (asteikko 1-5), henkilöstöhallinnon palveluihin 3,72 ja ict-palveluihin 3,04 pisteen arvoisesti (asteikko 1-5). Kehityskeskustelut on toteutettu henkilökunnalle vuoden aikana. Laadittuja vastuunjakotaulukkoja, joilla on määriteltä asiakkaana olevien kuntien ja kuntayhtymän palvelutoiminnan periaatteet, on noudatettu.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	Toteutuma 31.12.2018
Palveluja ja palveluprosesseja kehitetään ja uudistetaan teknologiaa hyödyntämällä	Sähköisten toimintojen laajentaminen talous- ja henkilöstöhallinnossa Selman ja yhteistyökumppaneiden välillä	Asiakastyytyväisyyskysely jäsenkuntien ja Selänteen käyttäjille	Asiakaskyselyn tulos vähintään 4 (asteikko 1-5)	Asiakastyytyväisyyskyselyn tulos 3,4
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Palveluja ja palveluprosesseja kehitetään ja uudistetaan teknologiaa hyödyntämällä	Osallistuminen uusien ratkaisujen suunnitteluun ja käyttöönottoon Selänteen alueella	Uusien ohjelmien käyttöönotto	Henkilökunnan koulutukset Abilitan joustavaan käyttöön	Toteutunut
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Ammattitaitoinen, hyvinvoiva ja työssään tuloksia saavuttava henkilöstö	Henkilöstön osaaminen ja saatavuus turvataan/varmistetaan työhyvinvointia, koulutusta ja työssä jaksamista kehittämällä sekä tukemalla	Osaava henkilöstö Sairauslomapäivät	Ammatilliseen koulutukseen osallistuminen x 12 pv Sairauslomapäivät alle 5 pv/hlö/vuosi	7 pv 19,3 pv/hlö/vuosi
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Tuottavuuden lisääminen	Resurssien oikea kohdentaminen	Talousarvio	Talousarviossa pysyminen	Toteutunut

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Taloushallinto Selma valmistautuu maakunta- ja sote-uudistukseen. Monetra Oy on käynyt joulukuussa 2017 tutustumassa olemassa oleviin tiloihin. Tarkemmat neuvottelut siirtyvästä henkilöstöstä ovat siirtyneet maakunta- ja sote-uudistuksen viivästymisen vuoksi.

Tukipalveluysikössä talousarvion määräraha alittui noin 63.400 eurolla mikä oli taloushallinnossa noin 7.960 euroa, henkilöstöhallinnossa noin 16.500 euroa ja ICT-palveluissa noin 39.000 euroa.

Toimintatuotot ja -menot

Kuntayhtymän hallinto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Hallinto ja toimistopalvelut	-872 850,00		-872 850	-656 074,88	216 775,12	75,16 %	-668 498,10	12 423,22
TOIMINTATUOTOT	156 000,00		156 000	258 661,18	102 661,18	165,81 %	164 344,01	94 317,17
TOIMINTAKULUT	-1 033 320,00		-1 033 320	-942 234,24	91 085,76	91,19 %	-883 114,92	-59 119,32
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	5 000,00		5 000	27 498,18	22 498,18	549,96 %	50 272,81	-22 774,63
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-530,00		-530		530,00			0,00
Tukipalveluysikö	-952 180,00		-952 180	-888 752,35	63 427,65	93,34 %	-923 285,21	34 532,86
TOIMINTATUOTOT				2 717,80	2 717,80		2 106,19	611,61
TOIMINTAKULUT	-944 630,00		-944 630	-886 265,73	58 364,27	93,82 %	-918 088,99	31 823,26
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 550,00		-7 550	-5 204,42	2 345,58	68,93 %	-7 302,41	2 097,99
Tarkastustoimi	-25 270,00		-25 270	-16 537,92	8 732,08	65,44 %	-16 533,01	-4,91
TOIMINTAKULUT	-25 270,00		-25 270	-16 537,92	8 732,08	65,44 %	-16 533,01	-4,91
Kuntaosuudet	65 194 400,00	1 863 700,00	67 058 100	66 485 709,02	-572 390,98	99,15 %	62 592 172,77	3 893 536,25
TOIMINTATUOTOT	65 194 400,00	1 863 700,00	67 058 100	66 485 709,02	-572 390,98	99,15 %	62 592 172,77	3 893 536,25
Kaikki yhteensä	63 344 100,00	1 863 700,00	65 207 800	64 924 343,87	-283 456,13	99,57 %	60 983 856,45	3 940 487,42

9.2 Hyvinvointipalvelut

9.2.1 Hallinto

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja Merja Lehtiharju 30.9.2018 saakka, vs.

hyvinvointipalvelujohtaja Anja Vännilä 19.4.-30.6.2018, vs. hyvinvointijohtaja Minna Malila 1.7.-31.12.2019

Hyvinvointipalveluiden painopistealueita ovat hyvinvoinnin edistäminen, palveluiden järjestäminen Ppky Selänteen palveluina, tuettu asuminen ja asiakkaiden omatoimisuuden tukeminen sekä henkilökunnan hyvinvointi, rekrytointi ja pysyvyys. Hyvinvointipalveluissa on palvelujohtaja ja neljä palvelupäällikköä. Vammaispalveluiden palvelupäällikkö on toiminut 1.7-31.12.2018 välisen ajan vs. hyvinvointijohtajana. Sijainen palkattiin vammaispalvelujen päälliköksi vain joulukuun ajaksi. Hallinnossa on neljä palvelusihteeriä.

Kehittämishankkeita on ollut menossa jokaisella tehtäväalueella. Perhëkeskustoimintaa syvennettiin, terapiapalveluiden kotiin annettavia palveluja kehitettiin, vammaispalveluissa kehitettiin mm. tuettua asumista ja perhehoitoa, sosiaalityössä lapsiperheiden sosiaalipalvelujen sekä systeemisen mallin kehittäminen yhteistyössä perheneuvolan kanssa olivat tärkeässä roolissa. Kantaan siirtymisen valmistelu on ollut erityisesti vammaispalvelujen osalta aktiivista.

Hallintoon haettiin lisämäärärahaa työntekijöiden kertakorvauksen maksamiseen (Haapajarvi 30.000 euroa ja Pyhäjärvi 25.000 euroa). Talousarvion määräraha riitti hallinnossa tämän jälkeen lukuun ottamatta Reisjärven pientä ylitystä (100,59 %).

Toimintatuotot ja -menot

Hyvinvointipalvelut, hallinto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-252 450,00	-30 000,00	-282 450	-248 514,96	33 935,04	87,99 %	-236 711,59	-11 803,37
TOIMINTATUOTOT				2 554,15	2 554,15		138,00	2 416,15
TOIMINTAKULUT	-239 040,00	-30 000,00	-269 040	-239 628,37	29 411,63	89,07 %	-231 831,01	-7 797,36
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-13 410,00		-13 410	-11 440,74	1 969,26	85,31 %	-5 018,58	-6 422,16
Pyhäjärven palvelut	-195 400,00	-25 000,00	-220 400	-194 784,85	25 615,15	88,38 %	-219 980,13	25 195,28
TOIMINTATUOTOT				692,15	692,15		88,86	603,29
TOIMINTAKULUT	-181 520,00	-25 000,00	-206 520	-184 283,42	22 236,58	89,23 %	-212 534,48	28 251,06
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-13 880,00		-13 880	-11 193,58	2 686,42	80,65 %	-7 534,51	-3 659,07
Reisjärven palvelut	-92 750,00		-92 750	-93 293,50	-543,50	100,59 %	-90 599,37	-2 694,13
TOIMINTATUOTOT				588,36	588,36		49,29	539,07
TOIMINTAKULUT	-87 340,00		-87 340	-89 333,22	-1 993,22	102,28 %	-88 448,10	-885,12
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 410,00		-5 410	-4 548,64	861,36	84,08 %	2 200,56	-2 348,08
Kaikki yhteensä	-540 600,00	-55 000,00	-595 600	-536 593,31	59 006,69	90,09 %	-547 291,09	10 697,78

9.2.2 Lastenneuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto ja perhekeskustoiminta, lapsiperheiden kotipalvelu ja sosiaalihuoltolain alainen perhetyö

Vastuuhenkilö: Vastaava terveydenhoitaja Marja-Leena Lehtomäki

Toiminta-ajatus

Pkky Selänteen neuvolapalvelut tarjoavat seuraavia palveluita: äitiys-, perhesuunnittelu- ja lastenneuvolatoiminta, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto sekä perhekeskustoiminta, lapsiperheiden kotipalvelu ja neuvolan perhetyö. Neuvoiloiden terveydenhoitajat vastaavat myös aikuisväestön rrokotuksista (matkailijoiden rrokotukset ja kausi-influenssarokotukset) sekä rintasyöpäseulonnoista.

Toiminnan tavoitteet

Äitiysneuvoloissa tehtävät seulontatutkimukset perustuvat pääsääntöisesti valtakunnallisiin käytäntöihin. Neuvolat ja synnytyssairaalat tekevät kiinteää yhteistyötä ja jokaisessa neuvolassa on selkeä ohjeisto tilanteista, joissa odottava äiti on lähetettävä synnytyssairaalan poliklinikalle. Tavoitteena on, että äitiys- ja lastenneuvolassa työskennellään joustavasti, pitkäjänteisesti ja kaavamaisuutta välttämällä. Neuvolan perhetyö toimii lapsiperheiden kotipalvelun ja perhekeskustoiminnan yhteydessä ja sen tehtävänä on tarjota maksutonta, ennaltaehkäisevää tukea lasta odottaville perheille, sekä perheille, joissa on neuvola- ja kouluikäisiä lapsia. Lapsiperheiden kotipalvelun tavoitteena on tukea perhettä arjessa selviytymisessä.

Kouluterveydenhuollon tavoitteina ovat oppilaan kasvun ja kehityksen sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, vanhempien ja huoltajien kasvatustyön tukeminen, oppilaan erityisen tuen tai tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen ja tukeminen sekä pitkäaikaisesti sairaan lapsen omahoidon tukeminen, kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta. Opiskeluhoollon tavoitteena on opiskelijan hyvän oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen v.2018

Äitiysneuvolan kotikäyntejä on tehty vaihtelevasti 1-2 kertaa lapsen synnyttyä, mutta myös erityistilanteissa. Haapajärvellä syntyi 67 lasta, Pyhäjärvellä 40 lasta ja Reisjärvellä 32 (2 ulkopaikkakuntalaista, 30 reisjärvistä) lasta. Huomattavaa on keskenmenojen suuri määrä Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Määräaikaistarkastukset ovat muodostaneet neuvolatyön selkärangan, mutta perheellä on ollut mahdollisuus ottaa neuvolaan yhteyttä muulloinkin joko puhelimitse tai sähköisen Klinik- palvelun kautta. Neuvolassa käytetään ensisijaisesti menetelmiä ja toimintatapoja, joiden terveyttä edistävästä ja ehkäisevästä vaikutuksesta on näyttöä. Kouluterveydenhuollon palveluita on annettu peruskoululaisille ja heidän perheilleen. Se on lakisääteistä ja maksutonta perusterveydenhuollon ehkäisevää palvelua. Opiskelijaterveydenhuollon palveluita on tarjottu ammatillisessa koulutuksessa opiskeleville ja lukiolaisille riippumatta opiskelijan kotipaikasta.

Arjo ERP JP

Selänteeseen perhekeskustoiminnalla on tuettu vanhempia huolenpito- ja kasvatustehtävissä, vahvistettu lapsen kasvua ja kehitystä suojaavia tekijöitä sekä tuettu perheen arkea, vahvistettu lasten ja vanhempien sosiaalisia verkostoja, tarjottu kohtaamispaikka alueen lapsille ja perheille, vahvistettu lasten ja vanhempien osallisuutta, tunnistettu varhaisessa vaiheessa lasten ja perheiden terveyden ja hyvinvoinnin riskitekijöitä sekä tarjottu lapsille ja perheille tukea ja palveluja ilman kynnystä. Lapsiperheiden kotipalvelu on toteutettu aina yhteistyössä perheiden kanssa. Kotipalvelu ja perhetyö ovat tarjonneet apua lasten hoitoon ja kasvatukseen, asiointiin tai muihin jokapäiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista joko tilapäisesti tai pidemmän aikaa. Lapsille on tarvittaessa hankittu tukiperheitä.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Hyvinvoivat lapset ja perheet	Oikeat palvelut oikeaan aikaan	Jonotusaika	Normaalisti 1-2 vk, akuutti samana päivänä	Kevään ja kesän aikana ei toteutunut. Kiireelliset asiat on pystytty hoitamaan.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Perhelähtöiset, vaikuttavat palvelut	Kohdennetaan palveluita eniten tarvitseville unohtamatta peruspalveluita	Asiakkaiden, työntekijöiden ja yhteistyötahojen palaute	Neuvola- ja kouluterveyskyselyistä (hyvä) palaute	V. 2017 tehdystä kouluterveyskyselyistä on saatu hyvä palaute, samoin v. 2018 valtakunnallisesta neuvolakyselyistä. Perhekeskuksista ja lapsiperheiden kotipalvelusta myös asiakkailta hyvä palaute. Saadut muutamat negatiiviset asiakaspalautteet on käsitelty ja epäkohtiin puututtu.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Osaava, motivoitunut, hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvoinnin lisääminen Tiedottaminen Koulutus	Asiakastyytyväisyyskyselyt Työhyvinvointikyselyt	Virkistysiltpäivät 4 t vuosi Koulutukset min 3p/v Kehittämispäivät 2x vuosi Kokoukset 1 x kk Muut tapaamiset	Työntekijöille on järjestetty työhyvinvointi-ilta sekä virkistysiltpäivät. Koulutuksia on tarjottu henkilökunnalle sekä lähi- että etäopetuksena. Työpaikkakokouksia on pidetty 1 x kuukaudessa ja muita yhteistyötapaamisia on järjestetty sovitusti
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Talousarviossa pysyminen	Ennaltaehkäiseviin palveluihin sijoittaminen	Lapsiperheiden kotipalvelun koordinointi	Ennaltaehkäisevien palveluiden lisääntyminen	Perhekeskustoiminta on lisääntynyt, samoin lapsiperheiden kotipalvelun saatavuus ja käyttö.

Toimintaympäristö ja sen muutokset:

Loppuvuodesta 2017 terveydenhoitopuolella otettiin käyttöön uusia tietokoneohjelmia, joiden käyttöä on harjoiteltu vielä v. 2018 puolellakin ja esim. Lifecaren tilastot eivät ole vielä täysin luotettavia osin henkilökunnan tottumattomuuden, osin ohjelman haasteiden takia. Aivan vuoden lopussa on harjoiteltu Esmikko- kulunvalvonnan käyttöä.

Lääkäripula näkyi kaikissa neuvoloissa ja kouluilla kevään ja kesän aikana, eikä tarkastuksia voitu ottaa normaalin aikataulun mukaisesti. Raskaana olevat ja pienet lapset saatiin kuitenkin hoidettua lähes normaalisti. Terveydenhoitajilla oli pitkiä sairauslomia Reisjärvellä ja Haapajärvellä, mikä aiheutti sijaistamistarpeita. Myös erityistyöntekijöiden, kuten toimintaterapeuttiressurssin niukkuus hankaloitti arviointeja neuvolassa ja kouluilla.

Monilla kouluilla on ollut sisäilmaongelmaa ja siitä johtuen on jouduttu tekemään erityisjärjestelyjä esim. tarkastusten suhteen. Haapajärvellä Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä (Jedu) ja lukio yhdistyivät lukion tiloihin. Jedun maatalouspuolelle tuli enemmän nuoriso-opiskelijoita kuin aiemmin.

Haapajärven perhekeskus sai kesällä omat tilat ja nyt toimintaa on voitu laajentaa huomattavasti. Samoja tiloja on annettu myös lasten parissa toimivien yhdistysten käyttöön sekä Selänteen muiden toimijoiden kokouksiin sovitusti. Pyhäjärvellä ja Reisjärvellä Selänteen perhekeskustoiminta on järjestetty entiseen malliin. Pyhäjärvellä on valmistauduttu lapsiperheiden kotipalvelun toimistotilojen siirtoon perhekeskuksen kanssa samoihin tiloihin Aarnolaan.

Lapsiperheiden kotipalvelun uusi vakanssi on osoittautunut erittäin tarpeelliseksi. Uusi työntekijä on voinut hoitaa Reisjärven asiakasperheet, eikä ole tarvinnut juurikaan ajaa edes takaisin Haapajärven ja Reisjärven väliä. Lisäresurssia tarvittiin siitä huolimatta kesän ja syksyn aikana yhdelle perheelle. Lapsiperheiden kotipalvelun uudesta tilausjärjestelmästä on saatu hyvää palautetta sekä asiakkailta että työntekijöiltä. Useampia perheitä on voitu auttaa. Perheissä on tehty paljon siivoustyötä, vauvaperheen avustamista ja lasten kasvatuksen haasteissa auttamista (perhetyö).

Talousarviossa on pysytty kokonaisuutena.

Toimintatuotot ja -menot

Neuvolat ja lapsiperheiden kotipalvelu	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-761 360,00		-761 360	-651 450,01	109 909,99	85,56 %	-530 112,99	121 337,02
TOIMINTATUOTOT	9 100,00		9 100	16 464,77	7 364,77	180,93 %	13 719,44	-2 745,33
TOIMINTAKULUT	-768 380,00		-768 380	-667 341,68	101 038,32	86,85 %	-543 071,14	124 270,54
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 080,00		-2 080	-573,10	1 506,90	27,55 %	-761,29	-188,19
Pyhäjärven palvelut	-602 720,00		-602 720	-554 036,84	48 683,16	91,92 %	-487 802,38	66 234,46
TOIMINTATUOTOT	2 400,00		2 400	6 627,28	4 227,28	276,14 %	4 442,38	-2 184,90
TOIMINTAKULUT	-598 820,00		-598 820	-554 849,65	43 970,35	92,66 %	-485 996,86	68 852,79
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 300,00		-6 300	-5 814,47	485,53	92,29 %	-6 247,90	-433,43
Reisjärven palvelut	-318 480,00		-318 480	-301 491,92	16 988,08	94,67 %	-232 392,93	69 098,99
TOIMINTATUOTOT	5 050,00		5 050	18 607,85	13 557,85	368,47 %	11 097,32	-7 510,53
TOIMINTAKULUT	-323 300,00		-323 300	-319 928,90	3 371,10	98,96 %	-243 476,01	76 452,89
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-230,00		-230	-170,87	59,13	74,29 %	-14,24	156,63
Kaikki yhteensä	-1 682 560,00		-1 682 560	-1 506 978,77	175 581,23	89,56 %	-1 250 308,30	256 670,47

9.2.3 Lastensuojelu, lastenvalvojan tehtävät ja sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut

Vastuhenkilö: Johtava sosiaalityöntekijä Helena Eskola

Toiminta-ajatus

Lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden tehtävänä on turvata lapsen oikeus turvalliseen ja virikkeitä antavaan kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun. Lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalipalveluiden tehtävänä on tukea

vanhempia ja huoltajia lapsen kasvatuksessa ja huolenpidossa. Lastensuojelu- ja sosiaalihuoltolain mukaisina palveluina perheille järjestetään esimerkiksi perhetyötä, tukihenkilö- ja tukiperhetoimintaa ja taloudellista tukea. Lastensuojelussa lapsi voidaan tarvittaessa sijoittaa kodin ulkopuolelle tai järjestää hyvin vahvaa, jopa ympärivuorokautista tukea kotiin.

Toiminnan tavoitteet

Tavoitteena on tukea perheiden elämänhallintaa, ja vanhempia luomaan lapsilleen mahdollisimman turvallinen elinympäristö. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni lapsi voi asua omien vanhempiensa luona ja perhettä tuetaan kaikin mahdollisin keinoin omassa ympäristössään ja verkostoissaan.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Lastensuojelu ja lastenvalvojapalvelut sekä sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut on hoidettu lähipalveluna vuosisopimuksen mukaisesti. Virka-ajan ulkopuolisessa sosiaalipäivystyksessä Selänne on osallistunut Jokilaaksojen sosiaalipäivystysrenkaaseen.

Lastensuojelun asiakkuudet ovat vähentyneet koko Selänteessä, ja aiemmin osa lastensuojelussa olleista asiakkuuksista on siirretty lapsiperheiden sosiaalipalveluihin hoidettavaksi. Lapsiperheiden sosiaalipalveluista vastataan kevyemmän tuen tarpeessa olevien lasten ja perheiden tuen tarpeisiin sekä hoidetaan Haapajärvellä asuvien alaikäisten maahanmuuttajalasten asioita. Lastensuojelussa asiakkuudet ovat monitahoisia ja vaativia ja edellyttävät vahvaa tukea työntekijöiltä ja muilta perheen kanssa työskenteleviltä tahoilta. Perhetyöntekijät ovat työskennelleet sekä lastensuojelulain että sosiaalihuoltolain mukaisten asiakkuuksien parissa.

Selänteen lastensuojelu on osallistunut THL:n Systeemisen lastensuojelun pilottihankkeeseen. Hanke päättyi maaliskuussa 2018. Toimintaa on edelleen jatkettu uudella mallilla ja siitä on saatu alustavasti hyviä tuloksia. Systeemiseen malliin kuuluu perheterapeutin osaamisen tuominen viikoittaisiin tiimikokouksiin. Selänteessä kokouksiin on osallistunut perheneuvolan sosiaalityöntekijä ja/tai psykologi. Työntekijät ovat voineet tehdä tiiviimmin työtä perheissä ja sijoitukset ovat lyhentyneet ja jopa huostaanottoja on purettu.

Sijoitusvuorokausien määrät ovat nousseet vuonna 2018 Haapajärvellä. Laitossijoitusten tarve on ollut vahvaa vuoden 2018 aikana, vaikeasti oireilevien nuorten tilanteiden katkaisemiseksi. Tällöin ensisijaisena pidettävää perhesijoitusta (joka on myös taloudellisempi vaihtoehto) ei ole ollut mahdollista käyttää. Toisaalta useimmat sijoitukset on voitu purkaa. Sijoitusvuorokausien määrä Pyhäjärvellä ja Reisjärvellä on laskenut.

Kaikki virat on saatu täytettyä kelpoisuusehdot täyttävillä sosiaalityöntekijöillä. Työntekijät ovat kouluttautuneet ajantasaisten osaamisvaatimusten mukaisesti. Esimerkiksi sosiaalihuoltolain soveltamisen osaamista on syvennetty. Lisäksi usea työntekijä on osallistunut LAPE-hankkeen järjestämään tiiviiseen Perheterapeuttiset perusteet- koulutukseen. Koulutus on syventänyt osaamista liittyen systeemisen lastensuojelumallin juurruttamiseen. Työntekijöille on mahdollistettu asiantuntija-apu juridisissa asioissa. Kaikille työntekijöille on tarjottu mahdollisuus säännölliseen työnohjaukseen.

Lapsiperheiden sosiaalipalveluilla on ollut oma budjetti vuoden 2018 alusta. Lapsiperheiden sosiaalipalveluiden talousarviossa pysyttiin kaikissa kunnissa. Haapajärven lastensuojelun osalta jouduttiin hakemaan lisämäärärahaa (200.000 euroa) syksyllä 2018 lisääntyneiden laitossijoitusten vuoksi. Lastensuojelun talousarvio lisämäärärahasta huolimatta ylittyi noin -12.000 euroa. Muissa kunnissa lastensuojelun talousarviossa pysyttiin ja alitustakin tuli, erityisesti Reisjärvellä lastensuojelussa.

Yhteenlaskettuna lastensuojelun ja lapsiperheiden sosiaalipalveluiden menot (TP) vuodesta 2015 ovat vaihdelleet. Lapsiperheiden palvelut ovat ns. sisältyneet aiempiin lastensuojelun budjetteihin.

Oletettavasti jatkossa näkyy se, että lastensuojelun menot pienenevät, koska osa menoista on siirretty lapsiperheiden sosiaalipalveluiden budjettiin. Lastensuojelun menoja on kuitenkin vaikea ennustaa, eikä kaikkia sijoituksia voida estää tiiviilläkin tuella. Lakimuutokset kuitenkin velvoittavat aiheellisesti matalan kynnyksen palveluiden järjestämiseen, ja pääasiassa varhainen, riittävä avohuollon tuki ehkäisee vahvojen tukitoimien tarvetta.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Laadukkaat, oikea-aikaiset ja tarpeenmukaiset lastensuojelupalvelut	Painotetaan ennaltaehkäiseviä ja avopalveluita	Lastensuojeluilmoituksen ja lastensuojelutarpeiden selvitysten toteutumisen määräraajojen puitteissa	Enintään seitsemän arkipäivää Enintään kolme kuukautta	Toteutuneet yli 95 %.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Lastensuojelutyön painopisteen siirtäminen ennaltaehkäisevään tukeen ja varhaiseen puuttumiseen Systeemisen lastensuojelutyön käyttöön ottaminen Sosiaalihuoltolain mukaisen palveluohjauksen eriyttäminen lastensuojelusta ja edelleen kehittäminen	Palveluja ja työprosesseja kehitetään Henkilökuntarakenteen muuttaminen vastaamaan tarvetta Yhteistyötä kehitetään eri toimijoiden kanssa, rajapintojen tunnistaminen	Sijoitusvuorokausien määrien vähentäminen Toimivat prosessit	Sijoitusvuorokaudet ovat vähentyneet Toimiva palveluohjaus ja oikeat palvelut oikeasta paikasta	Sijoitusvuorokaudet kasvaneet Hpj, muissa kunnissa vähentyneet. Palvelurakenteet kehitetty uusien lakien mukaisiksi Systeeminen malli käytössä Palveluohjausmalli laadittu ja nimetty asiasta vastaavat työntekijät Asiakkaat saavat kevyemmän tuen palveluita esimerkiksi ilman lastensuojeluasiakkuutta
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Riittävä kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö Henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen	Rekrytoinnin onnistuminen Riittävä ammatillinen täydennyskoulutus Työhyvinvoinnista huolehtiminen	Rekrytointiprosessien arvioiminen Työhyvinvointikyselyt Työnohjaus Sairaslomapäivät Kehityskeskustelut	Vakituinen, kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö onnistunut rekrytointi Virat täytettyinä vakituisella henkilökunnalla Koulutuspäiviin osallistuminen Virkistysiltpäivä	Kaikki virat täytetty kelpoisuusehdot täyttävillä Työhyvinvointikyselyn tulokset hyvät Työnohjausta annettu/tarjottu Koulutuksiin on osallistuttu, esim. perheterapeuttiset perusteet Virkistyspäivä pidetty
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Ostopalveluiden vähentäminen Talousarviossa pysyminen	Resurssien oikea kohdentaminen ja riittävä henkilöstön määrä Talouden jatkuva arviointi	Talousarvion jatkuva seuranta	Määrärahat riittävät	Talousarviota seurattu jatkuvasti, lisämäärärahan tarve Haapajärven lastensuojelun osalta.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Sosiaalihuoltolain mukaisia velvoitteita on hoitanut nyt vuoden ajan lapsiperheiden sosiaalipalveluiden tiimi, johon kuuluu sosiaalityöntekijä-lastenvalvoja sekä kaksi sosiaaliohjaajaa. Toimintaa on edelleen kehitetty ja tehostettu siten, että lastenvalvojatehtäviä hoitaa jatkossa kaksi sosiaalityöntekijää: toinen Haapajärvellä (ja Reisjärvellä) ja toinen Pyhäjärvellä.

Lastensuojelun sosiaalityössä ja perhetyössä on osallistuttu maakunnalliseen LAPE-hankkeeseen (hallituksen kärkihanke). LAPE-hankkeessa on valmistauduttu sote- ja maakuntauudistukseen ja kehitetty palveluita vastaamaan tulevaisuuden tarpeita.

Toimintatuotot ja -menot

Lastensuojelu	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-1 072 640,00	-200 000,00	-1 272 640	-1 274 989,47	-2 349,47	100,18 %	-791 397,35	483 592,12
TOIMINTATUOTOT	32 900,00		32 900	137 360,68	104 460,68	417,51 %	34 490,45	-102 870,23
TOIMINTAKULUT	-1 105 180,00	-200 000,00	-1 305 180	-1 412 326,35	-107 146,35	108,21 %	-825 830,66	586 495,69
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-360,00		-360	-23,80	336,20	6,61 %	-57,14	-33,34
Pyhäjärven palvelut	-891 180,00		-891 180	-771 317,18	119 862,82	86,55 %	-814 608,62	-43 291,44
TOIMINTATUOTOT	48 500,00		48 500	67 787,63	19 287,63	139,77 %	47 211,74	-20 575,89
TOIMINTAKULUT	-938 970,00		-938 970	-838 858,76	100 111,24	89,34 %	-861 229,84	-22 371,08
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-710,00		-710	-246,05	463,95	34,65 %	-590,52	-344,47
Reisjärven palvelut	-672 920,00		-672 920	-487 886,96	185 033,04	72,50 %	-557 636,80	-69 749,84
TOIMINTATUOTOT	16 650,00		16 650	22 113,64	5 463,64	132,81 %	10 195,45	-11 918,19
TOIMINTAKULUT	-689 180,00		-689 180	-509 968,85	179 211,15	74,00 %	-567 756,05	-57 787,20
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-390,00		-390	-31,75	358,25	8,14 %	-76,20	-44,45
Kaikki yhteensä	-2 636 740,00	-200 000,00	-2 836 740	-2 534 193,61	302 546,39	89,33 %	-2 163 642,77	370 550,84

9.2.4 Aikuissosiaalityö

Vastuuhenkilö: Johtava sosiaalityöntekijä Helena Eskola

Toiminta-ajatus

Aikuissosiaalityön tehtäväkenttään kuuluu esimerkiksi arkielämän hallinta, asuminen ja asunnottomuus, köyhyys ja toimeentulo-ongelmat, päihde- ja mielenterveysongelmat, syrjäytyminen ja osallisuus, työttömyyden yksilölliset seuraukset ja yksinäisyys. Aikuissosiaalityössä rakennetaan asiakkaan tarpeisiin vastaava sosiaalisen tuen ja palvelujen kokonaisuus ja sovitetaan se yhteen muiden toimijoiden tuen kanssa sekä seurataan sen toteutumista. Aikuissosiaalityö ylläpitää ja edistää asiakkaiden turvallisuutta, suoriutumista ja edistää yhteisöjen ja asukkaiden toimivuutta. Toiminnassa selvitetään asiakkaiden tilanteita ja laaditaan yhdessä asiakkaan ja yhteistyötahojen kanssa suunnitelmaa edellä mainittujen asioiden toteutumiseksi.

Toiminnan tavoitteet

Aikuissosiaalityön palvelualueet ovat kuntouttava työtoiminta, toimeentulotuki (ehkäisevä ja täydentävä) sekä välitystiliasiakkuudet kuntayhtymän alueella. Aikuissosiaalityön palvelut järjestetään lähipalveluina kuntien sosiaalitoimistoissa. Kun perustoimeentulotuki on siirtynyt Kelalle, tavoitteena on edelleen vahvistaa ja kehittää aikuissosiaalityötä intensiivisemmäksi paljon tukea tarvitsevien asiakkaiden kohdalla.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Aikuissosiaalityössä on tehty pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työttömien aktivointia TE-keskuksen, Nuorten Tuki ry:n, Etsivä nuorisotyön sekä kuntien kanssa. Pitkäaikaistyöttömille on tehty aktivointi- ja TYP-suunnitelmia yhdessä TE-toimiston kanssa. Eläkeselvityksiä on tehty Kelan listoilla oleville pitkäaikaistyöttömille. Sosiaalihuoltolain muutosten myötä palvelutarpeen arvioinnit ovat lisääntyneet ja arviointeja on tehty yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Handwritten signature and initials: "H. W. ERP W"

Aikuissosiaalityössä on työskennellyt Haapajärvellä 1,3 sosiaaliohjaajaa ja Pyhäjärvellä yksi sosiaaliohjaaja. Loppuvuodesta 2018 sosiaalityöntekijän virassa aloitti kelpoisuusehdot täyttävä sosiaalityöntekijä Haapajärvellä. Pyhäjärvellä on työskennellyt aiemmin yksi sosiaaliohjaaja, mutta hänen panostaan on siirretty 20 % lastensuojeluun ja vastaavasti kelpoinen sosiaalityöntekijä on alkanut tehdä 20 % työosuudella aikuissosiaalityötä. Siten on varmistettu kaikissa kunnissa sosiaalityön osaaminen. Aikuissosiaalityön resurssi on näyttäytynyt riittämättömälle työmäärään ja kehittämistarpeisiin nähden. Loppuvuodesta 2018 on saatu 30 % sihteerin työpanosta käytettäväksi esimerkiksi välitystiliasioiden hoitamiseen.

Aikuissosiaalityössä on tarve edelleen kehittää prosesseja ja palveluita vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin. Sosiaalityön väki kävi tutustumassa kuntoutuksen työtoiminnan toimintaan Raahessa syksyllä 2018. Sosiaalisen kuntoutuksen tarve on näyttäytynyt vahvana. Kelan kanssa on kehitetty yhteistyötä.

Kelan linja on selkeytynyt asiakkaille ja aikuissosiaalityölle. Aikuissosiaalityötä on työllistänyt paljon asiakkaiden todellisen tuen tarpeen selvittäminen ja toisaalta Kelan päätösten jälkeinen asiakkaiden oikeuksien toteutumisen varmistaminen. Aikuissosiaalityö alittaa talousarvion. Kuitenkin ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen tarve on ollut kasvussa, ja vuoteen 2017 verrattuna määrärahoja on kulunut selvästi paljon enemmän kaikissa kunnissa. Aikuissosiaalityössä loppuvuosi 2018 oli hyvin ruuhkainen ja tämä näkyi esimerkiksi päivystyspuhelimeen tulleissa yhteydenotoissa.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Järjestetään laadukkaat ja tarpeen mukaiset aikuissosiaalityön palvelut	Palveluiden ja palveluprossien jatkuva kehittäminen	Asiakastyytyväisyyskyselyt Toimeentulotuen käsittelyajat	Hyvä asiakaspalaute Määräajoissa pysyminen, enintään seitsemän arkipäivää	Määräajoissa ei ole täysin pysytty, kuitenkin yli 90 %.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Toimivat palvelut ja palveluiden kehittäminen jatkuvassa muutoksessa. Uuden teknologian hyödyntäminen	Palveluiden ja palveluprossien kehittäminen, rajapintojen tunnistaminen	Toimivat prosessit	Toimivat prosessit ja tietoliikenne yhteistyökumppaneiden kanssa	Kehittämistyötä tehty esimerkiksi terveystietopalveluiden ja Kelan kanssa
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Riittävä kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö Henkilöstön osaamisen jatkuva kehittäminen ja henkilöstön hyvinvointi	Rekrytoinnin onnistuminen Riittävä ammatillinen täydenniskoulutus Työhyvinvoinnista huolehtiminen	Rekrytointiprosessien arvioiminen Työhyvinvointikyselyt Työnohjaus Sairaslomapäivät Kehityskeskustelut	Vakituinen, kelpoisuusehdot täyttävä henkilöstö, onnistunut rekrytointi Koulutuspäiviin osallistuminen Virkistysiltpäivä	Toteutunut Koulutuksissa käyty jonkin verran, vaihtuvuuden vuoksi vähäisempää Virkistysiltpäivä pidetty
Talous				
Talousarviossa pysyminen	Kohdennetaan resurssit oikein ja parannetaan kokonaisuuden	Talousarvion jatkuva seuranta	Määrärahat riittävät	Määrärahat riittäneet

7 ERP 77

	hallintaa Talouden jatkuva arviointi			
--	--	--	--	--

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Perustoimeentulotuen käsittely siirtyi Kelalle 1.1.2017 alkaen. Kuntiin jäi ehkäisevä ja täydentävä toimeentulotuki. Perustoimeentulotuki on kuitenkin työllistänyt sosiaalitoimea edelleen.

Toimeentulotukiasiat vaativat selvittelyä ja palveluohjausta. Tätä työtä sosiaalitoimesta on tehty asiakkaiden oikeuksien varmistamiseksi. Tarkoituksena on kehittää sosiaalityötä ja -ohjausta intensiivisempään asiakastyöhön enemmän tukea tarvitsevien asiakkaiden kanssa.

Toimintatuotot ja -menot

Aikuissosiaalityö	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-121 930,00		-121 930	-72 324,55	49 605,45	59,32 %	-31 258,51	41 066,04
TOIMINTATUOTOT	99 200,00		99 200	95 529,46	-3 670,54	96,30 %	100 887,58	5 358,12
TOIMINTAKULUT	-221 010,00		-221 010	-167 854,01	53 155,99	75,95 %	-132 146,09	35 707,92
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-120,00		-120		120,00			0,00
Pyhäjärven palvelut	-113 120,00		-113 120	-81 535,77	31 584,23	72,08 %	-39 940,47	41 595,30
TOIMINTATUOTOT	46 900,00		46 900	41 406,32	-5 493,68	88,29 %	52 760,04	11 353,72
TOIMINTAKULUT	-159 760,00		-159 760	-122 838,90	36 921,10	76,89 %	-92 452,85	30 386,05
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-260,00		-260	-103,19	156,81	39,69 %	-247,66	-144,47
Reisjärven palvelut	-34 700,00		-34 700	-27 940,75	6 759,25	80,52 %	-6 466,21	21 474,54
TOIMINTATUOTOT	20 850,00		20 850	13 813,58	-7 036,42	66,25 %	20 887,45	7 073,87
TOIMINTAKULUT	-55 350,00		-55 350	-41 697,83	13 652,17	75,33 %	-27 127,65	14 570,18
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-200,00		-200	-56,50	143,50	28,25 %	-226,01	-169,51
Kaikki yhteensä	-269 750,00		-269 750	-181 801,07	87 948,93	67,40 %	-77 665,19	104 135,88

9.2.5 Vammaispalvelut

Vastuuhenkilö: Vammaispalveluiden johtaja Minna Malila, vs. vammaispalveluiden johtaja Päivi Roivas 7.-31.12.2018

Toiminta-ajatus

Vammaispalvelut suunnittelevat ja toteuttavat vaikeavammaisten sekä kehitysvammaisten asiakkaiden palveluja. Keskeisimpiä kunnan erityiseen järjestämisvelvollisuuteen kuuluvia vaikeavammaisten palveluja ovat kuljetuspalvelut, palveluasuminen, henkilökohtainen apu ja asunnon muutostyöt sekä asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet. Erityinen järjestämisvelvollisuus tarkoittaa vaikeavammaisen henkilön subjektiivista oikeutta lakisääteiseen palveluun, mikäli hän täyttää palvelun myöntämiskriteerit. Kehitysvammahuollossa suunnitellaan ja toteutetaan erityishuollon palveluita laadittujen yksilöllisten palvelusuunnitelmien ja erityishuolto-ohjelmien mukaisesti. Kehitysvammaisten erityispalveluja ovat mm. palveluohjaus, päivä- ja työtoiminta, asumispalvelut, tilapäishoito sekä tutkimus- ja kuntoutusjaksot.

Toiminnan tavoitteet

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen tavoitteena on edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoa ja mahdollisuuksia yhdenvertaiseen elämään muiden kansalaisten kanssa.

Kehitysvammapalveluiden tavoitteena on tukea kehitysvammaisen ihmisen itsenäisyyttä ja yhteiskunnan tasa-arvoista jäsenyyttä sekä turvata hänen tarvitsemaansa hoitoa ja huolenpitoa erikikäisenä ja erilaisissa elämänvaiheissa.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Vammaispalvelujen toimintaa uudistettiin ja talousarvio alittui kaikissa jäsenkunnissa, myös Pyhäjärvellä, josta jo syksyn osavuositarkastuksen yhteydessä leikattiin 200.000 euroa.

Vammaispalveluissa toteutettiin vuoden 2018 aikana loppuun vaikeavammaisten ja kehitysvammahuollon palveluiden yhdistyminen mm. tehostamalla yhteistyökäytäntöjä. Sosiaalityöntekijän työpanosta siirrettiin myös kehitysvammahuollon palveluihin mm. IMO-asioiden (itsemääräämisoikeus) hoitamiseen. Vammaispalvelulain mukaisia palveluja hoitavat kaksi henkilöä: Haapajärven ja Reisjärven palveluista vastaavan henkilön työaika vammaispalveluihin on yhteensä 90 %. Siitä Reisjärvelle on varattu 30 % ja Haapajärvelle 60 %. Pyhäjärven palveluista vastaava henkilö tekee 70 % työaika vammaispalveluihin. Vaikeavammaisten palveluiden talousarvio toteutui kokonaisuudessaan maltillisesti kaikissa kunnissa. Pyhäjärvellä ylitystä tapahtui VpL:n kuljetuspalveluissa sekä henkilökohtaisessa avussa ja Reisjärvellä ShL:n mukaisissa kuljetuspalveluissa sekä VpL:n henkilökohtaisessa avussa.

Kehitysvammaisten palveluohjauksesta ovat vastanneet palveluohjaajat jokaisella paikkakunnalla lähipalveluna. Palveluohjauksessa kehitettiin mm. kirjaamista ja otettiin käyttöön etäyhteyksien hyödyntäminen aikaisempaa tehokkaammin. Kehitysvammaisten tilapäishoitoa on järjestetty tilapäisenä perhehoitona, osittain omissa yksiköissä sekä ostopalveluna yksityisiltä asumisyksiköiltä. Koululaisten päivähoitoon on ostettu palvelua kuntien koulutoimilta. Tuettua asumista on järjestetty joka jäsenkunnassa. Haapajärven tuetun asumisen ohjaajan työpanosta on lisätty. Aikaisemmin ohjaaja työskenteli 50 % tuetussa asumisessa ja 50 % päivätoiminnassa. Päivätoiminnan järjestelyjen avulla ohjaaja pystyy paahostamaan enemmän tuetun asumisen asukkaiden tukeen. Reisjärvellä tuetun asumisen ohjaajan vakanssi muutettiin kokoaikaiseksi alkuvuodesta. Pyhäjärvellä tuetun asumisen ohjaajan työpanos on ollut 100 % ja lisäksi toimintakeskuksen ohjaaja työskentelee tuetussa asumisessa 20 %. Tuettuun asumiseen kannattaa jatkossakin panostaa, jotta kalliimmalta palveluasumiselta säästytään.

Tehostettua palveluasumista on toteutettu omana toimintana Reisjärvellä Mäntykodilla ja huhtikuun loppuun Haapajärven Männistökodissa. Tehostettua palveluasumista on lisäksi toteutettu ostopalveluna. Asumispalvelujen vertailut aikaisempiin vuosiin ei tilikohdittain ole realistista, koska asumispalvelut kartoitettiin kaikkien asiakkauksien osalta ja menot kohdistettiin toteutumaan oikeilta tileiltä (tuettu asuminen, palveluasuminen, tehostettu palveluasuminen). Lisäksi Haapajärven oman tehostetun palveluasumisen toiminnan loppuminen on lisännyt ostopalvelun määrää. Reisjärvellä Mäntykodin työntekijöiden työssä jaksamiseen ja hyvinvointiin kiinnitettiin huomiota ja sen tueksi järjestettiin mm. työnohjausta. Työ- ja päivätoiminnot ovat jatkuneet kaikissa jäsenkunnissa. Toimintakeskus Violassa vakinaistettiin määräaikaisen ohjaajan paikka alkuvuodesta.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Asiakkaan kokonaisvaltainen hyvinvointi	Asiakaslähtöisyys Palvelut tuotetaan yksilöllisesti, asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti	Asiakastyytyväisyyskysely Asiakaspalaute kirjataan	Asiakaspalauttejärjestelmä aktiivisessa käytössä	Asiakaspalautetta kerätty aktiivisesti mm. tapahtumien yhteydessä ja saatua palautetta on käyty läpi yhdessä henkilöstön kanssa.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Asiakaslähtöinen palveluprosessi	Palvelujen toteuttamisessa painotetaan ennalta ehkäiseviä avopalveluita kuntouttavalla työotteella rajapinnat tunnistamalla ja	Palveluasumisen ostopaikkojen lukumäärä Perhehoidon käynnistyminen	Perhehoito saadaan käynnistettyä, jonka avulla pystytään tasapainottamaan laitoshoidon / tehostetun palveluasumisen ostamista	Perhehoito on saatu käynnistettyä hyvin, tilapäishoitoa on järjestelty sen avulla ja pystytty mahdollistamaan tilapäisen tehostetun palveluasumisen ostojen vähentyminen.

	hyödyntämällä.			Oma Haapajärven tehostetun palveluasumisen yksikkö siirtyi liikkeenluovutuksella Esperi Carelle ja tämän vuoksi ostopaikkojen lukumäärä lisääntyi.
Tiedolla johtamisen kehittäminen	Palvelujen tarpeen suunnittelussa apuna käytetään validia tietoa	Seurantajärjestelmää on kehitetty Päivitetty asiakaskartoitus	Tilastointi on ajantasaista ja vaikutta palvelujen oikein kohdentumiseen	Suoritteiden seuranta on kehitetty, asiakaskartoitukset on tehty mm. ostopalvelut ja tulevaisuuden tarpeet.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Henkilöstön osaamista ylläpidetään ja kehitetään. Työhyvinvoinnista huolehditaan.	Työhyvinvoinnista huolehtiminen. Täydennyskoulutusta tarpeiden mukaisesti.	Henkilökunnan vaihtuvuus Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot Kehityskeskustelut Osaamiskartoitus Koulutuspäivät / hlö	Pysyvä, tyytyväinen henkilöstö Täydennyskoulutuksen minimivaatimus täyttyy Virkistysiltpäivä vuosittain	Henkilökunta on pääsääntöisesti pysyvä. Täydennyskoulutuksessa käyty aktiivisesti (3,2 pvä / työntekijä). Virkistysiltpäivät järjestetty, ensimmäisen kerran yhteinen koko vammaispalvelujen henkilökunnalle.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Kustannustehokkuus ja taloudellisesti kestävä kehitys	Talouden kehitykseen vaikutetaan kohdentamalla resurssit oikein ja parantamalla kokonaisuuden hallintaa	Talousarvion seuranta	Budjetissa pysyminen joka osa-alueella	Talouden seuranta ollut aktiivista, kustannuskehitykseen puututtu neuvottelemalla mm. ostopalvelusopimuksia uudelleen. Budjetissa pysytty kokonaisuudessaan erinomaisesti.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Kehitysvammahuollon palveluissa tapahtui iso toiminnallinen muutos, kun tehostetun palveluasumisenyksikkö Männistöksi siirtyi liikkeenluovutuksena Esperi Care Oy:lle 30.4.2018 alkaen. Tätä ennen kehitysvammahuollon palveluissa on toiminut kaksi palveluesimiestä, joista toinen vastasi toimintakeskusten hallinnosta ja palveluista (viransijainen 31.5.2018 asti). Toinen palveluesimies vastasi asumis- ja tilapäishoidon toiminnasta. Männistöksi siirtymisen myötä toisen palveluesimiehen työnkuva muokattiin siten, että hän vastaa Reisjärven tehostetun palveluasumisenyksikön Mäntykodin ja toimintakeskus Violan toiminnasta sekä Reisjärven palveluohjauksesta. Toisen palveluesimiehen sijaisuutta ei täytetty 1.6. jälkeen, vaan Pyhäjärven ja Haapajärven toimintakeskusten toiminnasta on vastannut Haapajärven vastaava ohjaaja. Vammais- ja asumis- ja tilapäishoidon johtaja teki hyvinvointipalvelujohtajan viransijaisuutta samanaikaisesti 1.7.-30.11.2018 välisen ajan.

Handwritten notes: J, LRP, 70

Päivä- ja työtoimintaa lähdettiin organisoimaan uudelleen. Haapajärvellä päivätoiminnassa tehtiin rakenteellisia muutoksia niin, että tuetun asumisen ohjaaja pystyi irrottautumaan enemmän tuetun asumisen puolelle. Reisjärvellä toimintakeskus Violan tai Mäntykodin ohjaaja pystyy jalkautumaan tuetun asumisen ohjaajan tueksi tarpeen mukaan.

Vammaispalveluissa käynnistettiin kaveri- ja tukihenkilötoiminta, jonka avulla mahdollistettiin kehitysvammaisille ns. matalan kynnyksen tukea mm. harrastustoimintaan. Tilapäishoidon järjestelyjä tukemaan koulutettiin seitsemän uutta perhehoitajaa, joista osa toimii aktiivisesti kehitysvammaisten tilapäishoidon järjestäjinä. Lisäksi jo toiminnassa oleville sukulais- tai läheisperhehoitajille järjestettiin koulutus-/keskustelutilaisuus. Uutena aloittaneelle omaishoidonohjaajalle siirtyi myös kehitysvammaisten omaishoidonohjaus, joka mahdollistaa omaishoidonohjauksen yhtenäisin käytäntein koko Selänteessä.

Toimintatuotot ja –menot

Vammaispalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-3 356 160,00	-250,00	-3 356 410	-2 796 624,73	559 785,27	83,32 %	-2 826 344,23	-29 719,50
TOIMINTATUOTOT	469 100,00		469 100	446 172,32	-22 927,68	95,11 %	684 221,98	238 049,66
TOIMINTAKULUT	-3 825 210,00	-250,00	-3 825 460	-3 242 797,05	582 662,95	84,77 %	-3 510 566,21	-267 769,16
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-50,00		-50		50,00			0,00
Pyhäjärven palvelut	-2 505 280,00	200 000,00	-2 305 280	-2 177 690,41	127 589,59	94,47 %	-2 282 887,75	-105 197,34
TOIMINTATUOTOT	266 750,00		266 750	269 736,77	2 986,77	101,12 %	255 904,26	-13 832,51
TOIMINTAKULUT	-2 766 120,00	200 000,00	-2 566 120	-2 441 872,54	124 247,46	95,16 %	-2 532 992,90	-91 120,36
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 910,00		-5 910	-5 554,64	355,36	93,99 %	-5 799,11	-244,47
Reisjärven palvelut	-1 772 250,00		-1 772 250	-1 715 416,43	56 833,57	96,79 %	-1 562 572,21	152 844,22
TOIMINTATUOTOT	237 750,00		237 750	243 735,08	5 985,08	102,52 %	225 803,83	-17 931,25
TOIMINTAKULUT	-2 009 940,00		-2 009 940	-1 959 151,51	50 788,49	97,47 %	-1 788 376,04	170 775,47
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-60,00		-60		60,00			0,00
Kaikki yhteensä	-7 633 690,00	199 750,00	-7 433 940	-6 689 731,57	744 208,43	89,99 %	-6 671 804,19	17 927,38

9.2.6 Terapiapalvelut

Vastuuhenkilö: Terapiapalveluiden johtaja Taija Kekäläinen

Toiminta-ajatus

Terapiapalveluiden tavoitteena on tuottaa Selänteen alueen kuntalaisten tarvitsemat tasavertaiset ja laadukkaat mielenterveys – ja päihdetyön sekä perheneuvolanpalvelut. Toiminta sisältää myös psykiatrisen kotikuntoutuksen palvelut ja päivätoiminnan sekä tarvittavat mielenterveys – ja päihdekuntoutuksen asumisen tukipalvelut.

Toiminnan tavoitteet

Terapiapalveluiden tavoitteiksi on määritelty Selänteen strategiassakin olevat kehittämisalueet ja arvot: asiakaslähtöisyys ja tuloksellisuus sekä oikeudenmukaisuus, joita seuraa ja arvioi terapiapalveluiden johtaja. Näitä asioita käydään lävitse henkilöstöpalaverissa ja saadun palautteen sekä hoitotulosten kautta. Tämän lisäksi toiminnalliseksi tavoitteeksi on määritelty toimintokohtaiset käyntimäärät sekä asumispalveluiden (omatoiminta ja ostopalvelu) hoitopäivät.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Haapajärven terapiayksikössä perheneuvolakäynti –palvelun kysyntä on ollut vuonna 2018 suurta. Asiakastyötä on tehty suoritteilla (käynnit) tarkasteltuna suunniteltua enemmän samana pysyneellä kahden hengen työpanoksella. Tarve lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin tukemiseen erityisterapioilla (esim. musiikkiterapia, pidempikestoinen psykoterapia) on kasvanut - ostopalvelumäärärahat tällaiseen toimintaan ovat kuitenkin hyvin niukat. Päihdepalveluissa käyntimäärät ovat suunnitellusti isot johtuen korvaushoidon toteuttamisesta siihen oikeutetuilla asiakkailla. Mielenterveyspalvelukäynnit ovat toteutuneet suunnitellusti. Huomattavaa on, että osa mt – käynneistä on siirtynyt psykiatriselle kotikuntoutustiimi Kirsikalle. Ostopalveluna toteutettavat

W ERP W

palvelu- ja tehostetun palveluasumisen hoitopäivät ovat ennakoitua suuremmat johtuen uusista palveluntarvitsijoista, joille psykiatrisen kotikuntoutustiimin palvelut eivät ole olleet riittävät.

Haapajärven terapiapalveluiden budjetti on ylittynyt noin -208.200 euroa. Syynä määrärahojen ylittymiseen on psykiatristen mielenterveys – ja päihdekuntoutujien palveluntarve. Psykiatrisen kotikuntoutustiimi on tuonut uusia tehokkaita toimintamalleja mielenterveys -ja päihdekuntoutujien tukemiseen heidän omissa kodeissaan, mutta osa asiakkaista tarvitsee edelleen tehostetumpaa tukea. Päihdetyössä lisämäärärahan tarve on koskenut erityisesti päihdelääkäripalveluiden toteuttamista ja kasvanutta palveluntarvetta korvaushoidossa ja päihdetyöhön kuuluvissa laboratoriopalveluissa.

Pyhäjärven Mielenvireyskeskuksessa perheneuvolakäyntien määrä on jäänyt hieman suunniteltua alhaisemmaksi, johtuen toisen työntekijän osa-aikaisuudesta. Ostopalveluina on hankittu vain lääkäripalveluita. Mielenterveystyön puolella käyntimäärät ovat toteutuneet suunnitellusti. Asumispalveluissa hoitopäivät ovat hieman alittuneet ja uusiin palvelutarpeisiin ollaan pystytty vastaamaan psykiatrisen kotikuntoutuksen ja yhteistyön keinoin. Oman palveluasumisen hoitopäivät ryhmäkodilla ovat toteutuneet suunnitellusti ja intervallipaikkaa on hyödynnetty monipuolisesti.

Pyhäjärven mielenterveys – päihde ja perheneuvolatyössä talousarvio ylittyi kokonaisuudessaan noin 64.240 euroa. Talouden tasapainottamistyötä on tehty pitkin vuotta ja esimerkiksi päihdetyössä on onnistuttu vähentämään katkaisu- ja laituskuntoutuksen tarvetta.

Reisjärvellä perheneuvolapalveluita on tarjottu kahden työntekijän yhteistyönä 4 päivänä kuukaudessa suunnitellusti ja yhteistyötä muiden palveluiden kanssa on tehty perhekeskustoiminnan hengen mukaisesti. Mielenterveyspalveluiden käyntimäärät jäivät hieman alhaisiksi. Palveluiden käyttöasteen/tarpeen pieneneminen näkyy erityisen merkittävästi päihdetyössä niin päihdepalvelukäyntien kuin kuntoutuslaitoshoitopäivien tarpeessa. Palveluasumisen hoitopäivät on saatu edelleen painottumaan tuettuun asumiseen, niin että raskaamman palveluasuminen/tehostetun palveluasumisen tarve vastaavasti vähentynyt.

Reisjärven talousarvio on toteutunut suunnitellusti (95,91 %). Palvelutarve on jäänyt ennakoitua vähäisemmäksi palveluasumisessa.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Itsenäinen ja hyvinvoiva asiakas.	Oikea palvelu oikeaan aikaan ja oikeakestoisesti	Hoidon saatavuus Hoidon kesto Asiakastyytyväisyys	Uusien asiakkuuksien aloittaminen 1-2 viikon sisällä yhteydenotosta Pitkien hoitojaksojen tauottaminen Asiakastyytyväisyys 8-10 / 10	Tarkastelu uusien asiakkaiden tiimeissä: Tavoite toteutunut. Tarkastelu hoitotiimeissä / moniammatillisesti. Toteutunut osittain. Ei mitattu numeerisesti vuonna 2018.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	

W ERP M

Ihmisen kokonaisvaltainen hyvinvointi ja syrjäytymisen ehkäisy	Tuotetaan niitä palveluita mitä asiakas tarvitsee	Työntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden kokemus palveluistamme	Kyselyllä mitattuna arvosana 8-10 / 10.	Ei mitattu numeerisesti vuonna 2018.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Osaava ja hyvinvoiva Henkilöstö	Työhyvinvointiin panostaminen Täydennyskoulutuksen ajantasaisuus Koulutun määrärahojen riittävyys Rekrytointiprosessin toimivuus	Työhyvinvointikysely Asiakastyytyväisyyskysely Rekrytointiprosessin arvioiminen	Virkistysiltpäivät 1-2 x vuosi Tutustumismatkat 1-2 x vuosi Koulutuspäivät asiakasvastaanotto -työssä vähintään 5/vuosi Onnistunut rekrytointi	Toteutunut tiimeittäin Mt- messut MVK:n väellä. Ei toteutunut kaikilla työntekijöillä. Minimi ollut 2 pvä/vuosi. Psykologi/sos.tt paikkoihin ei ole onnistuttu rekrytoimaan.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Talousarviossa Pysyminen Asumispalveluiden ostopalveluiden vähentäminen/keventäminen	Talouteen aktiivinen vaikuttaminen Riittävä henkilöstö	Talouden seuranta Asumispalvelutoiminnan kokonaiskustannukset	Määrärahat riittävät/säästöt Ostopalvelut vähentyneet vähintään 30 %	Taloutta on seurattu tehostetusti.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Perheneuvola on ollut mukana kehittämässä lastensuojelu työtä (Systeeminen lastensuojelutyön malli, THL) ja on myös mukana LAPE- kärkihankkeessa. Haapajärvellä on asumisen ostopalveluissa tapahtunut vuoden aikana muutoksia; osa asiakkaista on siirtynyt kotikuntoutustiimi Kirsikan palveluihin. Uusia lyhytaikaisia tehostetun palveluasumisen ostopalveluita on myös jouduttu Haapajärvellä käyttämään. Päihteiden käytöstä pysyviä ja pitkäaikaisia arjen selviytymistä merkittävästi haittaavia vammoja saaneita on asutettu vuoden aikana yksi uusi henkilö. Kirsikkakodin yhteydessä olevaa intervallipaikkaa on hyödynnetty lyhytaikaiseen tuetumpaan asumiseen. Pyhäjärvellä on pystytty onnistuneesti siirtämään asiakas palveluasumisen ostopalveluista omana toimintana toteuttavaan Ryhmäkodin yhteyteen. Reisjärvellä on jatkettu ja tehostettu eri toimijoiden välistä yhteistyötä mm. lapsiperheiden ja kotikuntoutuksen osalta.

Toimintatuotot ja -menot

Terapiapalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-1 382 760,00	-7 100,00	-1 389 860	-1 598 086,18	-208 226,18	114,98 %	-1 629 204,87	-31 118,69
TOIMINTATUOTOT	134 300,00		134 300	280 927,11	146 627,11	209,18 %	256 512,83	-24 414,28
TOIMINTAKULUT	-1 517 060,00	-7 100,00	-1 524 160	-1 878 155,01	-353 995,01	123,23 %	-1 884 881,66	-6 726,65
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-858,28	-858,28		-836,04	22,24
Pyhäjärven palvelut	-1 184 600,00	-3 400,00	-1 188 000	-1 252 241,03	-64 241,03	105,41 %	-1 196 754,11	55 486,92
TOIMINTATUOTOT	249 650,00		249 650	247 147,87	-2 502,13	99,00 %	259 288,55	12 140,68
TOIMINTAKULUT	-1 418 850,00	-3 400,00	-1 422 250	-1 484 796,20	-62 546,20	104,40 %	-1 440 710,13	44 086,07
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15 400,00		-15 400	-14 592,70	807,30	94,76 %	-15 332,53	-739,83
Reisjärven palvelut	-395 300,00		-395 300	-379 151,14	16 148,86	95,91 %	-332 816,70	46 334,44
TOIMINTATUOTOT	84 500,00		84 500	81 923,74	-2 576,26	96,95 %	90 902,93	8 979,19
TOIMINTAKULUT	-479 730,00		-479 730	-461 074,88	18 655,12	96,11 %	-423 719,63	37 355,25
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-70,00		-70					0,00
Kaikki yhteensä	-2 962 660,00	-10 500,00	-2 973 160	-3 229 478,35	-256 318,35	108,62 %	-3 158 775,68	70 702,67

Hyvinvointipalvelut yhteensä

Hyvinvointipalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-6 947 300,00	-237 350,00	-7 184 650	-6 641 989,90	542 660,10	92,45 %	-6 045 029,54	596 960,36
Hyvinvointipalvelut, nla, last.suojelu	-1 834 000,00	-200 000,00	-2 034 000	-1 926 439,48	107 560,52	94,71 %	-1 321 510,34	604 929,14
TOIMINTATUOTOT	42 000,00		42 000	153 825,45	111 825,45	366,25 %	48 209,89	-105 615,56
TOIMINTAKULUT	-1 873 560,00	-200 000,00	-2 073 560	-2 079 668,03	-6 108,03	100,29 %	-1 368 901,80	710 766,23
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 440,00		-2 440	-596,90	1 843,10	24,46 %	-818,43	-221,53
Hyvinvointipalvelut	-5 113 300,00	-37 350,00	-5 150 650	-4 715 550,42	435 099,58	91,55 %	-4 723 519,20	-7 968,78
TOIMINTATUOTOT	702 600,00		702 600	825 183,04	122 583,04	117,45 %	1 041 760,39	216 577,35
TOIMINTAKULUT	-5 802 320,00	-37 350,00	-5 839 670	-5 528 434,44	311 235,56	94,67 %	-5 759 424,97	-230 990,53
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-13 580,00		-13 580	-12 299,02	1 280,98	90,57 %	-5 854,62	6 444,40
Pyhäjärven palvelut	-5 492 300,00	171 600,00	-5 320 700	-5 031 606,08	289 093,92	94,57 %	-5 041 973,46	-10 367,38
Hyvinvointipalvelut, nla, last.suojelu	-1 493 900,00		-1 493 900	-1 325 354,02	168 545,98	88,72 %	-1 302 411,00	22 943,02
TOIMINTATUOTOT	50 900,00		50 900	74 414,91	23 514,91	146,20 %	51 654,12	-22 760,79
TOIMINTAKULUT	-1 537 790,00		-1 537 790	-1 393 708,41	144 081,59	90,63 %	-1 347 226,70	46 481,71
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 010,00		-7 010	-6 060,52	949,48	86,46 %	-6 838,42	-777,90
Hyvinvointipalvelut	-3 998 400,00	171 600,00	-3 826 800	-3 706 252,06	120 547,94	96,85 %	-3 739 562,46	-33 310,40
TOIMINTATUOTOT	563 300,00		563 300	558 983,11	-4 316,89	99,23 %	568 041,71	9 058,60
TOIMINTAKULUT	-4 526 250,00	171 600,00	-4 354 650	-4 233 791,06	120 858,94	97,22 %	-4 278 690,36	-44 899,30
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-35 450,00		-35 450	-31 444,11	4 005,89	88,70 %	-28 913,81	2 530,30
Reisjärven palvelut	-3 286 400,00		-3 286 400	-3 005 180,70	281 219,30	91,44 %	-2 782 484,22	222 696,48
Hyvinvointipalvelut, nla, last.suojelu	-991 400,00		-991 400	-789 378,88	202 021,12	79,62 %	-790 029,73	-650,85
TOIMINTATUOTOT	21 700,00		21 700	40 721,49	19 021,49	187,66 %	21 292,77	-19 428,72
TOIMINTAKULUT	-1 012 480,00		-1 012 480	-829 897,75	182 582,25	81,97 %	-811 232,06	18 665,69
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-620,00		-620	-202,62	417,38	32,68 %	-90,44	112,18
Hyvinvointipalvelut	-2 295 000,00		-2 295 000	-2 215 801,82	79 198,18	96,55 %	-1 992 454,49	223 347,33
TOIMINTATUOTOT	343 100,00		343 100	340 060,76	-3 039,24	99,11 %	337 643,50	-2 417,26
TOIMINTAKULUT	-2 632 360,00		-2 632 360	-2 551 257,44	81 102,56	96,92 %	-2 327 671,42	223 586,02
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 740,00		-5 740	-4 605,14	1 134,86	80,23 %	-2 426,57	2 178,57
Kaikki yhteensä	-15 726 000,00	-65 750,00	-15 791 750	-14 678 776,68	1 112 973,32	92,95 %	-13 869 487,22	809 289,46

W ERP 78

HYVINVOINTIPALVELUT	Haapajärvi		Pyhäjärvi		Reisjärvi		Selänne	
	tp2017	ta2018	tp2018	ta2018	tp2018	ta2018	tp2017	ta2018
Neuvola ja opiskeluterveydenhuolto								
Perhesuunnittelu, käynnit	288	300	152	205	200	320	211	100
Äitiysneuvola, terveydenhoitajalla käynnit	1069	1150	1738	976	800	991	505	400
Äitiysneuvola, lääkärillä käynnit	316	400	443	166	280	244	144	100
Lastenneuvola, terveydenhoitajalla käynnit	1785	1800	2162	1025	950	984	738	600
Lastenneuvola, lääkärillä käynnit	428	400	391	341	350	238	73	150
Kouluterveydenhuolto, terv.hoitajalla käynnit	2506	2800	2281	1817	1700	1913	868	900
Kouluterveydenhuolto, lääkärillä käynnit	435	450	438	290	350	188	140	150
Opiskeluterveydenhuolto, terv.hoitajalla käynnit	289	350	364	248	250	186	74	150
Opiskeluterveydenhuolto, lääkärillä käynnit	5	100	4	20	30	22	15	30
Muut terveydenhoito	1609	1300	1071	1340	1200	1610	698	700
Lapsiperheiden sosiaalipalvelut/ neuvola								
Yhteydenotot			14			1		
Palvelutarpeen arviointi			12			1		
Shl- perhetyö lapset/perheet			24/6			2/1		
Lapsiperheiden kotipalvelu käynnit			578			426		
Tukiperhepalvelu lapset/perheet			17/6			10/4		
Lapsiperheiden kotipalvelu lapset/perheet		228/40	184/42		38/17	93/30		140/24
Lapsiperheiden kotipalvelu palveluseteli		10	0		10	2		5
Perhekeskuksen kerhot lapsia/käynnit	30/475	29/399	31/461	69/1498	69/1525	80/1313		0
Perhekeskuksen lapsiparki lapsia/käynnit	48/277	47/253	65/253	26/133	20/99	35/198	47/211	41/174
Perhekerhot lapset/perheet		0	0	111/78	100/62	108/70	55/25	46/21
Lapsiperheiden sosiaalipalvelut								
Yhteydenotot	65	59	79	34	35	51	19	23
Palvelutarpeen arviointi	41	39	32	13	14	29	17	20
Kaikki sh:n mukaiset asiakkaat	120	147	78	57	68	64	30	38
Shl perhetyö lapset/perheet	190/33	66/12	167	79/26	34/12	21/10	109/22	24/8
Tukiperhepalvelu lapset/perheet	33/19	34/19	16/8	30/11	33/12	15/6	6/3	4/3
Muut sosiaalipalvelut lapset/perheet	16/16	16/16	15/15	0	0	0	0	0
Lastensuojelu								
Lastensuojeluilmoitusten määrä	193	150	163	92	110	172	33	60
Lastens. tarpeen selvitykset	60	65	50	29	35	38	16	25
Lastensuojelun uudet alk. avohuollon asiakkuudet	21	15	18	8	10	31	8	10
Kaikki lastensuojelun asiakkaat	85	90	69	51	40	65	31	30
Perhetyön piirissä olleet lapset/perheet	44	45	20/12	26	25	33/15	14	18
Huostassa olevat			14			13		
Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset (kaikki)	20	20	25	15	18	20	9	10
Ammattiliset perhekodit vrk	0	365	11	497	730	365	0	0
Lastensuojelulaitokset vrk	814	1900	2875	928	1800	1179	1359	2000
Lastensuojelu/ sijaisperhehoito vrk	3285	3800	2614	3275	3600	3085	660	732
Jälkuhuollon piirissä lapset/perheet	10	7	7	9	7	5	6	5
Lastenvalvojan tekemät sopimukset	153	180	168	102	120	155	44	60
Lausunnot oikeudelle	2	2	1	3	3	0	5	1

HVY INVOINTIPALVELUT	Haapajärvi		Pyhäjärvi		Reisjärvi		Selänne	
	tp2017	ta2018	tp2017	ta2018	tp2017	ta2018	tp2017	ta2018
Aikuissosiaalityö								
Perustoimeentulotuki, kotitaloudet	5	0	18	0	0	0	30	0
Täyd.t, kotitaloudet	75	70	48	60	61	25	138	155
Erkisevä tt, kotitaloudet	41	35	29	30	61	10	79	75
Opiskelijoiden työllistämisen	0	2	0	0	0	0	0	2
Välitystilasiakaat	20	18	20	18	25	3	44	39
Aktivointisuunnitelmien määrä, henkilöä	99	80	75	60	88	20	198	223
Kuntouttavassa työssä, asiakkaat	125	135	104	70	59	30	208	235
Kela: pass.työmarkkinat.asiakkaat	158	180	105	130	90	50	305	360
Aikuissosiaalityön asiakassuunnitelmat	5	25	3	20	3	6	8	51
Kotouttamissuunnitelmat	0	0	0	0	0	0	0	0
Vammaispalvelut								
Palveluohjaus, asiakkaat	86	87	107	100	94	47	244	234
Vammomaishoidontuki, asiakkaat	17	15	20	21	20	9	46	45
Toimintakeskus, käynnit	8463	8080	6430	6030	6265	4420	19431	18530
Koululaisten päivähoito, hoitopvt	752	900	812	720	221	36	1582	1656
Vammaisten perhehoito, hoitopvt	111	120	169	50	89	20	314	190
Tuettu asuminen, omatoiminta, käynnit	1755	1600	3630	3480	3216	5280	10536	10360
Tuettu asuminen, ostopalvelu, käynnit/ h	90	360	501	500	234	0	591	860
Palveluasuminen, ostopalvelu, hoitopäivät	2531	2555	714	730	1444	1460	3610	4745
Tehostettu palveluasuminen, omatoiminta, hoitopvt	4010	3890	33	50	0	4086	8129	8145
Tehostettu palveluasuminen, ostopalvelu, hoitopvt	3143	3740	7798	8200	7258	1300	12633	13240
Laitoshoido, hoitopäivät	669	465	477	475	242	40	1207	980
Vp:n kuljetuspalvelut, asiakkaat	124	120	157	160	148	75	356	335
Vp:n henkilökohtainen avustaja, asiakkaat	35	40	52	55	54	30	112	125
Vp:n asunnon muutostyöt, asiakkaat	15	5	16	5	22	5	41	15
Vp:n palveluasuminen, hoitopäivä/osto	1867	2200	356	365	313	365	2708	2685
Sosiaalihuoltolain kuljetuspalvelut, asiakkaat	18	10	25	35	42	4	50	49
Vp/palvelussuunnitelmat	15	14	25	25	24	10	0	50
Terapiapalvelut								
Perheneuvola, käynnit	1518	1188	785	1056	873	132	2436	2438
Päihdepalvelu, käynnit	3017	3344	1250	1650	1285	80	4293	5074
Katkaistu- ja kuntoutuslaitoshoido, hoitopvt	426	400	166	200	72	75	592	675
Mielenterveyspalvelut, käynnit	6987	2890	3776	2840	3052	1375	11795	7105
Päivätoiminta, käynnit	1886	1400	2579	2500	2571	45	4465	3900
Kotikuntoutus, omatoiminta, hoitopvt		3300		1100	1023		0	1023
Tuettu asuminen, omatoiminta, hoitopvt	3256	3285		0			3256	3313
Tuettu asuminen, ostopalvelu, hoitopvt	1218	0	121	0		1395	2971	1395
Palveluasuminen, omatoiminta, hoitopvt			4785	5110	4940	1460	4785	5110
Palveluasuminen, ostopalvelu, hoitopvt	2428	1460				1123	3844	2920
Tehostettu palveluasuminen, ostopalvelu, hoitopvt	7354	5110	4229	4015	3900	1460	13023	10585
						1573		12282

9.3 Terveys- ja vanhuspalvelut

Vastuuhenkilö: Palvelujohtaja Hannele Koski, ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi

9.3.1 Hallinto

Vastuuhenkilö: Palvelujohtaja Hannele Koski, ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi

Tavoitteena on perusterveydenhuollon ja hoivapalveluiden sekä tarvittaessa erikoissairaanhoidon saatavuuden turvaaminen kuntalaisille. Lisäksi mahdollistetaan asiakkaiden ja potilaiden laadukas ja hyvä hoito ja hoiva.

Terveys- ja vanhuspalveluiden kehittämistä on jatkettu johdonmukaisesti vuonna 2018. Tavoitteena on parantaa palvelujen kysynnän ja tarjonnan kohtaamista läpi koko hoito-, palvelu- ja kuntoutusketjun. Toimintojen palveluprosessit on kuvattu vuosien 2017-2018 aikana. Palvelurakennemuutoksia on tehty kaikkien kuntien alueella. Avopalveluiden osalta on lisätty sähköisiä palveluita ja akuuttivuodeosaston käyttöä on seurattu sähköisen InstaCaren järjestelmän avulla, joka on käytössä myös vuorohoidoissa. Se mahdollistaa koko Selänteen alueen akuuttivuodeosasto- ja vuorohoitopaikkojen hallinnan ja sitä kautta toiminnan suunnittelun siten, että hoito/hoivapaikat ovat mahdollisimman tehokkaassa käytössä. Seurannan avulla on voitu toteuttaa esim. vuorohoidossa Pop up-palvelua eli paikkamäärien nostamista ja vähentämistä kysynnän mukaan. Hoito- ja kuntoutussuunnitelmat laaditaan yhdessä asiakkaan ja omaisten kanssa, mikä tukee asiakkaan laadukasta ja yksilöllistä hoitoa sekä sitouttaa asiakasta omahoitoon ja kuntoutumiseen. Kotiin annettava kuntoutus mahdollistaa turvallisen kotiutumisen vuodeosastolta tai vuorohoidosta. Rai-toimintakykyarviot tehdään asiakkaille puolen vuoden välein tai tarvittaessa. Lääkäripäivystys toteutuu ostopalvelusopimuksen avulla. Kevään 2018 jälkeen lääkäritilanteen hieman parannuttua päivystyksen ostopalvelua on voitu korvata omana työnä sekä Pyhäjärvellä että Haapajärvellä. Reisjärvellä oli lähes koko vuoden lääkäripalvelut ostopalveluna.

Vanhuspalveluiden toimintaa on kehitetty 1.7.2013 tulleen vanhuspalvelulain velvoitteiden ja Selänteen vanhuspalvelusuunnitelman ja vuonna 2017 voimaan tulleen ikääntyneiden laatusuosituksen ja hallituksen kärkihankkeiden mukaisesti. Painopisteenä on iäkkään henkilön toimintakyvyn, sosiaalisen turvallisuuden ja kotona asumisen turvaaminen kotiin annettavia palveluja kehittämällä. Kotisairaaloimintaa ja saattohoitoa on kehitetty edelleen kaikissa kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen yksiköissä yhteistyössä avopalveluiden ja vuodeosaston kanssa.

Terveys- ja vanhuspalveluiden toimialalla on otettu vuoden 2018 aikana käyttöön arviointijaksot kotihoidossa tai lyhytaikaishoidossa aina ennen palveluiden myöntämistä. Arviointijakso kestää 2-6 viikkoa asiakkaan kunnosta ja toimintakyvystä riippuen. Arviointijakson aikana asiakkaan kuntoa ja toimintakykyä seurataan tiiviisti moniammatillisesti ja samalla häntä kuntoutetaan. Arviointijakson jälkeen tehdään päätös mahdollisesta tukipalvelusta, kotihoidosta, asumispalvelusta tai asiakas voi selvittää myös kotona ilman palveluita.

Omaishoidonohjaaja aloitti työnsä Selänteellä kesäkuussa 2018. Omaishoidonohjaaja mahdollistaa omaishoitajille yhteyshenkilön, joka myös koordinoi omaishoitajayhdistysten ja seurakunnan kanssa tehtävää yhteistyötä. Omaishoitajien koulutukset ja vertaisryhmät käynnistyivät vuoden 2019 aikana.

Palvelurakennemuutokset näkyvät toimialalla uusiutuneena asiakaslähtöisinä toimintoina ja myös asiakasmäärien hallintana. Uusien asiakkaiden määrä on hallinnassa ja palveluiden piirissä olevien asiakkaiden hoitoisuus on kasvanut. Kustannukset eivät pysyneet alkuperäisen talousarvion puitteissa, vaan lisämäärärahaa jouduttiin anomaan Haapajärvelle ja Pyhäjärvelle. Lähinnä

20 ERP K

kustannusten nousu johtui kasvavista erikoissairaanhoidon menoista sekä lääkäripalveluiden ostopalveluista. Omassa toiminnassa suunnitellut palveluiden ulkoistamiset viivästyivät kuntayhtymästä johtumattomista syistä ja lisäsivät kustannuksia.

Pohjois-Pohjanmaan sote-työryhmien työskentelyyn on osallistuttu laajalla joukolla mm. siten, että kaikissa I&O Pohjois-Pohjanmaan kärkihankkeissa on mukana Selänteen edustajat (kotikuntoutus, toimiva kotihoito, hyvinvoinnin- ja terveyden edistäminen, omaishoito, perhehoito ja palveluohjauksen työryhmissä). I&O-hankkeen Pohjois-Pohjanmaan päätösseminaariin Koti on POP osallistuttu laajalla joukolla Selänteen alueelta. Pohjois-Pohjanmaan. Aluesimulointityöryhmiin on osallistuttu Selänteen alueelta aktiivisesti ja palvelujohtaja on osallistunut Pohjois-Pohjanmaan POP muutoksentakki -hankkeen työskentelyyn.

Kotihoidon osalta olemme edelleen mukana NHG-vertaishankkeissa. NHG:n sähköisistä raporteista saamme tietoa, miten voimme edelleen kehittää kotihoidonpalveluiden laatua. Olemme vuoden aikana lisänneet asiakkaan luona vietettävää aikaa ja asiakasnäkökulmasta asiakkaan luona viiden tutuimman hoitajien käynnit ovat lisääntyneet. Palveluohjauksen keskittäminen kotikuntoutustiimiin on tuonut asiakasvirran hallintaa ja asiakkaiden ohjautumista oikein tarvitsemiinsa palveluihin. Palveluohjaukseen oli vuoden aikana uusia yhteydenottoja noin 700 kappaletta. Vuoden aikana olimme mukana myös Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) Hyvinvointi, työ ja terveys elinkaaritutkimuksen valossa -tutkimuksessa. Selänteeltä tutkimusryhmän johtajana toimii lääkäri Sirkka Keinänen-Kiukaanniemi.

Potilasturvallisuussuunnitelman mukaisesti potilaan hoidossa tapahtuvia vaaratilanteita tai läheltä piti-tilanteita seurataan ja käsitellään yksiköittäin ja ne kirjataan Haipro -järjestelmään. Terveys- ja vanhuspalveluissa on vuoden 2018 aikana ilmoitettu 621 (530/2017) vaara tapahtumaa, joista 492 tapahtui potilaalle ja 129 olivat läheltä piti-tapahtumia. Vaaratapahtuma liittyi lääkehoitoon 191 kertaa, joista eniten oli lääkkeenanto tai lääkkeenjako virheitä. Tapaturmia ja onnettomuuksia tapahtui potilaille 298 kertaa, joista yli 50 %:ssa kyseessä oli kaatuminen. Kaatumisen riskinarviointeja ei ole juurikaan tehty ja se on kehittämiskohteena vuodelle 2019. Lisäksi tiedonkulkuun liittyviä haittatapahtumia ilmoitettiin 21. Vaaratapahtumista arvioitiin, että potilaille oli lievä haitta 112 tapahtumassa, kohtalainen haitta 42:ssa ja vakava haitta kahdeksalle potilaalle. Määrällisesti eniten tapahtumia ilmoitettiin tehostetusta asumispalveluista ja vuodeosastoilta. Vaaratapahtumat käsitellään yksiköiden omissa palaverissa, joissa mietitään keinoja, kuinka tapahtumat voidaan tulevaisuudessa välttää.

Navisec-tietosuojat ja tietoturvakoulutukset tehdään vuosittain. Terveys- ja vanhuspalvelujen palvelulinjan henkilökunnasta, yleistä tietosuojasta ja tietoturvasta -koulutuksen on suorittanut 267 henkilöä (v.2017 335 henkilöä) henkilöä kiitettävällä arvosanalla, jolloin vastauksista oikein on ollut 93 %. Terveystietosuojien tietoturva- ja tietosuojakoulutuksen on suorittanut 248 (2017/323) työntekijää hyvällä arvosanalla, vastauksista on ollut oikein 89 %. Yksiköiden esimiehet ovat vastuussa siitä, että henkilökunta suorittaa koulutuksen vuosittain. Työssä tarvittavien erilaisten mm potilastietojärjestelmä-ohjelmien käyttöoikeudet myönnetään työntekijälle esimiehen tekemän päätöksen perustuen joko määräajaksi tai toistaiseksi voimassaolevaksi.

Asiakas

Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti, asiakkaalla on mahdollisuus olla mukana palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Asiakastytyväisyyskyselyä on vuonna 2018 toteutettu jatkuvan palautteen avulla poliklinikoilla sekä Selänteen internet-sivuilla on voinut jättää palautetta nimettömänä eri yksiköille tai henkilöille. Palautteet on käsitelty yksiköittäin ja palautteiden pohjalta on laadittu kehittämissuunnitelmat. Vuodelle 2019 on hankittu asiakaspalautepäätteet kaikkien kuntien terveyskeskuksiin ja sosiaalitoimistoon. Asiakaspalautepäätteiden avulla kerätään reaaliaikaista palautetta palveluista ja palautteen pohjalta toimintoja kehitetään edelleen.

Palvelut

Palveluiden tuottamisessa on huomioitu yksilöllisyys asiakkaan tarpeet ja voimavarat huomioiden.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Terveys- ja hoiva palveluiden saatavuuden turvaaminen alueen asukkailla	Palvelut tuotetaan yksilöllisesti asiakaslähtöisesti ja laadukkaasti	Asiakkailla on saatavilla samat palvelut samoin kriteerein asuinpaikasta riippumatta	Selänteiden alueella on saatavilla tukipalvelut, yöpartio, perhehoito, tuettu asuminen ja kotikuntoutus	Palvelut toteutuvat tavoitteen mukaisesti Reisjärvellä ja Haapajärvellä. Pyhäjärvellä muuten, mutta tuettu asumispalvelu puuttuu.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Oikea ihminen on oikeaan aikaan oikeassa paikassa	Palvelurakennemuutoksen toteuttaminen Hyvinvointiteknologia	Kuvatut palveluprosessit Hyvinvointiteknologian hyödyntäminen eri palvelutoiminnoissa ja toiminnan arvioinnissa	Palveluprosessit ohjaavat asiakkaan liikkumista hoito- ja palveluketjussa Virtuaalikäynnit 50 asiakkaalla, joilla on useampia käyntejä vuorokaudessa Klinik -käytössä hoidontarpeen arvioinnissa. Asukkailla käytössä sähköinen omahoitopalvelu	Palveluprosessit on kuvattu ja ne ovat Intrassa kaikkien käytettävissä. Asiakkaan ohjauksessa niitä opetellaan käyttämään. Virtuaalikäynnit eivät ole määrällisesti toteutuneet käyttäjiä on vähemmän. Klinik on käytössä vastaanotoilla ja työterveyhuollossa. Sähköistä omahoitopalvelua ei ole hankittu v.2018.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Henkilöstön osaaminen ja työhyvinvointi	Henkilöstön riittävä lisäkoulutus ja työnohjaus Kehittyvä työyhteisökilpailu	Osaamiskartoitus työhyvinvointikysely Koulutuspäivät/hlö sairauspoissaolopäivät Osallistuneiden työyksiköiden määrä	Osaamiskartoitukset tehty koko henkilöstölle Koulutussuunnitelma tehtynä työnantajan tarpeen mukaisesti, 100 % osallistuminen	Osaamiskartoitukset tehty v. 2017. Koulutussuunnitelma tehty. Syksyllä 2018 koulutukseen varatut määrärahat aiheuttivat sen, että kauempana oleviin koulutuspäiviin ei voitu osallistua. Vuoden työyhteisökilpailuun osallistui vain kaksi työyhteisöä. Voiton sai Selänteiden Röntgen.
Talous				
Strategiset	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso	

ERP

päämäärät			2018	
Palveluja tuotetaan kustannustehokkaasti	Resurssien kohdentaminen oikein parantamalla kokonaisuuden hallintaa.	Kustannustehokkuus valtakunnallisiin mittareihin verrattuna	Valtakunnantason alapuolella	

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuoden 2018 aikana Olavintupa pienennettiin syksyllä 14 paikkaiseksi, mutta se jouduttiin nostaamaan takaisin 19 paikkaiseksi Pop up- mallilla, koska arvioitajakson ja vuorohoitajien tarve sitä vaati. Olavintuvan sisäilmaongelmat pahentuivat kesän- ja loppuvuoden aikana ja ilmanpuhdistimia on jouduttu vuokraamaan lisää. Pyhäjärvellä Köpsinrinteen vuorohoitajien arviointiyksikkö liitettiin hallinnollisesti vuodeosaston osastonhoitajan alaisuuteen.

Haapajärven päivystyspoliklinikka jouduttiin sisäilmaongelmien takia siirtämään toukokuussa 2018 ajanvarausvastaanoton yhteyteen. Samoihin tiloihin siirtyminen mahdollisti toimintojen kehittämisen yhteistyössä henkilökunnan kanssa.

Diabetesasiakkaiden sensorimittareiden ja insuliinipumppujen käytön lisääntyminen on aiheuttanut hoitotarvikkeiden kustannusten nousua. Toisaalta uudet laitteet mahdollistavat asiakkaita hoitamaan itseään paremmin ja samalla, kun hoitotasapaino paranee, se ennaltaehkäisee kalliita ja elämää vaikeuttavia liitännäissairauksia

Toimintatuotot ja -menot

Terveys- ja vanhuspalvelut, hallinto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-298 500,00		-298 500	-312 276,41	-13 776,41	104,62 %	-493 836,11	-181 559,70
TOIMINTATUOTOT				8 274,37	8 274,37		1 079,37	-7 195,00
TOIMINTAKULUT	-279 300,00		-279 300	-308 220,72	-28 920,72	110,35 %	-483 288,08	-175 067,36
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-19 200,00		-19 200	-12 330,06	6 869,94	64,22 %	-11 627,40	702,66
Pyhäjärven palvelut	-223 450,00		-223 450	-230 017,41	-6 567,41	102,94 %	-433 263,21	-203 245,80
TOIMINTATUOTOT				6 789,17	6 789,17		160,56	-6 628,61
TOIMINTAKULUT	-206 780,00		-206 780	-225 245,51	-18 465,51	108,93 %	-422 179,33	-196 933,82
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-16 670,00		-16 670	-11 561,07	5 108,93	69,35 %	-11 244,44	316,63
Reisjärven palvelut	-123 800,00		-123 800	-120 346,14	3 453,86	97,21 %	-196 101,81	-75 755,67
TOIMINTATUOTOT				3 446,50	3 446,50		154,32	-3 292,18
TOIMINTAKULUT	-116 310,00		-116 310	-118 974,82	-2 664,82	102,29 %	-191 768,89	-72 794,07
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 490,00		-7 490	-4 817,82	2 672,18	64,32 %	-4 487,24	330,58
Kaikki yhteensä	-645 750,00		-645 750	-662 639,96	-16 889,96	102,62 %	-1 123 201,13	-460 561,17

9.3.2 Lääkäreiden- ja hoitajien vastaanottopalvelut

Vastuuhenkilö: Ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi ja hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminta-ajatus

Vastaanottopalveluiden saatavuuden turvaaminen alueen asukkaille ja kuntalaisten hyvä hoito.

Toiminnan tavoitteet

Tavoitteena vastaanottotoiminnan kokonaisvaltainen kehittäminen ja erityisongelmien ehkäisy ja varhainen puuttuminen.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Vuoden 2018 aikana saatiin sijaisia lääkärin virkoihin. Ostopalveluna lääkäri työvoimaa ostettiin Reisjärvelle ja Haapajärvelle vastaanotoille sekä päivystysvastaanotoille Haapajärvelle ja Pyhäjärvelle. Kesäsulun aikana päivystys hoidettiin Haapajärvellä omana toimintana ja osittain myös Pyhäjärvellä omana toimintana. Syksyn aikana lisäksi Pyhäjärvellä on päivystys hoidettu

Handwritten notes: "J", "ERP", and "JP" with arrows pointing to the text above.

omana toimintana noin 2-3 päivää viikossa. Pyhäjärvellä oli vuodeosastolla ostopalveluna lääkäri heinäkuun loppuun saakka.

Reisjärven vakituiset lääkärit ovat olleet vuoden 2018 virkavapaalla. Reisjärvelle ei saatu palkattua sijaisia, vaan olemme joutuneet turvautumaan ostopalveluihin ja osittain Haapajärveltä on paikattu Reisjärven lääkäripalveluiden vajetta, noin kaksi päivää viikossa. Reisjärven neuvolaa ja kouluterveydenhuoltoa on hoidettu Pyhäjärven ja Haapajärven lääkäreiden voimin. Vastaanottojen hoitajien äkillisiin poissaoloihin ei ole aina ollut saatavilla sijaisia, mikä on aiheuttanut ajoittain kiirettä ja painetta vastaanottojen työhön

Haapajärven päivystys/kiirevastaanotot muuttivat 21.5.2018 kotihoidon, ajanvarausvastaanoton ja osittain terapiayksikön tiloihin sisäilmaongelmien vuoksi. Henkilökunnan sairaspöissaoloja on ollut neljä kertaa enemmän kuin edellisenä vuonna ja tämä on nostanut hoitajien vastaanoton palkkakustannuksia. Vastaanottotilojen yhteiskäyttöä on tehostettu entisestään lääkäreiden-, erikoislääkäreiden- ja hoitajien vastaanottojen suunnittelemisessa. Kiirettömän ja kiireellisen vastaanoton toimiminen samoissa tiloissa on mahdollistanut myös hoitajaresurssien tehokkaamman käytön ja asiakkaiden ohjautuminen vastaanotoille on selkiytynyt. Henkilökunta on osallistunut työnohjaukseen syksyn aikana.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Vastaanottopalveluiden saatavuuden turvaaminen asiakkaille	Palveluiden toteuttamisessa painotetaan sähköisiä, ennaltaehkäiseviä ja monimuotoisia palveluita	Ryhmävastaanottojen määrä	Elintaparyhmät 20 ryhmävastaanottoa/160 asiakasta	Elintaparyhmiä 3 kpl (26 osallistujaa). Ryhmävastaanotot 0. Tulppakuntoutus ryhmät ovat toteutuneet Haapajärvellä/Reisjärvellä (2) ja Pyhäjärvellä (1).
		Sähköisten yhteydenottojen määrä	10 % yhteydenotoista	Klinik yhteydenottoja on ollut 1.132 vastaanotolle, eli 6,2 % yhteydenotoista on ollut sähköisiä.
		Omahoitopalveluiden käyttäjien määrä Omakannan käyttö		Omahoitopalvelu ei ole käytössä. Omakannan käytön ohjaus on aktiivista.
	Toimivat hoitajien ja lääkärin vastaanottopalvelut	T3 hoidon tarpeen arviointi 3 pv sisällä	14 pv 100 %	T3 Vaihtelee kuukausittain. Keskimäärin 22-24pv. Hoidontarpeenarviointi toteutuu 3 päivän sisällä 100 %.
	Palveluohjaus	Hoitosuunnitelma paljon palveluja käyttäville asiakkaille	5-10 hoitosuunnitelmaa/vastuuhenkilö	Diabetes- ja sydänhoitajat ovat tehneet hoitosuunnitelmia paljon palveluita käyttäneille asiakkaille 1-5/vastuuhenkilö.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	

4 W ERP W

Hoito- ja palveluprosessien kehittäminen asiakaslähtöisesti	Toimivat hoitoketjut ja palveluprosessit	Asiakkaan läpimenoaika	Kiirevastaanottopotilaan läpimenoaika 2 h Kiireettömän potilaan vastaanottoaika 21 vrk Kuvatut prosessit ohjaavat toimintaa	Kiirevastaanottopotilaan läpimenoaikaa ei ole mitattu. Kiireettömän potilaan läpimenoaika on T3 aika huomioiden keskimäärin 23 vrk. Kiireellisen ja kiireettömän potilaan palveluprosessit ovat intrassa henkilökunnan käytettävissä.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Ihmislähtöinen hoitotyö	Osaava, asiakaslähtöinen, sitoutunut, moniammatillinen henkilökunta	Osaamiskartoitus Virkalääkäreiden määrä Asiantuntijasairaanhoidajien määrä Asiakastytyväisyyskysely	Tehty koko henkilökunnalle Virat/vakanssit täytetty vakituksella henkilökunnalla Asiakastytyväisyyskysely vuoden 2018 aikana	Osaamiskartoitukset on tehty osittain pkl:n hoitohenkilökunnalle 2017. Virkalääkäreitä on ollut 13-14 koko vuoden, joista 3 on ollut viransijaisia. Diabetes- ja sydänhoitajia on 4(1 osa-aik.). Astmahoitajia on 3(osa-aikaista). Muistihoitajia 3(osa-aikaista) Reumahoitajia 2(osa-aikaista), Syöpähoitaja 1 (osa-aikainen). Päivystäviä sairaanhoitajia 6 (osa-aikaista). Reseptioikeushoitajia 2. Asiakastytyväisyyskyselyä ei ole toteutettu 2018. Edellinen tehty marraskuussa 2017. Asiakaspalautekyselyt ovat vastaanotoilla käytössä. Roidu-asiakaspalauteohjelman käyttöönottoa on valmisteltu syksyn ajan. Roidu mahdollistaa jatkuvan ja reaaliaikaisen asiakaspalautteen keräämisen.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Kustannustehokkaat valtakunnallisesti vertailukelpoiset vastaanottopalvelut	Vähennetään yksityisiä ostopalveluja	Ostopalvelujen määrä/€/vuosi	Ostona vain akuuttivastaanottopalvelut	Lääkäreiden ostopalvelua vastaanotoilla on käytetty 2018 629.514 €. (672.045 €/2017). Haapajärvellä osa ostopalvelua purettiin heinäkuulla, samoin Pyhäjärvellä. Pyhäjärvellä on lääkäripalveluiden ostoa purettu syksyn aikana 2-

W ERP H

				3pv/vk. Vuoden aikana on lisäksi ostettu 1 lääkärin työpanos Haapajärvelle ja kahden osa-aikaisen lääkärin työpanos Reisjärvelle. Perusterveydenhuollon päivystyskäyntien kustannukset (ja päivystyskäyntiin liittyneet laboratorio ja röntgen kustannukset) on 2018 kirjattu lääkärin vastaanottopalveluihin Yhteensä: Haapajärvi 286.915 € ja Pyhäjärvi 200.288,20 €, Reisjärven päivystyskäynnit Soitella ovat erikoissairaanhoidon päivystyskäyntejä.
	Hoitajan vastaanottopalvelujen tehostaminen	Hoitajien vastaanottokäynnit kaikista avovastaanottokäynneistä.	60 %	Hoitajien vastaanotto käynnit kaikista vastaanottokäynneistä on toteutunut 60 %.
	Lääkäriresurssien oikea kohdentaminen	Lääkärien vastaanottokäynnit/avo-käynneistä	40 %	Lääkäreiden vastaanottokäynnit. kaikista vastaanotto. käynneistä toteutunut 40 %.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Edelliseen vuoteen verrattuna ilta- ja viikonloppuna toteutuneet päivystyskäynnit ovat hieman laskeneet. Haapajärven käyttö virka-ajan ulkopuolella on 76 päivystyskäyntiä/kk (2017 n. 71 käyntiä), Pyhäjärven käyttö virka-ajan ulkopuolella 53 päivystyskäyntiä/kk (2017 n. 63 käyntiä) ja Reisjärven käyttö virka-ajan ulkopuolella 11 päivystyskäyntiä/kk (2017 n. 13 käyntiä/kk) Yhteensä Selänteen alueelta käy virka-ajan ulkopuolella päivystyksessä 141 asiakasta/kk, eli noin keskimäärin 4-5 asiakasta/vrk iltaisin ja viikonloppuisin. Tämä tieto kertoo sen, että oman terveyskeskusten kiirevastaanotto toimii hyvin arkipäivinä. Käyntien lisäksi on päivystyksiin myös soitettu yhteensä 1.357 (2017/1.511 kpl) lääkärin konsultaatiopuhelua ja 56 (2017/75) hoitajien konsultaatiopuhelua. Hoitajalla käyntejä päivystyksessä on ollut 202 vuonna 2018 (2017/298 kpl). Terveyskeskuspäivystyksen (Oulainen ja Ylä-Savon sote) kustannukset on kirjattu vastaanottopalveluihin v. 2018 (aikaisemmin aluesairaalan kustannuspaikalle). Tämä näkyy vastaanottopalveluiden osalta kustannusten lisääntymisenä ostopalveluissa.

Kiireellisen vastaanottojen lääkäripalveluiden kilpailutus Haapajärvelle ja Pyhäjärvelle on tehty vuosille 2018/2019. Lääkäreiden rekrytointia on tehty yhdessä rekrytointifirman ja kuntien kanssa lääkäripäivillä Oulussa, Kuopiossa ja Tampereella.

Klinik-sähköinen yhteydenottopalvelu on käytössä Selänteen vastaanottopalveluissa, työterveyshuollossa ja neuvolassa. Sähköisistä yhteydenotoista on 30,4 % tehty virka-ajan ulkopuolella. Klinik-sähköinen yhteydenottopalvelu on vähentänyt puhelinliikennettä vastaanotoille. Life-Care-potilastietojärjestelmä on käytössä ja syksyllä 2018 tehdyn ohjelmapäivityksen jälkeen osa järjestelmän haasteista ratkennut ja ohjelman käyttö on sujuvampaa.

Toimintatuotot ja -menot

	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Vastaanottopalvelut								
Haapajärven palvelut	-1 454 900,00	-3 500,00	-1 458 400	-1 905 413,43	-447 013,43	130,65 %	-1 340 644,45	564 768,98
TOIMINTATUOTOT	270 950,00		270 950	357 327,78	86 377,78	131,88 %	335 506,91	-21 820,87
TOIMINTAKULUT	-1 716 370,00	-3 500,00	-1 719 870	-2 256 167,47	-536 297,47	131,18 %	-1 672 245,39	583 922,08
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 480,00		-9 480	-6 573,74	2 906,26	69,34 %	-3 905,97	2 667,77
Pyhäjärven palvelut	-1 125 110,00	-253 000,00	-1 378 110	-1 698 215,63	-320 105,63	123,23 %	-1 339 159,92	359 055,71
TOIMINTATUOTOT	262 800,00		262 800	245 658,02	-17 141,98	93,48 %	271 073,64	25 415,62
TOIMINTAKULUT	-1 359 340,00	-253 000,00	-1 612 340	-1 922 365,82	-310 025,82	119,23 %	-1 590 987,56	331 378,26
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-28 570,00		-28 570	-21 507,83	7 062,17	75,28 %	-19 246,00	2 261,83
Reisjärven palvelut	-505 200,00		-505 200	-658 495,92	-153 295,92	130,34 %	-561 072,55	97 423,37
TOIMINTATUOTOT	107 550,00		107 550	119 076,85	11 526,85	110,72 %	132 685,69	13 608,84
TOIMINTAKULUT	-608 870,00		-608 870	-774 604,98	-165 734,98	127,22 %	-692 374,29	82 230,69
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 880,00		-3 880	-2 967,79	912,21	76,49 %	-1 383,95	1 583,84
Kaikki yhteensä	-3 085 210,00	-256 500,00	-3 341 710	-4 262 124,98	-920 414,98	127,54 %	-3 240 876,92	1 021 248,06

9.3.3 Vuodeosastot

Vastuuhenkilö: Ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi ja hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminta-ajatus

Vuodeosastopotilaan hyvä kuntouttava hoito ja asiantuntijuuden turvaaminen sekä turvallinen kotiutuminen.

Toiminnan tavoitteet

Toiminnan tavoitteena turvata lähipalveluna akuuttihoito vuodeosastolla sitä tarvitseville kuntalaisille. Akuuttivuodeosastohoitoa on toteutettu kaikkien kuntien vuodeosastoilla. Kesällä 2018 toteutettiin hoito- ja terveystalouksissa sulkuja. Pyhäjärven vuodeosasto oli kiinni heinäkuussa ja Reisjärven vuodeosasto oli kiinni elokuussa. Joulusulun aikaan Haapajärven vuodeosasto oli kiinni ja Pyhäjärven ja Reisjärven vuodeosastot avoimena. Vuodeosastojen hoitopäivät ovat laskeneet vuodesta 2017 yhteensä 1587 päivällä.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Selänteiden asiakkaalle järjestetään toimintakykyä tukeva akuutisairaanhoito	Yksilöllinen, asiakaslähtöinen hoito ja kuntoutus	Hoitojakson kesto/vrk Kuntouttava asiakastyöaika/vrk	4 - 6vrk 4 h/vrk	Keskimääräinen hoitoaika Haapajärven osasto 6,8 vrk, Pyhäjärven osasto 7,0 vrk ja Reisjärven osasto 10,5 vrk. Kuntouttavaa asiakastyöaika ei ole seurattu. Kuntouttava työote on periaatteena ja kuntoutuksen työntekijä on paikalla arkipäivisin
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Kotiutusprosessin hallinta ja kehittäminen	Kotikuntoutustiimin toiminta Selänteiden alueella	Kuukauden sisällä päivystyskäynnit Selänteiden alueella	Kotiutusprosessiohjaaja toimintaa.	Kotiutushoitaja on viikoittain osastoilla ja vain lääketieteellistä akuuttihoitoa tarvitsevat potilaat hoidetaan

	Toimiva hoidon porrastus ja ohjaus	Missä asuu puolen vuoden kuluttua kotiutumisesta	Tavoitteena ei käyntejä avovastaanotolla kuukauden sisällä Kotona asuu 94 % ilman palveluita.	osastoilla. Kotiutusprosessi toimii. Kotona asuu 90,6 %.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Hyvän hoidon osaamisen varmistaminen koulutuksella	Osaava moniammatillinen motivoitunut henkilökunta	Fysioterapeutin/toimintaterapeutin työpanos /osasto Koulutuspäivät/hlö	5pv/fysioterapeutin palvelut osastolla ja toimintaterapeutti saatavilla. 3 pv/hlö/v	Fysioterapeutin palvelut os:lla 5pv/vk arkisin. Toimintaterapeutin palvelut ovat olleet saatavilla välttämättömissä tilanteissa (toimintaterapian resurssien vaikea saatavuus). 2pv/henkilö.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Vain akuuttihoitoa tarvitsevat asiakkaat vuodeosastolla ja vain tarvittavan ajan	Oikea-aikainen hoidon ja palvelutarpeen arviointi	Akuutisairaanhoidopäivien lukumäärä Selänteen vuodeosastoilla Selänteen alueen asukkaille/vuosi	17.000 akuutisairaanhoidopäivää/vuosi	Akuutti sairaanhoidopäiviä 17.634 (19.221/2017), vähentynyt -1.587 päivää. Sisältää myös Reisjärven osastolla toteutuneet vuorohoidot.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Haapajärven akuuttivuodeosastolla on 20 paikkaa. Heinäkuussa Pyhäjärven osaston sulun aikana potilasvaihtuvuus oli suurta ja tämä työllisti Haapajärven vuodeosaston henkilökuntaa.

Vuodeosastolla on pidetty kaksi kehitysiltapäivää, joissa henkilökunta on kehittänyt vuodeosaston toimintaa ja käytäntöjä. Joulusulku oli 21.12. 2018- 7.1.2019. Haapajärven potilaat (11/ 210 vrk) hoidettiin Selänteen muilla osastoilla joulusulun aikana. Käyttöaste on vuonna 2018 ollut 87,6 % (2017/ 91,7 %), keskimääräinen hoitoaika on 6,8vrk. Selänteen ulkokuntalaisia on hoidettu Haapajärvellä 192 vrk (2017/615vrk). Haapajärven osaston tiloista on tehty palo- ja pelastuslaitokselle poistumisturvallisuuden toteuttamissuunnitelma, koska osastolta puuttuu automaattinen sammutusjärjestelmä. Dialyysiyksikön muuttoa osaston toiseen päähän on valmisteltu marras-joulukuun aikana. Henkilökunta osallistunut työnohjaukseen keväällä 2018.

Pyhäjärven akuuttiosaston toiminta on jatkunut ennallaan. Vuodeosasto oli suljettuna 26.6.-24.7.2018 välisen ajan. Pyhäjärven potilaat hoidettiin muilla Selänteen akuuttiosastoilla 328 vrk (10,58 potilasta/vrk) ja lisäksi Haapajärven arviointi- ja lyhytaikaisyksikössä Olavintuvalla 53 vrk. Yhteensä Pyhäjärven potilaita oli hoidossa Haapajärvellä keskimäärin 12,3 potilasta/vrk sulun aikana. Vuodeosastolla oli joulusulku ajalla 21.12.2017-8.1.2018. Vuodeosaston käyttöaste on v.2018 83,7 % (2017/93,4 %), keskimääräinen hoitoaika 7,0 vuorokautta (2017/7,5 vrk). Selänteen ulkokuntalaisia on hoidettu 188 vrk (2017/362vrk). Lääkäripalvelua ostettiin vuodeosastolle keväällä 2018 heinäkuun loppuun saakka. Vuodeosaston osastonhoitajana on toiminut 1.5.2018

Handwritten notes:
2 ERP M

alkaen Raija Karhu hän on toiminut myös Köpsinrinteen arviointi- ja vuorohoitoyksikön esimiehenä 1.9.2018 lähtien. Henkilökunta on osallistunut työnohjaukseen keväällä 2018.

Reisjärven akuuttiosasto on toiminut 16 paikkaisena (10+6 arviointipaikkaa). Vuodeosasto oli suljettuna 26.7.-26.8.2018 välisen ajan. Reisjärven potilaat hoidettiin Selänteen muilla akuutti osastoilla 216 vrk (6,3 potilasta/vrk) ja lisäksi Haapajärvellä Olavintuvan arviointi- ja lyhytaikaishoitoyksikössä 126 vuorokautta. Yhteensä Reisjärven potilaita oli hoidossa akuuttiosastolla ja Olavintuvalla keskimäärin 10 potilasta/vrk. Reisjärven hoitopäiviä Haapajärvellä lisäsi Reisjärven omien vuorohoitopaikkojen pieni määrä. Käyttöaste Reisjärven vuodeosastolla on ollut 2018 87,9 % (2017/84,5 %) ja keskimääräinen hoitoaika 10,5 vuorokautta (2017/8,7 vrk). Selänteen ulkokuntalaisia on hoidettu 78 vuorokautta (2017/256vrk). Reisjärven vuodeosastolla hoidetaan myös säännöllisiä vuorohitoasiakkaita ja yksittäisiä arviointijaksoasiakkaita. Reisjärvellä vastaanoton esimies on ollut virkavapaalla ja esimiesjärjestelyitä on tehty jakamalla töitä oman henkilöstön kesken. Reisjärven yöaikaiset hälytykset keskustan alueella (5km:n säteellä) on hoidettu vuodeosaston ja Honkalinnan henkilökunnan turvin. Henkilökunta on osallistunut työnohjaukseen syksyllä 2018.

Selänteen ulkopaikkakuntalaisia on hoidettu yli puolet vähemmän verrattuna edelliseen vuoteen (2017 1.233 vrk ja 2018 458 vrk), tämä on vähentänyt merkittävästi vuodeosastojen tuloja.

Kotiutushoitaja ja kotikuntoutustiimi työskentelevät aktiivisesti yhteistyössä vuodeosastojen, kotihoitojen ja arviointiyksiköiden kanssa, asiakkaiden mahdollisimman nopean kotiutumisen onnistumiseksi ja siten asiakkaan hoitamiseksi oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Vuodeosastojen hoitopäivät ovat pienentyneet 1.587 vuorokaudella, joka osoittaa, että asiakkaita kuntoutetaan ja hoidetaan oikeassa paikassa.

Toimintatuotot ja -menot

Vuodeosastot	Alkupaik.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-1 405 970,00	-65 500,00	-1 471 470	-1 468 128,63	3 341,37	99,77 %	-1 269 999,54	198 129,09
TOIMINTATUOTOT	295 000,00		295 000	423 116,57	128 116,57	143,43 %	415 529,63	-7 586,94
TOIMINTAKULUT	-1 696 070,00	-65 500,00	-1 761 570	-1 880 585,45	-119 015,45	106,76 %	-1 681 275,68	199 309,77
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 900,00		-4 900	-10 659,75	-5 759,75	217,55 %	-4 253,49	6 406,26
Pyhäjärven palvelut	-1 439 730,00	-154 000,00	-1 593 730	-1 688 975,27	-95 245,27	105,98 %	-1 654 917,28	34 057,99
TOIMINTATUOTOT	371 500,00		371 500	326 546,24	-44 953,76	87,90 %	403 281,20	76 734,96
TOIMINTAKULUT	-1 796 570,00	-154 000,00	-1 950 570	-1 996 278,17	-45 708,17	102,34 %	-2 042 995,48	-46 717,31
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-14 660,00		-14 660	-19 243,34	-4 583,34	131,26 %	-15 203,00	4 040,34
Reisjärven palvelut	-1 027 910,00		-1 027 910	-1 130 110,40	-102 200,40	109,94 %	-958 682,53	171 427,87
TOIMINTATUOTOT	189 000,00		189 000	226 742,26	37 742,26	119,97 %	237 564,39	10 822,13
TOIMINTAKULUT	-1 215 640,00		-1 215 640	-1 353 299,83	-137 659,83	111,32 %	-1 194 778,69	158 521,14
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 270,00		-1 270	-3 552,83	-2 282,83	279,75 %	-1 468,23	2 084,60
Kaikki yhteensä	-3 873 610,00	-219 500,00	-4 093 110	-4 287 214,30	-194 104,30	104,74 %	-3 883 599,35	403 614,95

9.3.4 Täydentävät palvelut

Vastuuhenkilö: Hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminta-ajatus

Laadukkaat ja oikea-aikaiset tukipalvelut turvaavat asiakkaan hyvän hoidon.

Toiminnan tavoitteet

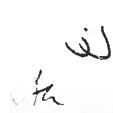
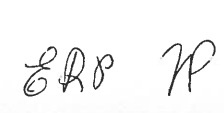
Laadukkaat ja vertailukelpoiset palvelut koko Selänteen alueella.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Täydentävät palvelut (laboratorio, röntgen, väline- ja laitoshuolto, lääkekeskukset ja hoitotarvikejakelu) ovat toimineet laadukkaasti ja suunnitelmien mukaan.

Handwritten notes: *Handwritten initials and signatures, including "ERB" and "TP".*

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Laboratorion näytteenottopalvelut lähellä asiakasta	Näytteenotto jokaisella paikkakunnalla.	Näytteenottopisteet paikkakunnittain	Kolme näytteenottopistettä	Kolme näytteenottopistettä.
Kuvantamispalvelut saatavilla	Röntgenpalvelut saatavilla arkipäivisin.	Sulkupäivien lukumäärä	Sulkupäivät koko selänteen alueella 0	Sulkupäivät 0. Sulkujen aikana Haapajärven ja Pyhäjärven röntgenit avoinna vuoropäivin.
Siistit, puhtaat ja toimivat tilat	Laitoshuolto toimii mitoitusten mukaan.	Asiakaspalaute toimitilojen siisteydestä	Asiakaspalaute 2018 aikana.	Asiakaspalaute ja sidosryhmäkysely tehty 2018.
Lääkekeskus mahdollistaa asiakkaiden yksilöllisen lääke-seurannan kotihoidossa ja palveluasumisessa	Farmaseuttinen osaaminen käytetään asiakastyöhön.	Asiakkaiden lääkitysten arvioinnit /asiakas	200 asiakasta / vuosi	Yhteensä 20 asiakasta/vuosi. Osastofarmasiaa toteutetaan viikoittain. Kaikkien annosjakeluun siirtyvien asiakkaiden lääkitykset tarkistetaan farmaseuttien toimesta.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Laadukkaat laboratorion palvelut.	Laboratoriovastausten saaminen asiakkaan hoidon kannalta riittävän ajoissa sujuvan hoidon turvaamiseksi.	Laboratoriotulosten valmistuminen.	Selänteen analysoinnit valmiit klo 14 mennessä.	Selänteen analysoinnit ovat valmiit klo 14 mennessä.
Toimivat, tarkoituksenmukaiset ja laadukkaat palvelut	Toimiva ja luotettava analytiikka/vierianalytiikka	Laaduntarkkailun seuranta	Laaduntarkkailu tehty suositusten mukaisesti	Laaduntarkkailu tehdään ja raportoidaan omavalvontasuunnitelman mukaisesti.
Laadukkaat kuvantamispalvelut ja erikoispalveluiden toimivuus	Ajanmukaiset röntgenlaitteet ja kuva-arkisto ja etälausunnot saadaan sovitulla aikataululla.	Kiireellisten lausuntojen toteutuminen samana päivänä	100 %	Toteutunut 100 %
Mitoituksen mukainen taso laitoshuollon palveluissa	Työvoiman tarkoituksenmukainen käyttö koko yksikössä.	Mitoitukset käytössä	Työvoima suhteessa mitoitukseen	Laitoshuoltajia on työssä mitoitusten mukaisesti.
Välinehuollon toteutus tarkoituksen mukaisesti.	Toimiva välinehuolto ja riittävästi turvallisia hoitovälineitä käytettävissä.	Laaduntarkkailu välinehuollon laitteille.	Huollot ja laaduntarkkailu tehty suositusten mukaisesti.	Välinehuollon koneet huollettu ja laaduntarkkailu tehty.
Lääkekeskus tukee eri yksiköiden toimintaa.	Lääkkeet ja hoitotarvikkeet ovat oikea-aikaisesti saataville eri yksiköissä.	Toimitusvarmuus yksiköille.	Poikkeamat toimituksissa	Lääkehuollon osalta muutamia poikkeamia. Toisen lääkekeskuksen ollessa suljettuna, erilaisia aikatauluja toimituksissa ja opettelua yksiköiden tilauksissa. Reisjärvellä poikkeamia alkuvuonna kuljetusten muuttuessa.

				Hoitotarvikekuljetuksissa ei ole ollut poikkeamia. Oikeiden tuotteiden tilaamisessa ollut alkuvuonna hankaluuksia
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Osaava moniammatillinen henkilökunta	Riittävä ja motivoitunut henkilöstö ja työvoiman saanti Hyvä yhteistyö muiden yksiköiden kanssa	Täytetyt virat/tehtävät Koulutuksiin osallistuminen Sidosryhmäkysely Sairauspoissaolot, Virkistyspäivien toteutuminen	100 % 3 pv /hlö vuoden 2018 aikana Vuoden 2018 aikana Toteuma 10 % alle 2017 toteuman 1 krt vuodessa	100% Toteutunut 1,5 pv/henkilö Sidosryhmäkysely tehty röntgenin osalta. Muiden yksiköiden kysely ei ole toteutunut. Toteuma +43 %. Toteutunut kerran vuodessa.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Kokonaiskustannusten hallinta ja kustannustehokas toiminta	Resurssien oikea kohdentaminen	Talousarvion toteuma 2017	+/- 0	Kustannukset ylittyivät lähinnä lisääntyneistä henkilöstökuluista johdun

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Vuoden 2018 aikana luovuttiin omasta keskusvarastosta ja siirryttiin hoitotarvikkeiden hankinnan osalta Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin varastoasiakkaaksi. Hoitotarvikkeet tilataan sähköisen Emmi-järjestelmän kautta tulosityksiköittäin. Järjestelmän käyttäminen ja oikeiden tuotteiden löytäminen on tuottanut henkilökunnalle haasteita. Henkilökunnalle on järjestetty järjestelmän käytön koulutuksia tilausten helpottamiseksi. Vähitellen on opittu löytämään oikeat tuotteet ja tekemään omia koreja yksiköiden tilauksia helpottamaan. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri kilpailutti alueellaan hoitotarvikkeiden ja laboratorionäytteiden kuljetukset 1.2.2018 alkaen. Selänne on ollut mukana kilpailutuksessa. Reisjärven laboratorionäytekuljetusten osalta sopimus on irtisanottu ja Reisjärven kunnan talonmies vastaa laboratorionäytteiden kuljetuksesta Reisjärven ja Haapajärven välillä. Hoitotarvikkeet toimitetaan kerran viikossa terveyskeskuksiin ja laboratorionäytteet kuljetetaan päivittäin Ouluun Nordlabin laboratorioihin.

Laboratoriotutkimusten määrä on laskenut. Tutkimuspyyntöihin on kiinnitetty huomiota ja potilaille on kerrottu selkeästi näytteenoton ajankohta esimerkiksi silloin, kun on kirjoitettu lähete kontrollikokeisiin. Röntgen on toiminut kesäsulun aikana vuoropäivin Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä ja tutkimusten määrä on vähentynyt aikaisempaan. Influenssanäytteiden tutkimiseen on hankittu leasing-rahoituksella analysointilaite, jolla saadaan nopeuttaa taudin toteamista ja asiakkaan oikean hoidon valintaa. Vuodeosastolla eristys voidaan toteuttaa nopeammin ja näin estää taudin leviämistä muihin potilaisiin.

26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Hoitotarvikeoston kustannukset huomioiden keskusvaraston ylläpitokulut ovat muuttuneet seuraavasti:

vuosi	hoitotarvikeostot €	nousu % ed. vuoteen verrattuna
2015	1.261.936 € + keskusvarastokulut 49.661 € = 1.311.597 €	
2016	1.228.324 € + keskusvarastokulut 54.003 € = 1.282.327 €	-2,23%
2017	1.305.456 € + keskusvarastokulut 59.764 € = 1.365.220 €	+6%
2018	1.458.858 €, varastoasiakkuus P-PSHP 1.11.2017 alkaen	+6,4% (+93 638€)

Diabetestarvikkeiden kulutus on lisääntynyt. Diabeteshoitotarvikkeisiin on käytetty 50 % vastaanottojen hoitotarvikeostoista, yhteensä 260.297 euroa. Kustannukset ovat lisääntyneet diabetestarvikkeiden osalta edelliseen vuoteen verrattuna 28.781 euroa. Sensori- ja insuliinipumppuasiakkaita on tullut lisää. Tarvikkeiden kulutuksen seuranta on vuoden aikana tehostettu. Kesän jälkeen sensorin käyttökriteereitä tiukennettiin. Diabeteksen riittävällä seurannalla ja hyvällä hoidolla estetään liitännäissairauksien syntyä. Varastoasiakkuudesta huolimatta keskusvarastokustannuksia tuli Pyhäjärvelle alkuvuodesta yhteensä 27.463,50 euroa. Tämä ei sisälly taulukon summiin.

Syöpähoitojen lisääntyminen perusterveydenhuollossa on lisännyt lääkekustannuksia koko Selänteessä 54.296 euroa. Uusia kalliita sarjahoitolääkityksiä on tullut perusterveydenhuollon toteutettavaksi.

Toimintatuotot ja -menot

Täydentävät palvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-545 920,00		-545 920	-556 648,81	-10 728,81	101,97 %	-467 996,54	88 652,27
TOIMINTATUOTOT	270 200,00		270 200	298 890,40	28 690,40	110,62 %	316 371,52	17 481,12
TOIMINTAKULUT	-768 990,00		-768 990	-816 554,17	-47 564,17	106,19 %	-734 758,55	81 795,62
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-47 130,00		-47 130	-38 985,04	8 144,96	82,72 %	-49 609,51	-10 624,47
Pyhäjärven palvelut	-578 810,00		-578 810	-531 607,03	47 202,97	91,84 %	-511 308,42	20 298,61
TOIMINTATUOTOT	118 400,00		118 400	165 490,74	47 090,74	139,77 %	179 080,06	13 589,32
TOIMINTAKULUT	-659 760,00		-659 760	-659 720,75	39,25	99,99 %	-648 784,30	10 936,45
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-37 450,00		-37 450	-37 377,02	72,98	99,81 %	-41 604,18	-4 227,16
Reisjärven palvelut	-184 700,00		-184 700	-195 079,26	-10 379,26	105,62 %	-160 306,15	34 773,11
TOIMINTATUOTOT	16 700,00		16 700	13 066,32	-3 633,68	78,24 %	14 567,66	1 501,34
TOIMINTAKULUT	-201 010,00		-201 010	-207 786,54	-6 776,54	103,37 %	-174 512,78	33 273,76
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-390,00		-390	-359,04	30,96	92,06 %	-361,03	-1,99
Kaikki yhteensä	-1 309 430,00		-1 309 430	-1 283 335,10	26 094,90	98,01 %	-1 139 611,11	143 723,99

9.3.5 Kuntoutus

Vastuuhenkilö: Hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminta-ajatus

Asukkailla on vastuu omasta hyvinvoinnista, jota kuntoutuspalvelut tukevat tarvittaessa. Palvelut kohdentuvat oikein, ovat monipuolisia ja laadukkaita sekä painottavat ennaltaehkäisevää toimintaa.

Toiminnan tavoitteet

Kuntalaisten toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen elämänsäkaaren kaikissa vaiheissa. Erityisongelmien ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Ihmisten toiminta- ja työkyvyn ylläpitäminen ja	Resurssien oikein kohdentaminen ennaltaehkäisevää	Ennaltaehkäisevä ryhmätoiminta	10 toimintakykyä tukevaa ryhmää toiminnassa 500	14 toimintakykyä tukevaa ryhmää, joista 7 Haapajärvellä, 6

parantaminen elämäntaakan eri vaiheissa.	n toimintaan		asiakasta	Pyhäjärvellä ja 1 Reisjärvellä. Ryhmissä on käynyt 160 asiakasta.
Erityisongelmien ennaltaehkäisy ja kuntoutus sekä varhainen puuttuminen	Oikea-aikainen kuntoutus	Kotikuntoutus asiakkaiden määrä/v	75 asiakasta vuodessa	Kotikuntoutusasiakkaita 24. Mukaan laskettu kotikuntoutushanke pilotin asiakkaita. Osastoilla kuntoutus alkaa 1-3päivän sisällä. Suoraan kotiin leikkauksen jälkeen menevien kuntoutus alkaa viikon sisällä
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Joustavat monimuotoiset/ moniammatilliset palvelut	Joustavat konsultaatiot eri ammattiryhmien ja erikoissairaanhoidon välillä. Moniammatillinen kuntoutustyöryhmän toiminta	Kuntoutustyöryhmän kokoontumiskerrat	1 krt/kk	Kuntoutustyöryhmä on kokoontunut 11 kertaa vuoden aikana. Kuntoutuslääkärinä toimii ylilääkäri.
	Itsehoidon merkityksen oivaltaminen ja oma aktiivisuus ja ryhmätoimintaan motivoituminen	Kysely ryhmätoimintaan osallistumisesta	50 % jatkaa jossakin omatoimi/harrasteryhmässä	Kyselyä ei ole tehty jatko ohjautumisesta.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2017	
Osaava moniammatillinen kuntoutustiimi	Riittävät moniammatilliset henkilöstöresurssit	Täytetyt virat/ tehtävät	Eri ammattiryhmien vakanssit täytettynä 100 % vakituisesti.	Vakanssit täytetty 98 %. Reisjärven 0,5 puheterapeutin ei saatu täytettyä.
	Ammattitaitoisen työvoiman saanti	Koulutuksiin osallistuminen.	Koulutuspäivät 3 pv/hlö/vuosi	Koulutuspäiviä 3/hlö/vuosi.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Kokonaiskustannusten hallinta ja kustannustehokas toiminta kuntoutuksessa	Resurssien oikea kohdentaminen ennaltaehkäisevään ryhmätoimintaan	Palvelusetelien/osto-palveluiden määrä euroina.	Tavoite kustannukset pysyvät vuoden 2017 tasolla	Ostopalvelut ja palvelusetelikustannukset ovat lääkinnällisen kuntoutuksen osalta: Haapajärvellä laskeneet 9.162 €. toimintaterapioiden ostojen vähenemisen takia. Pyhäjärvellä lisääntyneet -12.558 €, fysioterapioiden lääkinnällisten.

9.3.7 Työterveyshuolto

Vastuuhenkilö: Hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminta-ajatus

Tuottaa laadukkaita työterveyshuollon palveluita Selänteen alueen asiakkaille hyvän työterveyshuollon käytännön mukaisesti.

Toiminnan tavoitteet

Työterveyshuollon tavoitteena on tuottaa ennaltaehkäiseviä ja työkykyä ylläpitäviä ja tukevia palveluita. Tavoitteena on vasta kiireelliseen hoitoon saman päivänä ja terveystarkastuksiin kahden viikon kuluessa.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Hyvän työterveyshuolto-käytännön mukaisten palveluiden turvaaminen asiakasyrityksille ja niiden työntekijöille	Asiakaslähtöisten ja ennaltaehkäisevien palveluiden saatavuus oikea-aikaisesti laadukkaasti	Asiakaskäynnit 1lk ja 2lk	60 % asiakasyritysten käynneistä 1.luokan käyntejä	67 % käynneistä 1. luokan käyntejä
	Toimiva yhteistyö asiakasyritysten ja asiakkaiden kanssa	Yritysten vuosittainen kontakti	100%	90 %
		Asiakastyytyväisyyskysely	Asiakastyytyväisyyskysely asiakasyrityksille ja asiakkaille tehty 2018	Ei ole tehty
Työterveyshuollon palveluiden järjestäminen Selänteen alueen asukkaille lakimuutosten jälkeen	Lakimuutos voimaan 2020. Palveluiden järjestämisen vaihtoehdot 2020 jälkeen	Eri vaihtoehdot selvitettyinä vuoden 2018 aikana.	Suunnitelma valmiina vuoden lopussa 2018	Kuntayhtymähallitus 22.11.2018 kokouksessaan päätti tuottaa lakisääteliset palvelut alueen yrittäjille. Omalle ja omistajakuntien henkilöstölle tuotetaan ennaltaehkäisevä työterveyshuolto ja sairaanhoitopalvelut.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	

W ERP

Vaikuttavat ja kehittyvät työterveyshuollon palvelut	Toimivat palveluprosessit	Työoloselvitykset	100 %	95 %
		Työkyvyn arviointi	Kiireelliset saman päivän aikana 100 % Terveystarkastukset 2vk Lääkärin vastaanotolle pääsee 1.lk 3vk sisällä.	99 % 99 % 95 %
	Vaikuttava työkykyprosessi	Kolmikantaneuvottelut	100/v	89 kolmikantaa/v.
		Työkykyselvitykset	Tehdyistä työkykyselvityksistä henkilö jatkaa työssä 90%	90 %
	Sähköisten palveluiden hyödyntäminen	Kuntoutusneuvottelut Lyncillä	100 % neuvotteluista etänä	100 %
		Klinik-yhteydenottojärjestelmä käytössä	20 % asiakkaista käyttää sähköistä asiointia.	5 % asiakkaista käyttää sähköistä Klinik asiointia.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Hyvinvoiva, osaava moniammatillinen ja sitoutunut henkilökunta	Riittävät moniammatilliset henkilöstöresurssit Ammattitaitoisen työvoiman saanti	Osaamiskartoitus Koulutuspäivät Työnohjaus Vakituisen henkilökunnan määrä	Tehty koko henkilökunnalle Työterveyshuollon ammattihenkilöille koulutusta 7pv/henkilö, muille 3pv/v Työnohjausta 4 x vuodessa 100% vakituinen henkilökunta	Tehty. Toteutunut 95 %. Koko henkilökunnalle työnohjausta 2 kertaa. Esimiesten työnohjaus 8 kertaa. Työterveyshoitajat kaikki vakituisia. Yksi työfysioterapeutin vakanssi on täytetty väliaikaisesti. Yksi vakituinen lääkäri, muutoin ostopalvelua. Työpsykologi ostopalveluna.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Tasapainoinen talous	Läpinäkyvä tuoteistus Hinta-laatusuhde kunnossa	Tuotteistetut palvelut Tulot kattavat menot	100% Tulos +/-0 tilinpäätöksessä	100 % Tulot eivät kattaneet menoja

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Budjettia laadittaessa ei ole osattu ennakoida kaikkia toimintaympäristössä tapahtuneita muutoksia. Suuret alihankintasopimuksilla olevat asiakkaat ovat edelleen vähentäneet sopimuksiin kuuluneita toimintoja, mikä on vähentänyt laskutettavaa tuloa. LifeCare -potilastietojärjestelmän ongelmat aiheuttivat vielä tänä vuonna paljon ylimääräistä työtä laskutuksessa sekä hoitajien ja lääkäreiden vastaanotoilla, mikä vaikuttaa tuloihin pienentävästi. Haapajärven työterveyshuollossa ulkoiset tuotot jäivät alle budjetoidun mm. sairauslomien ja aiempaa pienemmän lääkärityöpanoksen vuoksi. Muissa kunnissa ulkoisia tuloja kertyi suunniteltua enemmän. Sisäisten tulojen toteuma oli Haapajärvellä yli budjetoidun, johtuen mm. tänä vuonna Haapajärvellä pahentuneista sisäilmaongelmista. Muissa kunnissa sisäiset tulot alittivat budjetoidun. Menopuolella työvoiman vuokraus ja ICT-palvelut ylittyivät kaikissa kunnissa. Henkilöstökuluissa oli myös ylitystä johtuen sijaistarpeesta.

Resurssien suuntaamista ennaltaehkäisevään toimintaan on tehty ja tavoite luokka 1:stä vähintään 60 %:n osuus on saavutettu. Kiireelliset asiat on lähes poikkeuksetta voitu hoitaa saman päivän aikana ja terveystarkastuksiin on päässyt pääsääntöisesti tavoiteajassa. Tämän on mahdollistanut ammattitaitoinen henkilöstö ja hyvä yhteistyö työterveyshuollon ja muiden terveyskeskuspalvelujen kanssa. Toiminta terveyskeskuksen yhteydessä antaa synergiaetua ja tehostaa toimintaa sekä työterveyshuollossa että terveyskeskuksessa. Asiakkaiden vuosittaisessa yhteydenotoissa ei ole saavutettu tavoitetta, minkä aiheutti mm. pitkä influenssakausi ja sen aiheuttama ennakkoimaton työ sekä tartuntatautilain voimaantulon aiheuttama lisätyö.

Pyhäjärven työfysioterapeutin vakanssi on ollut tilapäisesti täytettynä tammikuun lopulta joulukuun loppuun. Vapautunut työterveyshoitajan vakanssi täytettiin ja työaika jaetaan puoleksi Pyhäjärven ja puoleksi Kärsämäen toimipisteisiin. Yksi työterveyshoitaja aloitti joulukuun alussa osa-aikaisen työn. Lääkäripalvelut on ostettu Reisjärvelle ja osittain myös Pyhäjärvelle. Etälääkäripalvelut ovat olleet käytössä kaikissa toimipisteissä.

Sähköinen yhteydenottomahdollisuus Klinikin kautta on otettu hyvin vastaan, mutta vaatii edelleen aktiivista markkinointia. Tavoitteena on saada nykyistä suurempi osuus kiireettömistä yhteydenottopyynnöistä Klinikin kautta.

Selänteen työterveyshuolto on mukana ESR-rahoitteisessa TYÖKE-hankkeessa. Hanketta koordinoi Työterveyslaitos ja tavoitteena on työterveyshuollon integrointi osaksi muuta terveydenhuoltoa. Hankkeessa luodaan käytäntöjä erikoissairaanhoidon mahdollisuuksille konsultoida työkykyasioissa työterveyshuoltoa. Hankkeessa kehitetään myös perusterveydenhuollon ja työterveyshuollon sujuvaa yhteistyötä.

Kuntayhtymähallitus päätti 22.11.2018 kokouksessaan, että Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen työterveyshuollossa luovutaan terveydenhuoltolain 18 §:n 3 momentissa tarkoitettujen työterveyshuollon sairaanhoito- ja muiden terveystarkastusten tuottamisesta yrityksille. Peruspalvelukuntayhtymä Selänne tuottaa jatkossa edelleenkin lakisääteiset palvelut alueen yrityksille. Kuntayhtymän työterveyshuolto tuottaa ennaltaehkäisevää työterveyshuoltoa ja sairaanhoitopalveluita omalle ja omistajakuntien henkilöstölle entiseen tapaan. Asiakasyrityksiä informoitiin kirjeitse ja sähköpostitse tulevasta muutoksesta. Joulukuussa järjestettiin kaikissa Selänne-kunnissa informaatiotilaisuus asiakasyrityksille, joita muutos koskee. Joulukuussa lähetettiin sairaanhoitosopimusten irtisanomiskirjeet yrityksille.

Lakisääteisiä työttömien terveystarkastuksia ja pitkäaikaistyöttömien työkyky / eläke-edellytysten selvittelyä on jatkettu 50 %:lla työajalla työterveyshoitajan toimesta. Lääkäripalvelut on ostettu edelleen työterveyslääkäriltä ja työpsykologipalvelut työpsykologilta. Asiakkaat ohjautuvat selvityksiin TE-toimen, sosiaalitoimen tai terveystoimen ohjaamina tai hakeutuvat itse vastaanotolle. Toiminta on kunnille hyvin kannattavaa. Yli 1.000 päivää työttömänä olleesta

22 ERP NP

henkilöstä sakkomaksu kunnalle on n. 6.000 €/hlö/vuosi. Vuosien 2016-18 aikana on tullut 36 myönteistä eläkepäätöstä ja siitä laskettu säästö jäsenkunnille on 2018 loppuun mennessä ollut yhteensä 450.000 €. Kolmen vuoden palkkakustannukset ovat olleet noin 100.000 euroa.

Toimintatuotot ja –menot

	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Työterveyshuolto	50 900,00	-150,00	50 750	-2 579,52	-53 329,52	-5,08 %	23 114,78	25 694,30
Haapajärven palvelut	804 550,00		804 550	701 086,74	-103 463,26	87,14 %	730 144,01	29 057,27
TOIMINTATUOTOT	-752 350,00	-150,00	-752 500	-701 637,67	50 862,33	93,24 %	-705 679,94	-4 042,27
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 300,00		-1 300	-2 028,59	-728,59	156,05 %	-1 349,29	679,30
Pyhäjärven palvelut	-26 660,00		-26 660	-14 826,27	11 833,73	55,61 %	-63 093,71	-48 267,44
TOIMINTATUOTOT	356 000,00		356 000	332 164,99	-23 835,01	93,30 %	342 247,71	10 082,72
TOIMINTAKULUT	-378 410,00		-378 410	-342 312,04	36 097,96	90,46 %	-401 002,30	-58 690,26
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 250,00		-4 250	-4 679,22	-429,22	110,10 %	-4 339,12	340,10
Reisjärven palvelut	12 750,00		12 750	-16 259,80	-29 009,80	-127,53 %	11 642,56	27 902,36
TOIMINTATUOTOT	181 850,00		181 850	165 588,06	-16 261,94	91,06 %	161 903,16	-3 684,90
TOIMINTAKULUT	-168 630,00		-168 630	-180 978,47	-12 348,47	107,32 %	-149 761,89	31 216,58
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-470,00		-470	-869,39	-399,39	184,98 %	-498,71	370,68
Kaikki yhteensä	36 990,00	-150,00	36 840	-33 665,59	-70 505,59	-91,38 %	-28 336,37	5 329,22

9.3.8 Suun ja hampaiden terveydenhuolto

Vastuuhenkilö: Ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi ja hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi

Toiminta-ajatus

Suunterveydenhuollon palveluiden saatavuuden turvaaminen alueen asukkaille ja asiakkaiden hyvä hoito.

Toiminnan tavoitteet

Suun ja hampaiden terveyden edistämisen suunnitelman toteuttaminen koko Selänteen alueella ja hoidon mahdollistaminen kaikille ikäluokille.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Vastaanottopalveluiden saatavuuden turvaaminen eri-ikäisille asukkailla	Asiakaslähtöinen ja ennaltaehkäisevä palvelu	Ennaltaehkäisevä käynnit ja ennaltaehkäisevä työ suuhygienistin käynnin yhteydessä (Tilasto)	Kaikista hammashuollon käynneistä 70%:ssa kirjaus ennaltaehkäisevästä työstä	THL poistanut käytöstä ennaltaehkäisevän työn koodin. Ei voida seurata jatkossa.
	Toimivat hammashuollon vastaanottopalvelut	Alakoululaisten/eskareiden ryhmäkäynnit	Kaikki alakoulun ikäryhmät 2 kertaa vuodessa	Haapajärvellä ja Reisjärvellä toteutunut kerran kaikille ryhmille. Toista kertaa ei ole pystytty toteuttamaan resurssien vähyyden vuoksi. Pyhäjärvellä eivät ryhmäkäynnit ole toteutuneet lainkaan, resurssipulan vuoksi.
		Yläkoulun terveystasvatustapahtuma	Toteutetaan joka 3. vuosi	Terveystasvatustapahtuma 2016 kaikille, seuraava 2019.
		Kiireetön T3	30 vrk	Kiireetön aika T3

		Akuuttiaika	Akuuttiaika 3pv:n sisällä yhteydenotosta	pääosin 60 pv, (osan vuotta 80-120 pv/4kk) Selänteen osalta. Hoitotakuu 6 kk:n ajassa toteutuu. Hammashoitoloiden välillä on eroja Akuuttiaika toteutuu päivän sisällä
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Hoitoketjujen ja prosessien kehittäminen asiakaslähtöisesti	Toimivat hoitoketjut, palveluprosessit ja työnjako Erikoislääkäripalvel uiden käyttö yhteisten kriteerien/hoidonpor rastuksen mukaisesti	Asiakkaan hoidon läpimenoaika (hoidon aloitus/kokonaishoidon päättäminen) Ensiapukäyntien määrä Virka-ajan ulkopuolisen päivystyksen käyttö DMF (reikiintyminen/paikat) 4vuotiailla DMF1 lk, 5lk ja 8lk Lähteet erikoissairaanhoitoon -	Kokonaishoito on toteutettu 6 kk:n sisällä hoidon aloituksesta Kaikista omista hammashuollon käynneistä 15 % Säilyy vuoden 2017 tasolla Tavoite 4v 0,35 1lk 0,16 5lk 0,61 8lk 2,47 Lähteiden määrä -10% v. 2017 tasosta	Toteutunut pääsääntöisesti Pyhäjärvellä ja Reisjärvellä. Haapajärvellä ei toteudu. Ensiapukäyntien THL tilaston toimenpidekoodi on poistunut, eikä tilastoa saada. Yhteispäivystyksen käyntien määrä lisääntynyt. Kokkolan yhteispäivystyksessä 44 käyntiä (14 käyntiä v. 2017) 4v 0,53 1lk 0,24 5 lk 0,89 8lk 2,20 Yhteiset erikoissairaanhoidon kriteerit käytössä
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Osaava asiakaslähtöinen, sitoutunut moniammatillinen henkilökunta	Riittävät moniammatilliset henkilöstöresurssit Ammattitaitoisen työvoiman saanti	Hammaslääkäreiden suuhygienistien ja hammashoitajien virat Koulutuspäivät / hlö Asiakastyytyväisyyskysely	Virat täytetty vakituisella henkilökunnal- la 3 pv/henkilö Asiakastyyty- väisyyskysely vuoden 2018 aikana	Virkojen ja vakanssien täyttöaste vuoden lopussa: hammaslääkärit 83% suuhygienistit ja hammashoitajat 100% On toteutunut, tehty yhteistyössä THL:n kanssa.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	

Kustannustehokkaat valtakunnallisesti vertailukelpoiset vastaanottopalvelut	Vähennetään ostopalvelujen käyttöä	Ostopalvelujen määrä€/vuosi	50 % vuoden 2017 tasosta	Ostopalvelua/lää- käri työvoiman vuokrausta on hankittu: Haapajärvelle 115.110 eurolla, Pyhäjärvelle 28.534 eurolla ja Reisjärvelle 51.193 eurolla. Yhteensä 194.837 euroa. Lisäystä v. 2017 verrattuna +16 % (31.079 euroa).
	Toimiva ennaltaehkäisevätyö ja oikea-aikainen kokonaishoito	Hammaslääkärikäynnit Suuhygienistikäynnit hammashoitajien käynnit	Hammaslääkäri n ja suuhygienistin käynnit vuoden 2017 tasolla Hammashoita- jien käynnit v. 2017 tasolla	Hammaslääkäri käynneissä vähennystä 5%, suuhygienistien ja hammashoitajien käynneissä lisäystä 25%

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Hammaslääkäreiden rekrytointia on tehty yhdessä rekrytointifirman ja kuntien kanssa. Loppuvuodeste virkojen täyttöaste oli 83 %. Hammaslääkäreiden ostopalvelun käyttöä on pystytty vähentämään syksyllä. Hammaslääkäreiden vaihtuvuus ja ajoittainen vaihtelu saatavuudessa aiheuttaa kuitenkin haasteita asiakkaille ja henkilökunnalle. Hammashoitajien sijaisuuksiin on vaikea saada henkilökuntaa, koska koulutettuja hammashoitajia ei ole alueella. Tämä aiheuttaa sen, että aina ei ole saatu sijaista ja vakituinen henkilökunta työskentelee kovan paineen alla. Henkilökunta on ollut joustavaa.

Sulun aikoina heinä- ja joulukuussa Selänteen alueen päivystys keskitettiin Haapajärvelle. Erikoishammashoidon palvelut on tuotettu ostopalveluna Selänteen omalla alueella. Hammashoidon viikonloppu- ja arkipyhäpäivystykset on hankittu ostopalveluna Soiten Kokkolan terveystieteidenkeskuksesta. Asiakkaat ovat päässeet hoitoon hoitotakuun asettamissa rajoissa ja kokonaishoidossa on pyritty painottamaan ennaltaehkäisevää hoitoa. Jokaisen hammastarkastuksen yhteydessä tehdään asiakkaalle yksilöllinen hoitosuunnitelma, jonka mukaan hoitoa jatketaan.

Haapajärven hammashoitolaan hankittiin uusi Romexis-röntgenkuvien katseluohjelma ja leasingrahoituksella uusittiin kaksi hoitoyksikköä Haapajärvelle ja yksi hoitoyksikkö Pyhäjärvelle. Reisjärven hammashoitolaan hankittiin kaksi uutta röntgenputkea. Haapajärven hammashuollon välinehuolto on siirretty alakerran välinehuoltoon. Hammashoidon asiakaslaskutus on siirretty toimistohenkilökunnalle. Pyhäjärven hammashoitolassa on osa henkilökuntaa oireillut sisäilman vuoksi. Pitkään jatkuneiden tutkimusten tuloksena syy on löytynyt joulukuussa 2018 ja korjaus aloitetaan tammikuussa 2019.

Toimintatuotot ja -menot

Suun ja hampaiden huolto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-583 200,00	-4 500,00	-587 700	-573 049,15	14 650,85	97,51 %	-513 631,03	59 418,12
TOIMINTATUOTOT	262 300,00		262 300	267 808,86	5 508,86	102,10 %	278 957,98	11 149,12
TOIMINTAKULUT	-812 270,00	-4 500,00	-816 770	-824 043,59	-7 273,59	100,89 %	-759 983,21	64 060,38
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-33 230,00		-33 230	-16 814,42	16 415,58	50,60 %	-32 605,80	-15 791,38
Pyhäjärven palvelut	-417 860,00	-4 000,00	-421 860	-399 477,61	22 382,39	94,69 %	-354 329,38	45 148,23
TOIMINTATUOTOT	172 000,00		172 000	179 538,36	7 538,36	104,38 %	185 528,40	5 990,04
TOIMINTAKULUT	-575 340,00	-4 000,00	-579 340	-568 480,92	10 859,08	98,13 %	-531 393,27	37 087,65
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-14 520,00		-14 520	-10 535,05	3 984,95	72,56 %	-8 464,51	2 070,54
Reisjärven palvelut	-286 100,00		-286 100	-275 237,54	10 862,46	96,20 %	-267 927,60	7 309,94
TOIMINTATUOTOT	142 500,00		142 500	136 748,36	-5 751,64	95,96 %	129 940,54	-6 807,82
TOIMINTAKULUT	-417 880,00		-417 880	-404 222,10	13 657,90	96,73 %	-395 851,37	8 370,73
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-10 720,00		-10 720	-7 763,80	2 956,20	72,42 %	-2 016,77	5 747,03
Kaikki yhteensä	-1 287 160,00	-8 500,00	-1 295 660	-1 247 764,30	47 895,70	96,30 %	-1 135 888,01	111 876,29

9.3.9 Erikoissairaanhoito

Vastuuhenkilö: Ylilääkäri Kirsi Kiukaanniemi

Toiminta-ajatus

Oman toiminnan täydentäminen ostopalveluilla ja muilla kumppanuuksilla perusterveydenhuollon erikoislääkäripalveluiden osalta. Erikoissairaanhoitoon vain sinne kuuluvat asiakkaat ja painotetaan ennaltaehkäisevää toimintaa perusterveydenhuollossa.

Toiminnan tavoitteet

Erikoissairaanhoito tukee perusterveydenhuollon asiakkaan hyvän hoidon laadun varmistamiseksi oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Oikea-aikaiset monimuotoiset erikoissairaanhoitojen palvelut ja reaaliaikainen tiedonkulku	Hoitoon pääsy kiireellisyyden mukaan. Toimivat yhtenäiset tietojärjestelmät	Hoitotakuu Haipro-lukumäärät tiedonkulusta	Toteutuu suositusten mukaisesti 0	Hoitoon pääsy toteutuu suositusten mukaisesti. Tiedonkulusta yhteensä 21 Haipro-ilmoitusta terveys- ja vanhuspalveluiden alueella.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Toimiva hoidonporrastus	Perusterveydenhuollon optimaalinen toiminta ja perusterveydenhuollon erikoislääkäripalveluiden käyttö lähipalveluna	Lähetteen lukumäärä/ sähköiset konsultaatiot Hoitopäivien lukumäärä	4.600 lähetettä 700 6.000	Hpj lähetettä PPSHP 2.318 kpl (2017/2.171 kpl) Pj lähetettä PPSHP 1.898 kpl (2017/1.816 kpl), yhteensä 3.898 lähetettä Rj:n lähetteen määrää ei ole saatavilla. Sähköisiä konsultaatioita Hpj 3.230 (2017/287) Pj 254 (2017/221) Rj- tietoa ei saatavilla Hoitopäiviä PPSHP 6.968. Hpj 3.717, Pj 3.227. Rj:n tietoja ei saatavilla. Peruserikoissairaanhoitojen käyntejä 2.226 kpl

LL ERP

	Oikea-aikaisesti ja erikoissairaanhoidon ohjautuvat erikoissairaanhoidon tarvitsevat asiakkaat.	Perusterveydenhuollon erikoislääkäripäivät/asiakaskäynnit	3.800	(2017/2.578) Haapajärvi 1.103 (2017/1.303) Pyhäjärvi 795 (2017/870) Reisjärvi 328 (2017/350) Dialyysihoitoja 1.574 (2017/1.713).
	Dialyysiyksikön toiminta lähipalveluna	Hoitopäivien lukumäärä	1.600	Selänteen ulkokuntalaisille 719 (2018/383) hoitoa.
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Toimiva ammattitaitoinen joustava yhteistyöhaluinen henkilöstö	Osaava ammattitaitoinen henkilöstö riittävin resurssein Ammattitaitoinen henkilöstö	Alueellisten koulutuspäivien /etäkoulutusten määrä Yleislääketieteen erikoislääkärikoulutus	1-2pv/viikko 1-2 / koulutus	Etäkoulutuksia tilattu 26 päivää ja lisäksi lääkäreiden torstai-meeting -koulutuksia 24 kertaa sekä Haapajärvelle että Pyhäjärvelle. (noin 1pv/joka toinen viikko.) Yleislääketieteen erikoistumiskoulutuksessa ei ole yhtään lääkäriä. Palliatiivisen hoidon erityispuoleisuus koulutuksessa on yksi lääkäri, kuntoutuksen erityispuoleisuus koulutuksessa yksi lääkäri ja lyhytterapian koulutuksessa yksi lääkäri.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Erikoissairaanhoidon kustannusten hallinta	Toimiva perusterveydenhuolto ja toimiva hoidonporrastus, Hallittu yksityissairaalan palvelujen käyttö	Erikoissairaanhoidon ostopalveluiden toteuma 2017	Ei kasvua vuoden 2017 tasoon.	PPSHP (tasausraha-asto huomioitu) Haapajärvi kasvua 3,3 %. Pyhäjärvi laskua 1,3 % ja Reisjärvellä kasvu 8,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Yksityissairaaloitten käyttö verrattuna v. 2017 vuoteen -7,1 %. Erikoislääkäritoiminta -3,8 % verrattuna v. 2017.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Selänteen terveyskeskuksissa koulutetaan (yleislääketieteen erityiskoulutus) nuoria peruskoulutusvaiheessa olevia sekä vastavalmistuneita lääkäreitä, jotka tekevät vähintään 9 kk:n mittaista terveyskeskuspalvelua. Nuorille lääkäreille on tarjottu säännöllistä ohjausta lääkäriksi kasvamiseen. Vuonna 2018 Selänteen alueella on ollut kolme nuorta lääkäriä koulutuksessa. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteessä on myös valmiudet ohjata yleislääketieteeseen erikoistuvia lääkäreitä.

W ERP 20

Toimintatuotot ja -menot

Erikoissairaanhoido	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-8 961 730,00	-742 000,00	-9 703 730	-9 388 534,39	315 195,61	96,75 %	-8 917 429,82	471 104,57
TOIMINTATUOTOT	565 000,00		565 000	530 323,06	-34 676,94	93,86 %	543 479,43	13 156,37
TOIMINTAKULUT	-9 526 000,00	-742 000,00	-10 268 000	-9 918 570,97	349 429,03	96,60 %	-9 460 503,91	458 067,06
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-730,00		-730	-286,48	443,52	39,24 %	-405,34	-118,86
Pyhäjärven palvelut	-7 655 500,00		-7 655 500	-7 686 111,39	-30 611,39	100,40 %	-8 014 132,55	-328 021,16
TOIMINTATUOTOT	67 000,00		67 000	59 434,95	-7 565,05	88,71 %	58 949,72	-485,23
TOIMINTAKULUT	-7 722 500,00		-7 722 500	-7 745 546,34	-23 046,34	100,30 %	-8 073 082,27	-327 535,93
Reisjärven palvelut	-3 448 000,00		-3 448 000	-3 444 730,61	3 269,39	99,91 %	-3 166 498,67	278 231,94
TOIMINTATUOTOT	4 000,00		4 000	28 497,29	24 497,29	712,43 %	6 114,40	-22 382,89
TOIMINTAKULUT	-3 452 000,00		-3 452 000	-3 473 227,90	-21 227,90	100,61 %	-3 172 613,07	300 614,83
Kaikki yhteensä	-20 065 230,00	-742 000,00	-20 807 230	-20 519 376,39	287 853,61	98,62 %	-20 098 061,04	421 315,35

9.3.10 Kotiin annettavat palvelut

Vastuuhenkilö: Hoito- ja vanhustyönjohtaja Ulla Muhonen ja kotihoidon palveluesimies Leena Sikala 1.3.2018-28.2.2019

Toiminta ajatus

Toimivat asiakaslähtöiset lähipalvelut Selänteen alueella

Toiminnan tavoitteet

Kotihoidon systemaattinen kehittäminen vastaamaan tulevaisuuden tarpeita ja palveluohjauksen kehittäminen. Oikea asiakas oikealla paikalla oikealla kustannuksella.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Asiakas

Vuonna 2018 asiakkaiden ohjautuminen palveluihin on saatu keskittyä kotikuntoutustiimin palveluohjauksen ja uudelleen organisoidun SAS -toiminnan avulla asiakaslähtöisesti asiakkaan voimavarat ja yksilölliset tarpeet huomioiden.

Palvelut

Palvelurakenneuudistus on saatu toteutettua ja palveluprosessit kuvattua vuoden 2018 aikana lukuun ottamatta omaishoitoa, jonka kehittämistä jatketaan vuonna 2019. Kesäkuussa 2018 Peruspalvelukuntayhtymä Selänteessä on aloittanut Selänteen yhteinen omaishoidon ohjaaja.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Mahdollistetaan ikääntyvien inhimillinen kotona asuminen.	Moniammatillinen henkilöstö Toimintakykyä tukeva ja kuntouttava työote	Asiakastytyväisyys -kysely myös yhteistyö kumppaneille Ergonomia-korttikoulutuksen suorittaneet henkilöstöstä	100 % 100 % suorittanut ergonomiakorttikoulutuksen	Ei ole tehty vuoden 2018 aikana Ergonomiakoulutukset jatkuvat edelleen, yli 80% on suorittanut kortin. Kaikki työntekijä pyritään kouluttamaan.
	Asiakkaan yksilöllinen hoidon arvioiminen ja suunnitteleminen asiakkaan ja läheisten	Toimintakykymittari sto ADL, IADL	Paranee tai pysyy ennallaan asiakkaan alkutasoon verrattuna	NHG vertailukehittämisen mukaan vähän apua tarvitsevia oli

	kanssa yhdessä RAI-mittaristoa hyödyntäen	Asiakkaan kanssa yhdessä laaditut hoito- ja palvelusuunnitelmat	100 %	45 tammikuulla ja 58 joulukuulla. Vähän tarvitsevien asiakkaiden määrän lisäys johtuu arviointijaksoista. Hoito- ja palvelusuunnitelmat laaditaan säännöllisille kotihoiton asikkaille asiakkaan ja mielellään myös omaisten kanssa yhdessä. Hoito- ja palvelusuunnitelmat sekä RAI-arvioinnit laaditaan tehostetun palveluasumisen asikkaille.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Oikean aikaiset ja tarpeiden mukaiset palvelut	Toimiva palveluohjaus ja kriteeristö	Kotona asuvien asiakkaiden suhteellinen osuus 75 v	93 %	90,6 %
	Seniorineuvolan toiminta ohjaavana toimintana.	70-vuotisten terveystarkastusten määrä Seniorineuvola-avo asiakkaiden määrä	1 100 % 150 henkilöä	24 %
		Omaishoitajien terveystarkastusten määrä	100 %	50 %
		Seniorineuvolakäynnit	1200 käyntiä /vuosi	Seniorineuvola käynnit Haapajarvi 548 Pyhäjärvi 177 Reisjärvellä ei ole kysyntää Yhteensä 725 käyntiä/vuosi
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Moniammatillinen ja tiimityöhön kykenevä henkilöstö	Osaava moniammatillinen motivoitunut henkilökunta	Toteutuneet koulutuspäivät	3 pv/vuosi	1,5 pv/vuosi
		Sairaslomapäivien lukumäärä	Sairaslomapäivien väheneminen % vuoden 2017 tasosta	Sairaslomapäivät vähentyneet 9,8 % ed. vuoteen verrattuna.

	Alueellinen tiimityöskentely koko alueella toiminnassa.	Asiantuntijoiden konsultointikerrat kotihoidossa	Päivittäin	Yhteistyö kotikuntoutustiimin kanssa on vakiintunut ja yhteistyötä tehdään koko Selänteen alueella.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Toiminta järjestetään taloudellisesti ja tehokkaasti niin, että laadulliset tavoitteet säilytetään	Kotihoidon toiminnanohjausjärjestelmän optimoinnin käyttöönotto	Asiakastyöaika	60 %	Optimointi on otettu käyttöön, työnjako keskitetty. Välitön asiakastyöaika Selänteen alueella 53 %
Kotihoidon asiakkaaksi kotikuntoutustiimin arviointijakson kautta	Hoito- ja palvelusuunnitelmat ovat ajantasalla.	Hoito- ja palvelusuunnitelman päivitys 3 kk välein ja tarvittaessa useammin.	100 %	6 kuukauden välein 100 %
	Kotihoidon myöntäminen määräajaksi	Säännöllisten kotihoidon asiakkaiden määrä	5 % vähemmän vuoden 2017 tasoon	Kaikki uudet asiakkaat tulevat arviointijakson kautta kotihoitoon. Asiakasmäärät ovat kasvaneet arviointijakson myötä, mutta säännölliset asiakkuudet voivat olla määräaikaista.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Selänne on ollut mukana I&Q- sekä Popster -hankeissa kehittämässä ikäihmisten kotihoitoa ja omaishoitoa. Kotihoidossa toiminta-ajatuksena on Koti on POP. Ajatukseen sisältyy kuntouttava ja toimiva kotihoito. Kotihoidon asiakkaat ohjautuvat kotihoitoon keskitetysti palvelutarpeen arvioinnin kautta ja arviointijakso on kestänyt 4-6 viikkoa riippuen asiakkaan palvelutarpeesta ja toimintakyvystä. Arviointijakson aikana asiakkaan palvelutarvetta ja voimavaroja arvioidaan moniammatillisesti. Kotihoito myönnetään ensisijaisesti määräaikaisena.

Haapajärven kotihoito ja kotikuntoutustiimi on ollut mukana projektissa, jossa tavoitteena oli toteuttaa, kokeilla ja testata kuntouttavan digitaalisen kotihoidon toiminnallisia ja teknologisia konsepteja ikäihmisten turvalliseen kotona asumiseen. Hankkeessa oli mukana 28 kotihoidon asiakasta. Fysioterapeutti laati pilotissa mukana oleville asiakkaille kuntoutusohjelman, jota kotihoidon hoitajat ovat toteuttaneet yhdessä asiakkaiden ja fysioterapeutin kanssa. Projektin pohjalta voidaan todeta, että kuntouttavalla kotihoidon mallilla saadaan nopeasti merkittäviä muutoksia kotihoidon asiakkaiden toimintakykyyn. Toimintamallin avulla voidaan parantaa asiakkaiden toimintakykyä ja omatoimisuutta, jolloin kotihoidon resursseja voidaan kohdentaa tarkoituksenmukaisesti ja käyntejä sekä kustannuksia voidaan vähentää.

Tukipalveluista kauppakassi-palvelu siirtyi vuoden alusta postille. Ostopalveluna hankittu yöpartio-sopimus päättyi 31.12.2018 ja toiminta käynnistetään omana toimintana. Keski-Pohjanmaan sotaveteraanipiirin hallinnoima Veteraaniavustaja-toiminta päättyi vuoden 2018 loppuun.

U
ta ERP JP

Vuonna 2018 keskitettyyn palveluohjaukseen tuli 674 yhteydenottopyyntöä Selänteen alueella ja kotihoiton arviointijaksoja toteutui 86. Säännöllisen hoitohoidon asiakkaita tuli Haapajärvelle 23, Pyhäjärvelle 24 ja Reisjärvelle 9. Asiakkaita poistui kotihoitosta vuoden aikana 17. Osa heistä siirtyi tehostettuun palveluasumiseen.

Haapajärven kotihoito on muuttanut toukokuussa 2018 entisen osasto kakkosen tiloihin. Syksyn aikana kotihoiton työntekijöillä esiintyi oireita sisäilman vuoksi. Sisäilmatyöryhmä on kokoontunut ja tutkimuksia on tehty sisäilman selvittämisen vuoksi. Kotihoiton toiminta on hankaloitunut, koska osa työntekijöistä ei kykene työskentelemään tiloissa. Tämä on vaikuttanut myös Haapajärvellä siihen, että välittömän asiakastyöajan osuus on vähentynyt ja aamuviihteet pidentyneet. Korvaavat tilat osalle henkilökuntaa saataneen käyttöön vuoden 2019 alusta.

Kotihoito on edelleen mukana NHG:n vertailukehittämishankkeessa. Vuonna 2018 vertailukehittämisessä keskityttiin tuottavuuteen sekä tehtiin henkilöstölle työhyvinvointikysely. Näistä raporteista saadaan kotihoiton kehittämiskohteet VideoVisit -etäpalvelua juurrutettiin kotihoitoon. Vastuuhoitajat kävivät tutustumassa Vaasassa VideoVisit -etäpalveluun.

Kotihoidon työnjako keskitettiin kahdelle työnjakajalle maakuntamallin mukaisesti ja he ovat käyneet tutustumassa Raahessa keskitettyyn työnjakoon ja optimointiin. Hoitotarvikejakelu siirtyi työnjakajille toukokuussa 2018.

Toimintatuotot ja -menot

Kotihoito	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-2 249 440,00	-3 700,00	-2 253 140	-2 383 094,31	-129 954,31	105,77 %	-2 122 011,71	261 082,60
TOIMINTATUOTOT	510 800,00		510 800	483 048,33	-27 751,67	94,57 %	522 123,63	39 075,30
TOIMINTAKULUT	-2 752 730,00	-3 700,00	-2 756 430	-2 858 107,64	-101 677,64	103,69 %	-2 636 662,83	221 444,81
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 510,00		-7 510	-8 035,00	-525,00	106,99 %	-7 472,51	562,49
Pyhäjärven palvelut	-2 638 250,00	-258 000,00	-2 896 250	-3 127 552,81	-231 302,81	107,99 %	-2 754 223,74	373 329,07
TOIMINTATUOTOT	486 500,00		486 500	375 934,30	-110 565,70	77,27 %	502 055,40	126 121,10
TOIMINTAKULUT	-3 111 790,00	-258 000,00	-3 369 790	-3 491 633,34	-121 843,34	103,62 %	-3 242 482,91	249 150,43
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-12 960,00		-12 960	-11 853,77	1 106,23	91,46 %	-13 796,23	-1 942,46
Reisjärven palvelut	-756 920,00		-756 920	-779 361,32	-22 441,32	102,96 %	-664 639,10	114 722,22
TOIMINTATUOTOT	161 800,00		161 800	167 778,46	5 978,46	103,69 %	212 765,66	44 987,20
TOIMINTAKULUT	-915 730,00		-915 730	-944 192,06	-28 462,06	103,11 %	-874 295,30	69 896,76
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 990,00		-2 990	-2 947,72	42,28	98,59 %	-3 109,46	-161,74
Kaikki yhteensä	-5 644 610,00	-261 700,00	-5 906 310	-6 290 008,44	-383 698,44	106,50 %	-5 540 874,55	749 133,89

9.3.11 Vuorohoito, päivätoiminta ja omaishoito

Vastuuhenkilö: Hoito- ja vanhustyönjohtaja Ulla Muhonen(omaishoito), hoitotyönjohtaja Tarja Vaitiniemi (arviointi- ja vuorohoito) ja kotihoiton palveluesimies Leena Sikala (päivätoiminta) 1.3.2018-28.2.2019

Toiminta-ajatus

Ennaltaehkäisevät palvelut ovat ensisijaisia asiakkaan voimavarat huomioiden.

Toiminnan tavoitteet

Keskitetyn palveluohjauksen myötä ennaltaehkäisevät palvelut ovat ensisijaisia palveluita ikääntyville, kuten päivätoiminta ja omaishoito ja omaishoidon vapaat ja ympärivuorokautinen arviointi/kuntoutusjakso. Tavoitteena on toimintakykyinen kotona asuva hyvinvoiva ikäihminen.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Omaishoidonohjaaja aloitti tehtävässään kesäkuussa 2018. Hän työskentelee terveys- ja vanhuspalveluissa sekä hyvinvointipalveluissa. Omaishoidonohjaajan asiakkaina ovat kaikki Selänteen alueen omaishoitoperheet. Omaishoidonohjaajan ensisijainen tehtävä on pitää yhteyttä omaishoitajiin, tukea omaishoitajia heidän tehtävässään, koordinoita Selänteen omaishoitoa ja

W ERP P

kehittää omaishoidontuen prosessia, tehdä omaishoidontuen kartoituskäynnit sekä tehdä yhteistyötä alueen muiden toimijoiden, esimerkiksi omaishoitoyhdistysten kanssa.

Suurin osa omaishoitajista hoitaa kotona ikääntynyttä läheistään. Omaishoidon piirissä on myös pitkäaikaissairaita, kehitysvammaisia tai vammaispalveluiden asiakkaita eri ikäryhmistä. Omaishoidon piirissä oli yhteensä 218 asiakasta toimintavuoden 2018 aikana. Näistä 175 oli terveys- ja vanhuspalveluissa ja 43 hyvinvointipalveluissa. Omaishoidon piiriin tuli 44 uutta asiakasta ja sopimuksia päättyi 42 kappaletta. Omaishoidonohjaajan kotikäyntejä oli kuuden kuukauden aikana 143 käyntiä ja ryhmätapaamisia kuusi kertaa. Lisäksi puhelinkontakteja ja yhteydenottoja omaishoitajiin oli lähes päivittäin. Merkittävä osa työstä painottui omaishoitajien tukemiseen heidän arjessaan.

Omaishoitajien terveystarkastusten toimintamallia tarkasteltiin ja etenemisestä sovittiin yhteistyössä seniorineuvoloiden työntekijöiden kanssa. Kaikille omaishoitajille tarjotaan mahdollisuutta terveystarkastukseen mielellään vuosittain ja suosituksen mukaisesti vähintään joka toinen vuosi. Vuonna 2018 hyvinvointi- ja terveystarkastukset tavoittivat vain osan omaishoitajista. Edellisvuonna tarkastuksiin kutsuttiin kattavasti omaishoitajia. Kaikki kutsutut eivät tulleet tarkastukseen. Osa omaishoitajista osallistui Oulaisten terveydenhuolto-oppilaitoksen ja vertaisryhmäyhdistyksen järjestämiin koulutuspäiviin. Aiheina olivat omaishoitajana jaksaminen ja ihmissuhteisiin liittyvät muutokset omaishoitotyössä. Selänteen hyvinvointipalveluiden toimesta omaishoitajille tarjottiin ensiapukoulutusta, mutta siihen ei tullut ilmoittautumisia. Uusien omaishoitajien valmennuksen tarvetta kartoitettiin kotikäynneillä ja valmennusta tarjotaan kaikille halukkaille.

Terveys- ja vanhuspalveluissa merkittävä osa omaishoitajien vapaan aikaisesta hoidosta toteutui tilapäishoitoyksiköissä; 2.773 päivää. Yhä useampi omaishoitoperhe päätyi myös sijaishoitajajärjestelyyn. Sijaishoidon järjestelyin omaishoidon vapaita toteutui 298 päivää. Päivätoimintaan osallistui 18 omaishoidon piirissä olevaa asiakasta. Yhteensä omaishoidon vapaapäivien käyttäjien lukumäärä Selänteessä on 82 henkilöä.

Hyvinvointipalveluissa tilapäishoitoa tai perhehoitoa omaishoidon vapaisiin käytti 25 asiakasta. Päivätoimintaan osallistui 17 omaishoidon piirissä olevaa asiakasta. Vuoden 2018 aikana päivätoimintaan tehtiin 32 uutta päätöstä.

Perhehoitokoulutus järjestettiin yhdessä vammaispalvelun kanssa. Ikääntyvien perhehoitajia toimii Selänteen alueella neljä. Pitkäaikaisessa perhehoidossa ollut viisi asiakasta sekä lyhytaikaisia asiakkaita on ollut 17. Perhehoidon lisääminen on edelleen tavoitteena.

Vuorohoidon/arvointiyksikkö toimii kuntouttavana ja asiakkaan voimavaroja tukevana yksikönä. Arjen kuntoutusta ja vuorohoitoa järjestetään niin, että asiakas voi asua kotona turvallisesti aikaisempaa pidempään. Haapajärven Olavintuvan yksikkö on toiminut Pop up tyyppisesti välillä 14 paikkaisena syksyn aikana, mutta alku ja loppuvuoden taas 19 paikkaisena. Paikkamäärää suunnitellaan aina tarpeeseen perustuen. Kotiutushoitaja koordinoi paikkojen käyttöä. Pyhäjärvellä Köpsillä on ollut 12-14 asiakasta koko vuoden ajan. Esimiehenä on syksystä alkaen toiminut akuuttiosaston osastonhoitaja. Vuorohoidossa henkilökunnalla on ollut paljon työtä ja paineita asiakasvaihtuvuuden ja hoitoisuuden lisääntyessä. Lisäksi toimintakyvynarvioinnit ja kotisairaala toiminta osaltaan kuormittavat henkilökuntaa. Työnohjausta on ollut sekä Haapajärven että Pyhäjärven vuorohoidoissa.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Mielekäs arjentuki sisältäen	Suunnitelmallinen ja tavoitteellinen päivätoiminta	Päivätoimintakävijöiden lukumäärä	116 asiakasta	120 asiakasta 2.928 käyntiä

W ERP 70

päivätoimintaa ja sosiaalista kanssakäymistä.		toimintapäivien lukumäärä	15 pv/viikossa	Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä päivätoiminta 5 pv/vko, Reisjärvellä 3 pv/vko Pj 57 asiakasta/1.416 käyntiä Hpj 40 asiakasta/ 1.013 käyntiä Rj 23 asiakasta/499 käyntiä
Omaishoitajien jaksamisen tukeminen	Monipuolinen ohjaus ja tuki ja koulutus. Omaishoidon vapaapäivät /vuorohoito/perhehoito/päivät oiminta/toimeksiantosopimus /kotiin annettava palvelu	Omaishoitajien tarkastukset ryhmätoimintakerrat	100 %/ omahoito/hoitajan tekemä 12viikkoa/asiakas/ vuosi 100 % Kaikki omaishoitajat käyttävät vapaapäiviä	Ei vielä toteudu Ei toteudu
Riittävästi toimintakykyä tukevaa tavoitteellista vuorohoitoa/arviointi- ja kuntouttavaa hoitoa	Vuorohoitopaikat toimivat aidosti toimintakykyä tukevana lyhytaikaishoitopaikkoina Arviointipaikat arviointijaksokäytössä	Vuorohoitajaksojen määrä/as/vuosi kuormitusaste Arviointijaksoasiakkaiden määrä ja hoidon kesto vuorokausina	100 % Arviointijakso- paikat: käyttö-aste 100 %, arviointijakson kesto km 2 vk	Haapajärvi 100 % Pyhäjärvi 103,8 % Reisjärvi ei voida laskea, osittain hoito osastolla Arviointijaksoj a toteutunut: > Hpj 41 kpl. -käyttöaste 79 % -kesto keskimäärin 16 pv Pj 30 kpl -käyttöaste 80 % -kesto keskimäärin. 13 pv Rj 15 kpl -käyttöaste 5 % -kesto keskimäärin 13 pv
Turvallista kotona	Tukipalvelut ja	Tukipalveluasiakkaat	Vuoden 2017	13,6 % lisäystä

asumista tukipalveluiden ja hyvinvointitekno- logian avulla	hyvinvointitekologia kotona asumista tukevana palveluna saatavilla	joilla ei säännöllistä kotihoitoa Hyvinvointitekologia käytössä kotihoito/tukipalveluasi akkailla	tasoon lisäys asiakas- määrissä 30 % 70 asiakkaalla	10 asiakasta palvelun piirissä.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Toiminnaltaan monipuolinen tavoitteellinen päivätoiminta tukipalveluna kotona asumisen tukemiseen	Toiminnallista päivätoimintaa on tarjolla koko Selänteen alueella.	Selänteen alueella toimivien päivätoiminta yksiköiden lukumäärä	3 kpl	3 kpl
Omaishoitajien jaksamisen tukeminen monipuolisin tukitoimenpitein	Monipuolinen palveluvalikoima omaishoitajien jaksamisen tukemiseen.	Omaishoitajien/omais- hoidettavien osallis- tuminen ryhmä – ja päivätoimintaan	Omaishoitajista 20 % osallistuu tarjottuun palveluun	Ei ole seurattu
Tavoitteellista toimintakykyä ylläpitävää ja kotona asumista tukevaa vuorohoitoa	Vuorohoitojaksoille on laadittu päiväkohtainen tavoitteellinen toimintakykyä ylläpitävä/parantava sisältö	Viikko-ohjelmat tehtynä Yhdessä laaditut tavoitteelliset hoito- ja palvelusuunnitelmat jaksoille laadittuna.	Viikko-ohjelmat tehty 100 %	100 %
Monipuolinen hyvinvointitekniikan hyödyntäminen kotona asumisen turvaajana	Erilaiset teknologiaratkaisut on käytettävissä	Jatkohoitosuunnitelma laadittu Tekniikan hyödyntäminen vaihtoehtona kotikäynnille ja kotikäyntien lukumäärän vähentäminen Erilaisten hyvinvointitekniikan vaihtoehtojen lukumäärä	100% Jos 4 käyntiä, niin 1 käynnin korvaaminen tekniikan ratkaisujen avulla 5 kpl	100 % Ei toteudu
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Moniammatillinen osaava ihmislähtöinen henkilökunta	Päivätoiminnassa ja vuorohoidossa on moniammatillinen koulutettu henkilöstö	Koulutuspäivät Fysioterapeuttien, palveluohjaajien, sairaanhoidtajien, kuntoutukseen suuntautuneiden lähihoidtajien, ja toimintaterapeuttien lukumäärä Osaamiskartoitukset	3 pv /vuosi Ammattihenkilöid en lukumäärä/yksikkö Tehty	1,3 päivää/vuosi 1/yksikkö Ei ole tehty
Talous				

Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Kustannustehokkaat tukipalvelut kotona asumisen mahdollistamiseksi	Palvelurakenteen toteutuminen/keventäminen tukipalveluja lisäämällä	Kotihoidon peittävyys 75v	max 13 %	15 %
		tehostetun palveluasumisen peittävyys 75v	Max 7 %	8,6 %
		Omaishoidon peittävyys	6 %	6,1 %
		Perhehoidossa asuvien osuus	1 %	alle 1 %
		Tukipalveluiden osuus 75 v	20 %	ei saatavilla
		Kustannusten kohdentuminen kotiin annettaviin palveluihin %	50 % kotiin annettavat palvelut	47,6 % kotiin annettavat palvelut ja 52,4 % asumispalveluihin.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Valtakunnallisten ja maakunnallisten tavoitteiden mukaisesti on toimintaa painotettu ennaltaehkäiseviin palveluihin. Palveluohjaus on nostettu keskiöön ja samalla on lisätty ja toiminnallisesti kehitetty tukipalveluita ja päivätoimintaa sekä huomioitu toimintojen kehittämisessä asiakasnäkökulma ja henkilöstön näkökulma. Kotikuntoutusta ns. arkikuntoutusta on kehitetty maakunnallisten ja valtakunnallisten linjausten mukaisesti ja toiminnan tulokset näkyvät vuoden 2018 tilinpäätöksessä.

Omaishoidon kehittämistä on jatkettu vuoden aikana ja perhehoito on aloitettu omaishoidon tukena ja sitä on viety suunnitelmallisesti eteenpäin tavoitteena saada lisää perhehoitajia Selänteen alueelle.

Toimintatuotot ja -menot

	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Vuorohoito, päivätoiminta, omaishoito								
Haapajärven palvelut	-1 244 120,00	-5 500,00	-1 249 620	-1 161 656,52	87 963,48	92,96 %	-1 046 797,52	114 859,00
TOIMINTATUOTOT	229 000,00		229 000	252 318,95	23 318,95	110,18 %	289 699,35	37 380,40
TOIMINTAKULUT	-1 471 520,00	-5 500,00	-1 477 020	-1 413 108,01	63 911,99	95,67 %	-1 336 435,38	76 672,63
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 600,00		-1 600	-867,46	732,54	54,22 %	-61,49	805,97
Pyhäjärven palvelut	-849 810,00		-849 810	-884 806,01	-34 996,01	104,12 %	-767 620,06	117 185,95
TOIMINTATUOTOT	206 000,00		206 000	257 942,15	51 942,15	125,21 %	188 020,53	-69 921,62
TOIMINTAKULUT	-1 054 140,00		-1 054 140	-1 142 748,16	-88 608,16	108,41 %	-955 640,59	187 107,57
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 670,00		-1 670		1 670,00			0,00
Reisjärven palvelut	-237 400,00		-237 400	-252 086,29	-14 686,29	106,19 %	-199 008,99	53 077,30
TOIMINTATUOTOT	24 000,00		24 000	28 702,97	4 702,97	119,60 %	7 380,40	-21 322,57
TOIMINTAKULUT	-259 690,00		-259 690	-280 789,26	-21 099,26	108,12 %	-205 389,39	74 399,87
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 710,00		-1 710		1 710,00			0,00
Kaikki yhteensä	-2 331 330,00	-5 500,00	-2 336 830	-2 298 548,82	38 281,18	98,36 %	-2 013 426,57	285 122,25

9.3.12 Asumispalvelut

Vastuuhenkilö: Hoito- ja vanhustyönjohtaja Ulla Muhonen

Toiminta-ajatus

Ensisijaisesti palvelutarpeessa huomioidaan asiakkaan omat voimavarat ja mietitään asumispalvelu asiakkaan näkökulmasta vaihtoehtoina perhehoito, tuettu palveluasuminen, tehostettu palveluasuminen omana toimintana tai palvelusetelillä asiakkaan palvelutarpeesta johtuen.

↓
ERP JH

Toiminnan tavoitteet

Jokainen Selänteen asukas asuu kotona, joko omassa kodissaan tai eri asumismuodoissa (perhehoito, tuettu asuminen tai tehostettu palveluasuminen). Tavoitteena asiakkaan oman elämän hallinta niissä toiminnoissa, joissa hän itse kykenee tai avustettaessa turvallisesti asumaan.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Asiakas

Asiakkaan itsemääräämisoikeus niissä asioissa, joissa hän kykenee ja oma mielipide esim. hoitosuunnitelman laatimiseen tarvittaessa yhdessä omaisten kanssa.

Palvelut

Monipuolinen asiakkaan toimintakykyä tukeva palveluvalikoima.

Asiakas Tehostettu palveluasuminen				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Asiakkaan inhimillinen ja turvallinen elämä toimintakykyä tukien omassa kodissa loppuun saakka, tarvittaessa kotisairaalan turvin.	Asiakkaan yksilöllinen hoidon arvioiminen ja suunnittelemisen asiakkaan ja läheisten kanssa yhdessä RAI-mittaristoa hyödyntäen	Asiakkaan kanssa yhdessä laaditut hoito- ja palvelusuunnitelmat	100 %	Asiakkaiden ja läheisten kanssa on laadittu hoito- ja palvelusuunnitelmat sekä RAI- arviointi asiakkaasta hoitoprosessin alussa ja tilanteen muuttuessa sekä päivitys.
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Oikea-aikaiset palvelut ja monipuolinen palvelutarjonta mahdollisuudet huomioida asiakkaan yksilölliset palvelutarpeet	Toimiva palveluohjaus ja kriteeristö.	Tehostetussa palveluasumisessa yli 75 v	Enintään 7 % yli 75	31.12.2018 tilanteen mukaan 9,4 %
		Alle 75 vuotiaista	1 %	0,7%
		Kotisairaalamuorokaudet	600 vrk	619 vuorokautta
		Palveluprosessi-kuvaus	Tehty	Tehty
Turvallinen akuutti sairaanhoito ja elämän loppuvaiheen hoito	Toimiva palveluprosessi kotisairaalamuorinnassa ja saattohoidossa			
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Ihmislähtöinen osaava henkilöstö	Henkilöstön asenne ja sitoutuneisuus ihmislähtöiseen ajattelumalliin.	Osaamiskartoitus	Tehty 100 %	Ei ole tehty.
		Asiakastyytyväisyyskysely	Tehty kaikille asiakkaille, omaisille ja henkilökunnalle	Infot asiakkaille ja omaisille. pidetty Attendolle siirtymisestä. Jatkuva palautteen anto yksiköissä.
		Kehittämispäivät	Neljä iltapäivää/vuosi	Kehittämispäiviä on järjestetty yksiköissä, erityisesti huomioiden
	Ammatillisen osaamisen päivittäminen säännöllisesti.	Koulutuspäivät	3 pv/vuosi Tuntevakoulu-tus	

42 ERP JP

			/10 työntekijää/yksikkö Kinestetiikka- koulutus /2 – 3 työntekijää/yksikkö	yksityiselle siirtyminen. Ergonomiakorttikou- lutuksiin on osallistuttu ja kinestetiikka koulutus aloitettu. Taina Semin ihmislähtöisen ajattelumallin koulutukseen sekä Koti on POP- koulutustapahtu- maan.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Ympäri vuorokautise- n hoitopäivien määrällinen lasku tehostamalla avopalveja	Toimivat ja joustavat palveluprosessit SAS -työryhmän toiminta yhdessä kotiutustiimin kanssa	Palveluprosessien yhtymäpinnat kuvattuna SAS-työryhmän kokoontumiset kotiutustiimin kanssa ja myönnetty uudet palvelusetelit ja oman toiminnan paikat	Palveluprosessit kuvattuna Uudet myönnetty palveluasumisen paikat vuoden 2017 tasolla koko kuntayhtymän alueella.	Palveluprosessit on yhdessä kuvattu ja ne ovat Intrassa nähtävillä Palveluasumispaik- koja on jouduttu määrällisesti ostamaan suunniteltua enemmän: Hpj +6 paikkaa, Pj +2 paikkaa ja Rj +2 paikkaa.

Toimintaympäristö ja sen muutokset

Syyskuun alusta 2018 Karjalahden palvelukeskuksessa paikkoja on 25 paikkaa. Köpsinrinteen palveluasumisen 60 paikkaa ovat muuttuneet 1.12.2018 palvelusetelillä tuotetuiksi paikoiksi. Tehostetun palveluasumisen paikat ovat Selänteen alueella vähentyneet yhteensä 90 paikalla (Karjalahti 30 paikkaa ja Köpsinrinne 60 paikkaa). Tehostetun palveluasumisen paikat ovat vähentyneet 136 paikasta 46 paikkaan.

Palvelusetelitä on ollut joulukuussa 2018 Haapajärvellä 45 seteliä, Pyhäjärvellä 85 seteliä ja Reisjärvellä 10 seteliä (+2 lyhytaikaista seteliä).

Vuoden 2018 aikana on tehty tehostetun palveluasumisen päätöksiä 117 kappaletta, joista myönteisiä päätöksiä on ollut 63 päätöstä. Palvelusetelipäätöksiä (myös lyhytaikaiset setelit) on tehty 94 kpl.

Henkilökunta on osallistunut ergonomiakorttikoulutuksiin, sekä Taina Semin ihmislähtöisen ajattelumallin koulutuksiin. Henkilöstöä on osallistunut marraskuussa 2018 Oulussa maakunnan Koti on POP tapahtuman loppuseminaariin.

W
th ERP 71

Toimintatuotot ja -menot

Asumispalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-2 234 170,00		-2 234 170	-2 245 011,02	-10 841,02	100,49 %	-2 375 403,70	-130 392,68
TOIMINTATUOTOT	657 500,00		657 500	497 919,53	-159 580,47	75,73 %	529 303,80	31 384,27
TOIMINTAKULUT	-2 877 070,00		-2 877 070	-2 736 932,64	140 137,36	95,13 %	-2 896 628,32	-159 695,68
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-14 600,00		-14 600	-5 997,91	8 602,09	41,08 %	-8 079,18	-2 081,27
Pyhäjärven palvelut	-2 753 310,00	-304 000,00	-3 057 310	-2 856 212,71	201 097,29	93,42 %	-2 632 977,10	223 235,61
TOIMINTATUOTOT	803 300,00		803 300	783 814,19	-19 485,81	97,57 %	820 784,85	36 970,66
TOIMINTAKULUT	-3 549 440,00	-304 000,00	-3 853 440	-3 634 582,22	218 857,78	94,32 %	-3 447 628,94	186 953,28
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 170,00		-7 170	-5 444,68	1 725,32	75,94 %	-6 133,01	-688,33
Reisjärven palvelut	-1 340 970,00		-1 340 970	-1 234 726,31	106 243,69	92,08 %	-1 116 801,86	117 924,45
TOIMINTATUOTOT	317 000,00		317 000	355 791,89	38 791,89	112,24 %	350 037,21	-5 754,68
TOIMINTAKULUT	-1 641 620,00		-1 641 620	-1 582 567,31	59 052,69	96,40 %	-1 451 620,61	130 946,70
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-16 350,00		-16 350	-7 950,89	8 399,11	48,63 %	-15 218,46	-7 267,57
Kaikki yhteensä	-6 328 450,00	-304 000,00	-6 632 450	-6 335 950,04	296 499,96	95,53 %	-6 125 182,66	210 767,38

Terveys- ja vanhushpalvelut yhteensä

Terveys- ja vanhushpalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-19 636 600,00	-824 950,00	-20 461 550	-20 723 340,15	-261 790,15	101,28 %	-19 273 730,00	1 449 610,15
Terveys- ja vanhushpalvelut, kh, as., v-os.	-7 133 700,00	-74 700,00	-7 208 400	-7 257 890,48	-49 490,48	100,69 %	-6 814 212,47	443 678,01
TOIMINTATUOTOT	1 692 300,00		1 692 300	1 656 403,38	-35 896,62	97,88 %	1 756 656,41	100 253,03
TOIMINTAKULUT	-8 797 390,00	-74 700,00	-8 872 090	-8 888 733,74	-16 643,74	100,19 %	-8 551 002,21	337 731,53
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-28 610,00		-28 610	-25 560,12	3 049,88	89,34 %	-19 866,67	5 693,45
Terveys- ja vanhushpalvelut	-12 502 900,00	-750 250,00	-13 253 150	-13 465 449,67	-212 299,67	101,60 %	-12 459 517,53	1 005 932,14
TOIMINTATUOTOT	2 213 000,00		2 213 000	2 212 909,08	-90,92	100,00 %	2 245 466,98	32 557,90
TOIMINTAKULUT	-14 600 480,00	-750 250,00	-15 350 730	-15 596 643,86	-245 913,86	101,60 %	-14 601 062,70	995 581,16
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-115 420,00		-115 420	-81 714,89	33 705,11	70,80 %	-103 921,81	-22 206,92
Pyhäjärven palvelut	-18 441 100,00	-973 000,00	-19 414 100	-19 857 660,37	-443 560,37	102,28 %	-19 245 274,72	612 385,65
Terveys- ja vanhushpalvelut, kh, as., v-os.	-7 681 100,00	-716 000,00	-8 397 100	-8 557 546,80	-160 446,80	101,91 %	-7 809 738,18	747 808,62
TOIMINTATUOTOT	1 867 300,00		1 867 300	1 744 236,88	-123 063,12	93,41 %	1 914 141,98	169 905,10
TOIMINTAKULUT	-9 511 940,00	-716 000,00	-10 227 940	-10 265 241,89	-37 301,89	100,36 %	-9 688 747,92	576 493,97
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-36 460,00		-36 460	-36 541,79	-81,79	100,22 %	-35 132,24	1 409,55
Terveys- ja vanhushpalvelut	-10 760 000,00	-257 000,00	-11 017 000	-11 300 113,57	-283 113,57	102,57 %	-11 435 536,54	-135 422,97
TOIMINTATUOTOT	1 004 400,00		1 004 400	1 034 658,20	30 258,20	103,01 %	1 063 536,11	28 877,91
TOIMINTAKULUT	-11 650 990,00	-257 000,00	-11 907 990	-12 236 887,77	-328 897,77	102,76 %	-12 405 586,12	-168 698,35
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-113 410,00		-113 410	-97 884,00	15 526,00	86,31 %	-93 486,53	4 397,47
Reisjärven palvelut	-8 229 800,00		-8 229 800	-8 515 256,43	-285 456,43	103,47 %	-7 546 855,33	968 401,10
Terveys- ja vanhushpalvelut	-3 363 200,00		-3 363 200	-3 396 284,32	-33 084,32	100,98 %	-2 939 132,48	457 151,84
TOIMINTATUOTOT	691 800,00		691 800	779 015,58	87 215,58	112,61 %	807 747,66	28 732,08
TOIMINTAKULUT	-4 032 680,00		-4 032 680	-4 160 848,46	-128 168,46	103,18 %	-3 727 083,99	433 764,47
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-22 320,00		-22 320	-14 451,44	7 868,56	64,75 %	-19 796,15	5 344,71
Terveys- ja vanhushpalvelut	-4 866 600,00		-4 866 600	-5 118 972,11	-252 372,11	105,19 %	-4 607 722,85	511 249,26
TOIMINTATUOTOT	464 600,00		464 600	480 658,16	16 058,16	103,46 %	453 892,10	-26 766,06
TOIMINTAKULUT	-5 307 750,00		-5 307 750	-5 582 506,13	-274 756,13	105,18 %	-5 052 475,01	530 031,12
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-23 450,00		-23 450	-17 124,14	6 325,86	73,02 %	-9 139,94	7 984,20
Kaikki yhteensä	-46 307 500,00	-1 797 950,00	-48 105 450	-49 096 256,95	-990 806,95	102,06 %	-46 065 860,05	3 030 396,90

22
ERP RP

TERVEYS- JA VANHUSPALVELUT	Haapajärvi		Pyhäjärvi		Reisjärvi		Selänne	
	tp2017	ta2018	tp2017	ta2018	tp2017	ta2018	tp2017	ta2018
Suun- ja hampaiden terveydenhuolto								
Hammaslääkärillä käynnit	5056	6000	4663	3088	2622	2500	2384	10135
Suhygienistillä käynnit	1284	1500	1686	1017	560	500	577	3280
Hammashoitajalla käynnit	144	250	396	437	421	200	889	1722
Erikoishml käynnit	855	850	869	372	132	50	230	1471
Erikoissairaanhoido								
Neurologi	93/76	100	86/78	59	14	20	8	145
Geriatr	52	100	127/119	240	17	20	117	220
Kirurgi kons.	245/128	200	146/107	50	23	25	15	220
Skopiat	137	120	136	337/132	63	60	62	275
Keuhkollääkäri	65	60	54	303/200	33	30	24	300
Konvääläkäri	760/503	400	585/411	110	103	80	58	303
Kardiologi	143/76	70	143/54	44	23	20	24	290
Lastenlääkäri	132/129	150	171/124	31	24	30	19	600
Nefrologi	1	30	0	26	24	30	132	130
Diabetes etävo	81	70	61	0	57	50	47	220
Gynekologi	1	100	22	289/264	1	1	1	30
Erikoislääkärit yht.***	1303	1400	1103	795	350	335	375	171
Dialyysi/yht.luku sis. Ulkok.	1713/355	360	1574/225	557	239	340	73	108
Omaishoito								
Hoidettavat	69	70	71	71	30	26	33	175
Omaishoidon vapaapäivien käyttäjien lukum.			33	35			14	82
Kotihoito käynnit	64595	66000	56400	116400	31469	31416	25200	198000
tilapäiset asiakkaat	89	100	90	85	23	30	22	211
joista uudet tilapäiset asiakkaat		30	23	9		10	9	197
säännölliset asiakkaat	115	130	125	174	66	70	62	41
joista uudet säännölliset kotihoitoon asiakkaat		20	23	24		8	9	361
Tehostettu palveluasuminen								
Oma toiminta, päivät	21035	14930	21568	19644	7079	7300	8403	56
Oma toiminta, paikat	56	26	26	60	21	20	20	17155
Ostetut päivät	3792		8767	10390	2817	2920	2677	43765
Ostetut paikat		44	45	84	8	8	10	105
								12410
								21834
								139

TERVEYS- JA VANHUSPALVELUT	Haapajärvi		Pyhäjärvi		Reisjärvi		Selänne	
	tp2017	ta2018	tp2018	ta2018	tp2017	ta2018	tp2018	ta2018
Arviontiyksikkö								
arviontiyksikkö paikat		4	6	4		1	2	9
arvointivuorokaudet		1000	1730	1460		365	102	2825
Vuorohoito								
vuorokaudet	5551	4300	3399	3650		1825	1453	9775
vuorohoito paikat		12	13	10	1112	5	4	27
Perhehoito								
asiakkaat		7	2	10		3	3	20
osa-aikaisen perhehoidon vrk lukumäärä		1095	49	0			0	1095
kokoaikaisen perhehoidon vrk lukum.		540	0	1460		1095	179	3095
lyhytaikaisen perhehoidon vrk lukumäärä		84	0	336		84	0	504
Päivätoiminta								
päivät	749	2000	1013	2000	401	2000	499	6000
osallistuneiden asiakkaiden lukumäärä		40	40	46		30	23	116
Palveluasuminen								
Ostetut, päivät								
asiakkaiden lukumäärä					3111	3285	2573	3285
Kotikuntoutustimin yhteydenottojen lukumäärä		180	291	110	9	9	9	9
kotikuntoutusasiakkaiden lukumäärä		20	1	20		10	102	380
kotikuntoutuskertojen lukumäärä		100	5	100		50	4	50
toimintaryhmien lukumäärä		1	1	1		1	20	250
ryhmään osallistuneiden eri asiakkaiden määrä			4	0			1	3
							9	13

9.4 Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Vastuuhenkilö: Ympäristöjohtaja Aili Heikkinen, vs. ympäristötarkastaja Sanna Rätty 1.10.-31.12.2018

Toiminta-ajatus

Ympäristölautakunnan alaisuudessa toimiva ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut vastaa ympäristöterveydenhuollon, ympäristönsuojelun, maa-ainesvalvonnan sekä rakennusvalvonnan viranomaispalvelujen tuottamisesta Selänteen kuntien sekä Kärämäen kunnan alueella. Kun kaikki viranomaistoiminta on samassa toimielimessä, se mahdollistaa eri viranomaispalvelujen paremman yhteensovittamisen ja kokonaisvaltaisemman palvelun tarjoamisen kuntalaisille.

Toiminnan tavoitteet

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen strateginen päämäärä on turvallisen, terveellisen ja viihtyisän asuin- ja elinympäristön sekä hyöty- ja kotieläinten terveyden ja hyvinvoinnin turvaaminen ja edistäminen. Tämä edellyttää asiakaslähtöistä palvelua, eri ammattiryhmien sujuvaa yhteistyötä, ennaltaehkäisevien palvelujen painottamista, viranhaltijoiden pysyvyyden turvaamista sekä riittäviä ja oikein kohdennettuja resursseja.

Toiminnan ja palveluiden toteutuminen

Ympäristölautakunta kokoontui vuoden 2018 aikana viisi kertaa. Pöytäkirjoihin kirjattiin yhteensä 54 §:ää. Lautakunta on siirtänyt toimivaltaa alaisilleen viranhaltijoille erittäin paljon. Tämä nopeuttaa asioiden käsittelyä ja päätöksentekoa. Viranhaltijat toimivat myös valmistelumiensa asioiden esittelijöinä ympäristölautakunnan kokouksissa.

Ympäristöterveysvalvonnassa työskenteli kolme ympäristötarkastajaa käytettävien resurssien ollessa 2,75 htv. Toimipisteet sijaitsivat Haapajärvellä, Pyhäjärvellä ja Kärämäellä. Ympäristöterveysvalvonnan (elintarvike-, terveydensuojelu-, tupakkavalvonta) valvontasuunnitelman mukainen toiminta saatiin toteutettua hyvin. Ympäristöterveysvalvonta osallistui aktiivisesti Selänteen ja kuntien sisäilmatyöryhmien toimintaan. Kaikki ilmoitukset, lupahakemukset ja asiakkaiden pyytämät tarkastukset pystyttiin käsittelemään kohtuullisessa ajassa.

Valvontaeläinlääkäri teki osa-aikaista virkaa (80 %). Eläinsuojelutarkastuksia tehtiin 66 kpl, mikä on hieman vähemmän kuin vuonna 2017 (89 kpl). Valvontaeläinlääkärin työaika ei aivan riitä kaikkiin valvontasuunnitelman mukaisiin tuotantotilatarkastuksiin Selänteen alueella. Valvontasuunnitelmaan kirjatuista tuotantotilatarkastuksista (48 kpl) toteutui 38 kpl, joka on kuitenkin hyvä saavutus resursseihin nähden. Valvontaeläinlääkärin tehtäviin kuuluvat lisäksi sivutuotevalvonta ja eläintautivalvontaan liittyvät viranomaistehtävät.

Eläinlääkäripalveluiden saatavuus saatiin toteutettua suunnitellun mukaisesti. Kaikki praktikkoeläinlääkäreiden virat olivat täytettynä koko vuoden. Määräaikaista sijaisia palkattiin opintovapaan, vuosilomien sekä pidempien päivystys- ym. vapaiden tekemiseen. Eläinlääkäreiden sijaisuuksien rekrytoinnissa oli haasteita riittävien hakijoiden puuttuessa. Vuoden 2018 lopussa aloitettiin yhteisvastaanoton toiminta Haapajärven ammattiopiston yhteyteen saneeratuissa tiloissa. Samalla Reisjärven ja Kärämäen vastaanottotoiminta päättyi. Yhteisvastaanotolle hankittiin uutta kalustoa ja laitteistoa. Eläinlääkäreiden virantoimitusvelvollisuutta muutettiin siten, että kaikkien praktikkoeläinlääkäreiden ensisijainen virantoimituspaikka on Haapajärven yhteisvastaanotto. Uudelle, viidennelle praktikkoviralle saatiin ehdollinen täyttölupa vuoden 2019 alusta alkaen. Vastaanottoavustaja aloitti työt 1.11.2018 uudella vakanssipaikalla.

Ympäristönsuojelussa työskenteli kaksi ympäristötarkastajaa. Valvontasuunnitelman ja valvontaohjelman mukaista valvontaa saatiin tehtyä vuonna 2018 tyydyttävästi, koska molemmat ympäristötarkastajan virat olivat täytettynä koko vuoden ajan, eikä lupahakemuksia tullut vireille

W
AR ERP K

yhtä paljon kuin aikaisempina vuosina. Ympäristötarkastajat sijaistivat toisiaan vuosilomien ym. virkavapaiden aikana.

Maa-ainesasioita on hoitanut Pyhäjärven toimipisteen ympäristötarkastaja. Kesäaikana työaika on painottunut maa-aineslupiin ja maa-ainesvalvontaan. Valvottavista kohteista ehdittiin tarkastaa 2018 aikana 28 kohdetta eli noin kolmasosa valvontakohteista. Maa-aineslupia myönnettiin 8 kpl, joista yhdessä luvassa oli maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukainen yhteislupakäsittely. Maa-aineslupan siirtopäätöksiä tehtiin 2 kpl ja yksi päätöksistä oli hakemuksen peruuttamispäätös.

Rakennusvalvonnan hakemukset pystyttiin käsittelemään palvelutasosuunnitelman mukaisesti. Lupasihteerien työpanos on ollut merkittävä reusurssillisä rakennusvalvonnan lupa-asioiden käsittelyssä. Lupapiste -sähköinen asiointijärjestelmä on aiheuttanut lisätyötä niissä tapauksissa, kun asiakas on hakenut lupaa perinteisellä paperihakemuksella. Rakennusvalvonnan tietojärjestelmän uuden pilvipalvelupohjaisen version, KuntaNet7:n käyttöönoton vuoksi osallistuttiin koulutuksiin. Vuoden 2017 alusta lähtien ARA (Asumisen rahoittamis- ja kehittämiskeskus) on hoitanut korjausavustusten myöntämisen. Perupalvelukuntayhtymä Selänteen tehtävänä on ollut ainoastaan ennen vuotta 2017 tehtyjen korjausavustuspäätösten maksatus ja valvonta. Korjausneuvonnan tehtävät ostettiin Kärämäen kunnalta. Vuonna 2018 Selänne maksoi Kärämäen kunnalle korjausneuvonnan palveluiden tuottamisesta 450,66 euroa. Vanhojen korjausavustuspäätöksen maksatuksia ei ole enää vuonna 2019.

Strategisten ja laadullisten tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2018 asiakasta koskevana strategisena päämääränä oli asiakaslähtöinen palvelu ja asiakkaiden tehokas neuvonta ja ohjaus sekä tehokas tiedottaminen. Käsittelyajat pysyivät kohtuullisina ja viranhaltijat olivat tavoitettavissa tavoitetason mukaisesti. Henkilöstöä koskevinä strategisina tavoitteina oli työyhteisöllisyyden edistäminen ja henkilöstön tiedon ajantasaisuus. Tästä johtuen ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen palaverit on käyty tiheemmin edellisiin vuosiin verrattuna. Jokainen työntekijä on osallistunut koulutuksiin. Koulutuksissa on hyödynnetty video- ja lync-yhteyksiä. Koulutuspäiviä kertyi vuoden 2018 aikana 83 kpl. Myös henkilöstön omaehtoista kouluttautumista tuettiin Ppky Selänteen koulutusperiaatteiden mukaan.

Ympäristöterveysvalvonnan valvontasuunnitelman mukainen toiminta saatiin elintarvike-, terveydensuojelu- sekä tupakkalain osalta hoidettua palvelutasosuunnitelman mukaisesti. Peruseläinlääkäripalvelut pystyttiin hoitamaan hyvin. Tuotantotilojen tarkastuksia tehtiin 79 % (vuonna 2017 vastaava luku oli 58 %) valvontasuunnitelman mukaisesta määrästä, mikä on erittäin hyvä tulos käytettävissä oleviin resursseihin nähden. Ympäristönsuojelussa ja maa-ainesvalvonnassa käytettäviin resursseihin nähden toiminta oli tehokasta ja riskiperusteisesti karsittu valvontasuunnitelma saatiin toteutettua kohtalaisesti. Kuntayhtymähallitus on muuttanut täyttämättä olevan ympäristö- ja rakennustarkastajan viran ympäristötarkastajan määräaikaiseksi viraksi ajalle 1.1.2017 - 31.12.2018, mutta virantäyttöä ei ole laitettu toimeen. Rakennusvalvonnassa sähköisen Lupapiste – asiointi- ja arkistopalvelun käyttö vakiintui.

Asiakas				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	Toteutuma 31.12.2018
Asiakaslähtöinen palvelu	Verkkosivujen hyödyntäminen, henkilökunnan tavoitettavuus,	Käsittelyajat	Hakemukset käsitellään viivytyksettä	Toteutunut.
Asiakkaiden tehokas neuvonta ja ohjaus ja tehokas tiedottaminen	asiakkaan viivytyksetön ja tasapuolinen palvelu, riittävät henkilöstöresurssit	Viranhaltijoiden hyvä tavoitettavuus	Ympäristötarkastajien sekä rakennus-tarkastajien palvelupisteet tai palvelupäivät kaikissa Selänteen	Toteutunut.

12
D
ERP
P

			kunnissa	
Palvelut (prosessit)				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Lakisääteisten viranomaispalveluiden tuottaminen	Riittävät henkilöstö- ja talousresurssit myös ennalta-ehkäiseviin palveluihin	Suoritteiden määrät	Valvontasuunnitelmissa ja talousarvion vuosisopimuksessa esitetyt tavoitteet	Toteutunut osittain.
Laadukas asiakirjahallinta	Sähköisten palveluprosessien käyttöönotto	Palveluiden tuottaminen tasapuolisesti ja hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti	Lupapiste-palvelun käytön vakiintuminen	Toteutunut.
Viranomaisyhteistyö ja palveluiden tuottaminen yhden luukun periaatteella	Yhteislausunnot, keskinäiset lausunto-pyyntö ja sisäinen tiedonkulku	Sähköiset ilmoituslomakkeet ja sähköinen arkisto		
		Yhteislausuntojen ja sisäisten lausuntojen määrä		
Henkilöstö				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Työyhteisöllisyyden edistäminen ja viranomaisyhteistyön hyödyntäminen	Riittävät henkilöstöresurssit	Ympän ja eläinlääkäreiden palaverien / virkistyspäivien toteutuminen	Ympän yhteinen palaveri 6 krt/a, eläinlääkäri-palaveria 2 krt/a, virkistyspäivä kerran vuodessa	Toteutunut.
	Säännölliset palaverit ja virkistyspäivät			
	Esimiehen ja työntekijän kehityskeskustelut	Kehityskeskustelujen toteutuminen	Kehityskeskustelut kaikkien kanssa	Toteutunut osittain.
Henkilöstön tiedon ajantasaisuus, työn mielekkyys ja sujuvuus	Tarpeita vastaava koulutussuunnitelma	Koulutus-suunnitelman teko	Jokainen osallistuu vuosittain koulutukseen	Toteutunut.
			Videoyhteys-koulutusten hyödyntäminen	Toteutunut.
Talous				
Strategiset päämäärät	Kriittiset menestystekijät	Mittari	Tavoitetaso 2018	
Resurssien oikein kohdentaminen, kokonaisuuden hallinta ja kustannustehokas palvelujen tuotto	Riskiperusteiset ja realistiset resurssihin mitoitettavat valvontasuunnitelmat	Valvontasuunnitelmien ja tulostavoitteen toteutumisen seuranta	Toteutuma väh. 75 % Realistisen talousarvion laatiminen ja siinä pysyminen	Toteutunut.
	Maksutaksan mukaisten maksujen perintä	Seurataan miten maksutulot kattavat toimintamenoja	Kasvava kattavuus	Toteutunut osittain.

Suoritteiden toteutuminen

Ympäristöterveysvalvonnan keskeisimmät suoritteet vuonna 2018

Peruste	Päätökset ja ilmoitukset	Tarkastukset	Lausunnot	Näytteenotot
Terveystensuojelulaki	27	90	18	96
Elintarvikelaki	19	142	5	0
Tupakkalaki ja lääkelaki	7	12	0	0
Yhteensä	53	244	23	96

46 JJ ERP K

Praktikkoeläinlääkäreiden keskeisimmät suoritteet 2018

	Virka-aikana				Päivystysaikana	
	Sairas-käynnit	Vastaanotto-käynnit	Terveys-huolto-käynnit	Eläin-suojelutar-kastukset	Sairas-käynnit	Vastaanotto-käynnit
Yhteensä	2.099	1.956	142	3	360	205

Ympäristönsuojelun ja maa-ainesvalvonnan keskeisimmät suoritteet 2018

Peruste	Päätökset ja luvat	Lausunnot	Ilmoitusten käsittely	Tarkastus-kertomukset	Kehotukset	Selvitys-pyynnöt	Hallinto-pakko
Ympäristön-suojelulaki	13	58	15	39	5	1	
Jätelaki	-	14				1	-
Vesilaki	-	-			-	-	
Maa-aineslaki	8	-	-	28	1	-	-
Yhteensä	21	72	15	67	6	2	

Rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan keskeisimmät suoritteet vuonna 2018

Rakennus- ja toimenpideluvat	262
Toimenpideilmoitukset	208
Katselmukset ja tarkastukset	399

Toimintatuotot ja -menot

Hallinto

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut, hallinto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	2017/2018
Haapajärven palvelut	-44 570,00		-44 570	-48 026,87	-3 456,87	107,76 %	-30 680,77	17 384,20
TOIMINTATUOTOT				38,10	38,10			
TOIMINTAKULUT	-44 570,00		-44 570	-48 064,97	-3 494,97	107,84 %	-30 680,77	17 384,20
Kärsämäen palvelut	-15 970,00		-15 970	-17 733,71	-1 763,71	111,04 %	-11 292,00	6 441,71
TOIMINTATUOTOT				13,78	13,78			-13,78
TOIMINTAKULUT	-15 970,00		-15 970	-17 747,49	-1 777,49	111,13 %	-11 292,00	6 455,49
Pyhäjärven palvelut	-33 190,00		-33 190	-35 690,72	-2 500,72	107,53 %	-22 603,32	13 087,40
TOIMINTATUOTOT				28,31	28,31			-28,31
TOIMINTAKULUT	-33 190,00		-33 190	-35 719,03	-2 529,03	107,62 %	-22 603,32	13 115,71
Reisjärven palvelut	-17 500,00		-17 500	-18 683,84	-1 183,84	106,76 %	-11 902,96	6 780,88
TOIMINTATUOTOT				14,81	14,81			-14,81
TOIMINTAKULUT	-17 500,00		-17 500	-18 698,65	-1 198,65	106,85 %	-11 902,96	6 795,69
Kaikki yhteensä	-111 230,00		-111 230	-120 135,14	-8 905,14	108,01 %	-76 479,05	43 656,09

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	2017/2018
Haapajärven palvelut	-55 870,00		-55 870	-53 495,47	2 374,53	95,75 %	-53 135,33	360,14
TOIMINTATUOTOT	16 200,00		16 200	13 170,91	-3 029,09	81,30 %	14 032,23	861,32
TOIMINTAKULUT	-72 070,00		-72 070	-66 666,38	5 403,62	92,50 %	-67 167,56	-501,18
Kärsämäen palvelut	-30 610,00		-30 610	-30 187,66	422,34	98,62 %	-24 668,97	5 518,69
TOIMINTATUOTOT	8 900,00		8 900	7 258,97	-1 641,03	81,56 %	6 304,34	-954,63
TOIMINTAKULUT	-39 510,00		-39 510	-37 446,63	2 063,37	94,78 %	-30 973,31	6 473,32
Pyhäjärven palvelut	-41 480,00		-41 480	-39 969,70	1 510,30	96,36 %	-42 354,33	-2 384,63
TOIMINTATUOTOT	12 100,00		12 100	9 840,76	-2 259,24	81,33 %	11 185,11	1 344,35
TOIMINTAKULUT	-53 580,00		-53 580	-49 810,46	3 769,54	92,96 %	-53 539,44	-3 728,98
Reisjärven palvelut	-30 260,00		-30 260	-29 072,46	1 187,54	96,08 %	-35 070,16	-5 997,70
TOIMINTATUOTOT	8 750,00		8 750	7 146,71	-1 603,29	81,68 %	9 288,92	2 142,21
TOIMINTAKULUT	-38 810,00		-38 810	-36 219,17	2 590,83	93,32 %	-44 359,08	-8 139,91
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-200,00		-200		200,00			0,00
Kaikki yhteensä	-158 220,00		-158 220	-152 725,29	5 494,71	96,53 %	-155 228,79	-2 503,50

Ympäristöterveysvalvonta

Ympäristöterveysvalvonta	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-90 670,00		-90 670	-65 829,09	24 840,91	72,60 %	-74 566,90	-8 737,81
TOIMINTATUOTOT	13 050,00		13 050	19 833,37	6 783,37	151,98 %	18 805,48	-1 027,89
TOIMINTAKULUT	-103 720,00		-103 720	-85 662,46	18 057,54	82,59 %	-93 372,38	-7 709,92
Kärsämäen palvelut	-44 170,00		-44 170	-33 136,26	11 033,74	75,02 %	-28 567,06	4 569,20
TOIMINTATUOTOT	6 400,00		6 400	9 677,38	3 277,38	151,21 %	6 985,99	-2 691,39
TOIMINTAKULUT	-50 570,00		-50 570	-42 813,64	7 756,36	84,66 %	-35 553,05	7 260,59
Pyhäjärven palvelut	-71 180,00		-71 180	-51 710,14	19 469,86	72,65 %	-56 372,81	-4 662,67
TOIMINTATUOTOT	10 250,00		10 250	15 579,57	5 329,57	152,00 %	14 217,00	-1 362,57
TOIMINTAKULUT	-81 430,00		-81 430	-67 289,71	14 140,29	82,64 %	-70 589,81	-3 300,10
Reisjärven palvelut	-36 910,00		-36 910	-28 006,28	8 903,72	75,88 %	-32 497,94	-4 491,66
TOIMINTATUOTOT	5 350,00		5 350	8 082,18	2 732,18	151,07 %	8 038,19	-43,99
TOIMINTAKULUT	-42 260,00		-42 260	-36 088,46	6 171,54	85,40 %	-40 536,13	-4 447,67
Kaikki yhteensä	-242 930,00		-242 930	-178 681,77	64 248,23	73,55 %	-192 004,71	-13 322,94

Eläinlääkintähuolto

Eläinlääkintähuolto	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-217 760,00		-217 760	-194 625,04	23 134,96	89,38 %	-194 051,41	573,63
TOIMINTATUOTOT	17 450,00		17 450	11 412,01	-6 037,99	65,40 %	13 356,29	1 944,28
TOIMINTAKULUT	-235 210,00		-235 210	-205 663,79	29 546,21	87,44 %	-207 407,70	-1 743,91
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-373,26	-373,26			373,26
Kärsämäen palvelut	-112 680,00		-112 680	-105 715,73	6 964,27	93,82 %	-105 185,83	529,90
TOIMINTATUOTOT	9 000,00		9 000	5 918,55	-3 081,45	65,76 %	7 070,97	1 152,42
TOIMINTAKULUT	-121 680,00		-121 680	-111 440,70	10 239,30	91,59 %	-112 256,80	-816,10
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-193,58	-193,58			193,58
Pyhäjärven palvelut	-166 550,00		-166 550	-146 145,55	20 404,45	87,75 %	-165 515,99	-19 370,44
TOIMINTATUOTOT	13 350,00		13 350	8 697,98	-4 652,02	65,15 %	11 392,13	2 694,15
TOIMINTAKULUT	-179 900,00		-179 900	-154 559,04	25 340,96	85,91 %	-176 908,12	-22 349,08
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-284,49	-284,49			284,49
Reisjärven palvelut	-127 610,00		-127 610	-116 637,52	10 972,48	91,40 %	-109 951,58	6 685,94
TOIMINTATUOTOT	10 200,00		10 200	6 670,66	-3 529,34	65,40 %	7 463,81	793,15
A4100 TOIMINTAKULUT	-137 590,00		-137 590	-123 089,99	14 500,01	89,46 %	-117 415,39	5 674,60
A7100 POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-220,00		-220	-218,19	1,81	99,18 %		218,19
Kaikki yhteensä	-624 600,00		-624 600	-563 123,84	61 476,16	90,16 %	-574 704,81	-11 580,97

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonta	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-61 930,00		-61 930	-47 753,70	14 176,30	77,11 %	-16 662,23	31 091,47
TOIMINTATUOTOT	35 800,00		35 800	42 126,36	6 326,36	117,67 %	75 636,64	33 510,28
TOIMINTAKULUT	-94 200,00		-94 200	-89 558,12	4 641,88	95,07 %	-88 629,88	928,24
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 530,00		-3 530	-321,94	3 208,06	9,12 %	-3 668,99	-3 347,05
Kärsämäen palvelut	-27 670,00		-27 670	-22 499,50	5 170,50	81,31 %	-7 446,81	15 052,69
TOIMINTATUOTOT	16 000,00		16 000	18 827,41	2 827,41	117,67 %	31 144,50	12 317,09
TOIMINTAKULUT	-42 070,00		-42 070	-41 183,03	886,97	97,89 %	-37 080,53	4 102,50
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 600,00		-1 600	-143,88	1 456,12	8,99 %	-1 510,78	-1 366,90
Pyhäjärven palvelut	-57 900,00		-57 900	-44 031,27	13 868,73	76,05 %	-15 687,47	28 343,80
TOIMINTATUOTOT	33 400,00		33 400	39 302,24	5 902,24	117,67 %	71 187,45	31 885,21
TOIMINTAKULUT	-88 000,00		-88 000	-83 033,16	4 966,84	94,36 %	-83 421,74	-388,58
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 300,00		-3 300	-300,35	2 999,65	9,10 %	-3 453,18	-3 152,83
Reisjärven palvelut	-26 120,00		-26 120	-20 359,73	5 760,27	77,95 %	-10 295,31	10 064,42
TOIMINTATUOTOT	14 800,00		14 800	17 415,34	2 615,34	117,67 %	44 492,12	27 076,78
TOIMINTAKULUT	-38 970,00		-38 970	-35 843,45	3 126,55	91,98 %	-52 629,21	-16 785,76
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 950,00		-1 950	-1 931,62	18,38	99,06 %	-2 158,22	-226,60
Kaikki yhteensä	-173 620,00		-173 620	-134 644,20	38 975,80	77,55 %	-50 091,82	84 552,38

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut

Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	Alkup.TA	Muutos	Talousarvio	TP2018	Ero €	%	TP2017	Muutos 2017/2018 €
Haapajärven palvelut	-470 800,00		-470 800	-409 730,17	61 069,83	87,03 %	-369 096,64	40 633,53
TOIMINTATUOTOT	82 500,00		82 500	86 580,75	4 080,75	104,95 %	121 830,64	35 249,89
TOIMINTAKULUT	-549 770,00		-549 770	-495 615,72	54 154,28	90,15 %	-487 258,29	8 357,43
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 530,00		-3 530	-695,20	2 834,80	19,69 %	-3 668,99	-2 973,79
Kärsämäen palvelut	-231 100,00		-231 100	-209 272,86	21 827,14	90,56 %	-177 160,67	32 112,19
TOIMINTATUOTOT	40 300,00		40 300	41 696,09	1 396,09	103,46 %	51 505,80	9 809,71
TOIMINTAKULUT	-269 800,00		-269 800	-250 631,49	19 168,51	92,90 %	-227 155,69	23 475,80
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 600,00		-1 600	-337,46	1 262,54	21,09 %	-1 510,78	-1 173,32
Pyhäjärven palvelut	-370 300,00		-370 300	-317 547,38	52 752,62	85,75 %	-302 533,92	15 013,46
TOIMINTATUOTOT	69 100,00		69 100	73 448,86	4 348,86	106,29 %	107 981,69	34 532,83
TOIMINTAKULUT	-436 100,00		-436 100	-390 411,40	45 688,60	89,52 %	-407 062,43	-16 651,03
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 300,00		-3 300	-584,84	2 715,16	17,72 %	-3 453,18	-2 868,34
Reisjärven palvelut	-238 400,00		-238 400	-212 759,83	25 640,17	89,24 %	-199 717,95	13 041,88
TOIMINTATUOTOT	39 100,00		39 100	39 329,70	229,70	100,59 %	69 283,04	29 953,34
TOIMINTAKULUT	-275 130,00		-275 130	-249 939,72	25 190,28	90,84 %	-266 842,77	-16 903,05
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 370,00		-2 370	-2 149,81	220,19	90,71 %	-2 158,22	-8,41
Kaikki yhteensä	-1 310 600,00		-1 310 600	-1 149 310,24	161 289,76	87,69 %	-1 048 509,18	100 801,06

W ERP 77

9.5 Investointien toteutuminen

Suurin investointikohde oli eläinlääkäreiden yhteisvastaanoton perustaminen, yhteensä 38.502,55 euroa. Toiseksi suurin hankinta Haapajärvelle hankittu Romex-röntgenohjelma ja ultraäänikäsikappaleet/juurihoitokortit suun ja hampaiden huoltoon 20.087,52 euroa. Lisäksi hankittiin kuntosalivälineitä ja residuaalimittari Pyhäjärvelle ja röntgenputki ja kalusteita Reisjärvelle, yhteensä 28.686,45 euroa. Hankkimatta jätettiin kotihoidon sähkölukot koko Selänteen alueella. Atk-laitteet hankittiin leasingillä. Investointimenot olivat yhteensä 87.276,52 euroa.

Investointimenot/kohde	Alkuperäinen TA	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama %
Kuntosalivälineet, Pyhäjärvi	-20 000		-20 000	-15 386,45	23,07
Residuaalimittari, Pyhäjärvi	-10 000		-10 000	-7 750,00	22,50
Romex-röntgenohjelma ja ultraäänikäsikappaleet/juurihoitokortit, Haapajärvi	-38 000		-38 000	-20 087,52	47,14
Röntgenputki ja kalusteet, Reisjärvi	-11 200		-11 200	-5 550,00	50,45
Atk-laitteet, hallinto	-7 900	7 900	0	0,00	
Atk-laitteet, Haapajärvi	-25 550	25 550	0	0,00	
Atk-laitteet, Pyhäjärvi	-5 870	5 870	0	0,00	
Atk-laitteet, Reisjärvi	-8 050	8 050	0	0,00	
Atk-laitteet, Ympäristö- ja rakennusvalvonta	-5 600	5 600	0	0,00	
Kotihoidon sähkölukot, Haapajärvi	-15 000	15 000	0	0,00	
Kotihoidon sähkölukot, Pyhäjärvi	-20 000	20 000	0	0,00	
Kotihoidon sähkölukot, Reisjärvi	-10 000	10 000	0	0,00	
Yhteisvastaanoton laitteisto	-40 000		-40 000	-38 502,55	3,74
Yhteensä	-217 170	97 970	-119 200	-87 276,52	26,78

22
ERP H

9.6 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA	Alkuperäinen TA	Talousar- viomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama %
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	423 390		423 390	337 456	20
Satunnaiset erät					
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-217 170	97 970	-119 200	-88 276	26
Investointihyödykkeiden myyntitulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	206 220		304 190	249 180	18
Rahoituksen rahavirta					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Rahoituksen rahavirta				1 364 804	
Rahavarojen muutos	206 220		304 190	1 613 984	431
Rahavarat 31.12.	2 470 169			4 084 153	
Rahavarat 1.1.	2 470 169			2 470 169	
Muutos					

W
LAP 78

10 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	2018	2 017
TOIMINTATUOTOT	76 889 213,44	73 419 267,76
Myyntituotot	70 770 975,53	67 080 690,35
Maksutuotot	4 985 554,10	5 184 193,93
Tuet ja avustukset	470 642,72	337 754,47
Muut toimintatuotot	662 041,09	816 629,01
TOIMINTAKULUT	-76 579 255,20	-73 125 161,36
Henkilöstökulut	-27 309 188,00	-26 781 388,26
Palkat ja palkkiot	-22 291 030,37	-21 612 245,68
Henkilösivukulut	-5 018 157,63	-5 169 142,58
Eläkekulut	-4 136 808,66	-4 088 167,35
Muut henkilösivukulut	-881 348,97	-1 080 975,25
Palvelujen ostot	-38 359 807,92	-35 769 550,06
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 550 130,33	-2 513 976,35
Avustukset	-4 694 440,75	-4 210 355,55
Muut toimintakulut	-3 665 688,20	-3 849 891,14
TOIMINTAKATE	309 958,24	294 106,40
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	27 498,18	50 272,81
Korkotuotot	16 280,83	16 932,87
Muut rahoitustuotot	43 865,53	64 573,96
Muut rahoituskulut	-32 648,18	-31 234,02
VUOSIKATE	337 456,42	344 379,21
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-337 456,42	-344 379,21
TILIKAUDEN TULOS	,00	0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	,00	0,00

W ERP W

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	2 018	2 017	2016	2015	2014
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	337 456,42	344 379,21	294 467,20	254 430,57	-608 363,30
Satunnaiset erät					831 108,77
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-88 276,52	-355 785,21	-530 498,15	-290 155,20	-335 024,25
Investointihyödykkeiden myyntitulot			29 392,94	34 054,76	
Toiminnan ja investointien rahavirta	249 179,90	-11 406,00	-206 638,01	-1 669,87	-112 278,78
Rahoituksen rahavirta					
Oman pääoman muutokset					-7 324 552,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	3 342,83	718,42	-13 363,82	2 249,60	5 188,85
Vaihto-omaisuuden muutos	6 166,67	21 038,04	6 373,79	73 589,94	19 486,28
Saamisten muutos	957 999,39	-489 735,61	-415 615,60	1 424 140,21	6 587 052,48
Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos	397 294,95	-303 578,12	-634 241,55	-218 620,00	-639 270,80
Rahoituksen rahavirta	1 364 803,84	-771 557,27	-1 056 847,18	1 281 359,75	-1 352 095,19
Rahavarojen muutos	1 613 983,74	-782 963,27	-1 263 485,19	1 279 689,88	-1 464 373,97
Rahavarat 31.12.	4 084 153,19	2 470 169,45	3 253 132,72	4 516 617,91	3 236 928,03
Rahavarat 1.1.	2 470 169,45	3 253 132,72	4 516 617,91	3 236 928,03	4 701 302,00
Muutos	1 613 983,74	-782 963,27	-1 263 485,19	1 279 689,88	-1 464 373,97

✓
to ERP JP

Tase

TASE	2018	2017		2018	2017
VASTAAVAA	9 783 087,89	9 382 450,11	VASTATTAVAA	9 783 087,89	9 382 450,11
A Pysyvät vastaavat	517 280,56	766 460,46	A Oma pääoma	18 998,00	18 998,00
I Aineettomat hyödykkeet	172 183,61	318 082,40	I Peruspääoma	18 998,00	18 998,00
1. Aineettomat oikeudet	172 183,61	318 082,40	D Toimeksiantojen pääomat	14 372,23	11 029,40
II Aineelliset oikeudet	344 095,95	448 377,06	2. Valtion toimeksiannot		
4. Koneet ja kalusto	344 095,95	448 377,06	3. Muut toimeksiantojen pääomat	14 372,23	11 029,40
6. Keskeneräiset hankinnat			E Vieras pääoma	9 749 717,66	9 352 422,71
III Sijoitukset	1 001,00	1,00	II Lyhytaikainen	9 749 717,66	9 352 422,71
1. Osakkeet ja osuudet	1 001,00	1,00	5. Saadut ennakot	72 030,19	56 685,18
C Vaihtuvat vastaavat	9 265 807,33	8 615 989,65	6. Ostovelat	4 614 327,64	3 995 678,77
I Vaihto-omaisuus	123 667,42	129 834,09	7. Muut velat	1 489 823,21	1 347 205,47
1. Aineet ja tarvikkeet	116 551,42	122 632,09	8. Siirtovelat	3 573 536,62	3 952 853,29
2. Valmiit tuotteet	7 116,00	7 202,00			
II Saamiset	5 057 986,72	6 015 986,11			
1. Myyntisaamiset	4 130 086,93	5 018 213,69			
3. Muut saamiset	490 409,26	489 150,83			
4. Siirtosaamiset	437 490,53	508 621,59			
IV Rahat ja pankkisaamiset	4 084 153,19	2 470 169,45			

2 ERP 77

11 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

11.1 Arvostuksen periaatteet

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistolla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelmanmukaisten poistojen perusteet.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Peruspääoman muutos on tehty perussopimusneuvotteluissa sovitun mukaisesti vuodelle 2014. Saatavien poistot on tehty vuosittain kuolinpesien osalta. Muut saatavat on poistettu vuodelta 2016. Tilinpäätöksessä on varauduttu Reisjärven ensihoidon kustannusten kirjaukseen syys-lokakuulta 2018 yhteensä 60.000 eurolla ja vastaavasti vuoden 2017 ensihoidon kustannuksia on kirjattu vuodelle 2017 noin 61.847,17 €. Perusterveydenhuollon päivystystä ostetaan mm. Oulaskankaalta ja Iisalmesta. Kustannukset on aikaisempina vuosina kirjattu erikoissairaanhoidon. Vuonna 2018 kustannukset on kirjattu lääkärin vastaanotolle seuraavasti: Haapajärvi 286.915 € ja Pyhäjärvi 200.288,20 €. Reisjärven päivystyskäynnit Soitessa ovat erikoissairaanhoidon päivystyskäyntejä ja siten ne on kirjattu erikoissairaanhoidon. Lapsiperheiden sosiaalipalvelu on uusi kustannuspaikka, jonka menot on aiemmin kirjattu lastensuojeluun.

Kärsämäki on ollut osajäsen Taloushallinto Selmassa vuonna 2015 ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 1.1.2015 alkaen edelleen. Muun toiminnan osalta Kärsämäki erosi peruspalvelukuntayhtymä Selänteestä 1.1.2015 alkaen. Varhaiskasvatuksen henkilökunta siirtyi jäsenkuntien palvelukseen 1.1.2016 alkaen. Kunnallisen työmarkkinatuen osuus on siirretty kuntien kirjanpitoon vuoden 2017 alusta ja perustoimeentulotuki siirtyi vuoden 2017 alusta alkaen Kelalle.

11.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

11.2.1 Kuntayhtymän toimintatuotot

Kuntayhtymän toimintatuotot	2018	2017
Myyntituotot jäsenkunnilta	66 603 210	62 814 635
Erikoissairaanhoido	498 613	370 861
Perusterveydenhuolto	2 162 993	2 188 239
Terveystuotot ja eläinlääkintähuolto	123 289	128 028
Sosiaalipalvelut	5 745 549	6 326 925
Muut palvelut	277 835	169 082
Kuntayhtymän toimintatuotot yhteensä*	75 411 490	71 997 770

*) Toimintatuottojen erittely esitetty ulkoisista eristä

KZ JJ ERP W

11.2.2 Palvelujen ostot eriteltynä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin

Palvelujen ostojen erittely	2018	2017
Asiakaspalvelujen ostot	29 408 116	27 388 450
Muiden palvelujen ostot	8 951 692	8 381 100
Palvelujen ostot yhteensä	38 359 808	35 769 550

11.3 Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuusinvestointien poistosuunnitelma on hyväksytty yhtymähallituksessa ja jäsenkuntien valtuustoissa.

Poistoajat ja -menetelmät:

	Tasapoisto/vuotta
Aineettomat hyödykkeet	
Kehittämismenot	5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
- atk-ohjelmat	3 vuotta
- muut	5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Kiinteät rakenteet ja laitteet	
- puhelin- tai atk-verkko	15 vuotta
- muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	15 vuotta

Koneet ja kalusto

- kuljetusvälineet/autot	5 vuotta
- muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
- muut kevyet koneet	5 vuotta
sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 vuotta
- atk-laitteet	3 vuotta
- muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta

Käyttöomaisuuskirjanpitoon aktivoidaan aineellisen ja aineettoman omaisuuden hankintamenot, jotka ovat 10.000 euroa. Hyödyke, joka koostuu useasta eri komponentista ja joiden yhteenlaskettu hankintameno ylittää 10.000 euroa, aktivoidaan käyttöomaisuuskirjanpitoon. Alle 10.000 euron pienhankinnat ovat käyttöönottovuoden kulu, mutta niistä pidetään erillistä irtaimistoluetteloa. Yhtymähallitus antaa irtaimistoluettelon pitämisestä ohjeet.

Kuntayhtymän perustamisen yhteydessä jäsenkunnilta siirtyneet pysyvien vastaavien hyödykkeet (irtaimisto) on poistettu kahden vuoden aikana tase-erittäin yhdisteltynä nimikkeinä, jotka ovat tulleet siis vuonna 2011 loppuun poistettua.

11.4 Tasetta koskevat liitetiedot

11.4.1 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Edelliseen vuoteen verrattuna poistot olivat 6.922 euroa pienemmät ja lisäykset 268.508 euroa pienemmät.

	Aineettomat hyödykkeet Aineettomat oikeudet	Aineelliset hyödykkeet Koneet ja kalusto	Sijoitukset Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	318 082,40	448 377,06	1,00	766 460,46
Lisäykset tilikauden aikana		88 950,48	1 000,00	89 950,48
Keskeneräiset hankinnat				0,00
Tilikauden poisto	145 898,79	193 231,59		339 130,38
Poistamaton hankintameno	172 183,61	344 095,95	1 001,00	517 280,56
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	172 183,61	344 095,95	1 001,00	517 280,56

11.4.2. Sijoitukset

Kuntien Tiera Oy:n osakkeita on merkitty yksi osake hintaan 1 euro kuntayhtymän johtaja Johanna Kiiskilän allekirjoituksella 31.3.2011. Kuntayhtymähallitus päätti kokouksessaan 22.11.2018 154 §:ssä hankkia Joki ICT Oy:n osakkeen hintaan 1.000 euroa.

	Osakkeet
Hankintameno 1.1.	1,00
Lisäykset	1 000,00
Vähennykset	
Siirrot erien välillä	
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	1 001,00

Ja ERP 78

11.4.3 Saamiset:

Lyhytaikaiset saamiset:

Myyntisaamiset	2018	2017
Myyntisaamiset jäsenkunnilta ja muilta		
1725 Myyntisaamiset jäsenkunnilta	3 056 107,41	3 830 060,64
1740 Myyntisaamiset muilta		
1741 Hallintopalvelut/Selänne	92 734,66	97 823,49
Asiakasmaksujen myyntisaamiset		
17416 Avohoidon maksut UUSI MR	73 989,67	91 303,26
17417 Vuodeosastomaksut UUSI MR	125 015,82	124 275,61
17418 Hammashoitomaksut UUSI MR	64 843,64	63 336,28
17419 Erikoissairaanhoidomaksut UUSI MR	19 811,60	22 871,41
17420 Työterveyshuollon maksut UUSI MR	92 553,01	122 219,96
17421 Kuntalaskut UUSI MR	123 607,52	63 572,91
17422 Kotipalvelumaksut UUSI MR	316 854,87	384 613,14
17424 Palveluasumismaksut UUSI MR	85 356,96	107 438,11
17425 Vammaispalvelut UUSI MR	71 247,63	100 833,81
17426 Ohjauskorvaus UUSI MR	153,90	449,35
Ympäristöpalvelujen myyntisaamiset		
1742 Lupamaksut	799,80	3 746,40
1743 Ympäristövalvontamaksut		
1745 Ympäristövalvonta UUSI MR	7 010,44	5 669,32
Muut saamiset		
1796 Postimaksujen selvittelytili	2 147,79	2 466,65
1805 Vähennyskelpoiset 23/24 %		
1808 Palautuskelpoiset	488 261,47	486 673,14
18081 Yhteisöostot		11,04
1809 Laskennalliset palautukset		
1810 Muut saamiset		
1812 Muut laskutettavat		
A1490		
Muut siirtosaamiset		
1826 Muilta	437 490,53	508 621,59
1827 Muilta/Kärsämäen kunta		
Saamiset yhteensä	5 057 986,72	6 015 986,11

11.4.4 Peruspääoma

Perussopimuksen mukaisesti 13 §:n mukaan peruspääoma on mitoitettu vuoden 2010 tilinpäätöksessä kuukauden toimintamenojen mukaiselle tasolle. Se on jakaantunut kuntien peruspääomasijoituksiksi 31.12.2009 mukaisten asukaslukujen perusteella. Peruspääoma on määritelty vuoden 2010 tilinpäätöksessä perussopimuksen mukaisesti. Peruspääoman muutoksista päätetään jäsenkuntien valtuustojen yhtäpitävin päätöksin.

Kuntayhtymähallitus on 21.8.2014 § 114 esittänyt perussopimuksen 13 §:n muutettavaksi siten, että jäsenkunnat maksavat peruspääomaa kuntayhtymälle 1 €/asukas ja se jakautuu kuntien peruspääomasijoituksiksi 31.12.2013 kuntakohtaisten asukaslukujen suhteessa. Peruspääoman jakautuminen osoittaa kuntien oitusosuuksien suhteen. Jäsenkuntien valtuustot ovat hyväksyneet

W
ERP W

yhtäpitävin päätöksin peruspääoman muutoksen.

Vuoden 2014 tilinpäätöksessä määritelty peruspääoman jakaantuminen kunnittain:

Kunta	Osuus peruspääomasta/euroa	Osuus peruspääomasta/%
Haapajärvi	7 614	40,08
Kärsämäki	2 723	14,33
Pyhäjärvi	5 733	30,18
Reisjärvi	2 928	15,41
Yhteensä	18 998	100

Peruspääoma	1.1.	31.12.
	18.998,00	18.998,00

11.4.5 Sekkitililimiitti ja siitä käyttämättä oleva määrä

Sekkitililimiitti	2018	2017
Luotollinen sekkitilin limiitti 31.12.	500 000	500 000
'- siitä käyttämättä oleva määrä	500 000	500 000

12 21 ERP HF

11.4.6 Lyhytaikainen vieraspääoma

Saadut ennakot	2018	2017
2544 Muilta	-72 030,19	-56 685,18
Ostovelat		
2549 Muille	-4 614 327,64	-3 995 678,77
Muut velat		
2556 Tilitettävä arvonnäkövero		
2557 Ennakonpidätysvelka	-516 341,70	-481 228,31
2558 Sosiaaliturvamaksuvelka	-17 275,76	-20 764,51
2559 Tulojen selvittelytili		
2561 Jäsenmaksut	-3 367,87	-2 197,90
2562 Puolueverot	-25,50	
2563 Perheiden selvittelytili		
2565 Ulosotot	-3 305,49	-472,00
2566 Nettopalkat	-413 163,58	-282 402,88
25670 KueL-maksut/työnantaja	-380 763,94	-376 926,88
25672 Tapaturmavakuutusmaksu/työnantaja		-6 257,74
25673 Työttömyysvakuutusmaksu/työnantaja		-6 401,94
25674 Taloudellinen tuki		-28 882,12
25676 Varhe-maksut		
25675 KueL alle 53-v/työntekijät	-155 579,37	-141 671,19
25679 Työttömyysvakuutusmaksut/työntekijät		
2568 Palkkojen selvittelytili		
Siirtovelat		
2580 Lomapalkkajaksotus	-3 413 043,84	-3 728 249,01
Muut siirtovelat		
2588 Muille	-148 261,92	-206 438,84
2589 Muille/Kärsämäen kunta	-12 230,86	-18 165,44
Yhteensä	-9 749 717,66	-9 352 422,71

11.4.7 Lomapalkkavelka

Kirjanpidon mukainen lomapalkkavelka vuodelle 2018 oli -3.728.249,01 euroa. Liikkeen luovutuksista johtuen on maksettu sopimusten mukaisesti lomapalkkavelkoja ulos yhteensä 349.863,17 euroa. Lisäksi henkilökunnan vähenemisestä johtuen lomapalkkavelkaa ei ole kertynyt edellisten vuosien tapaan. Laskennallinen lomapalkkavelka vuodelle 2018 on -3.413.043,84 euroa, joten lomapalkkavelan muutos oli 315.205,17 euroa. Lomapalkkavelka on laskettu palkkakirjanpidosta saadun toteutuman mukaisena lisättynä vuosiloma-ajan palkkaa korottavalla lomalisällä (sunnuntai-, ilta- ja yötyökorvaus), jota aiemmin ei ole otettu mukaan lomapalkkavarauksen laskentaan.

11.4.8 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12. palvelulinjoittain

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2018	2017
Hallinto- ja toimistopalvelut	26	27
Hyvinvointipalvelut	129	138
Terveys- ja vanhuspalvelut	455	496
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	21	18
Yhteensä	631	679

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut, jos henkilöstömenoja on aktivoitu taseeseen

Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut	2018	2017
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	-27 309 188	-26 781 388
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin		
Henkilöstökulut yhteensä	-27 309 188	-26 781 388

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut (kuntalaki 82.3 §)

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2018	2017
Suomen Keskusta Haapajärven kunnallisjärjestö	542	343
Suomen Keskusta Reisjärven kunnallisjärjestö	173	112
Haapajärven Perussuomalaiset (PS)	5	
Sosiaalidemokraattinen Puolue Haapajärven ty Sarastus	405	346
Sosiaalidemokraattinen Puolue Pyhäjärven Työväenyhdistys		8
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 125	809

Lakisääteisestä tilintarkastusta suorittavan tilintarkastusyhteisön palkkiot

Tilintarkastusyhteisö	2018	2017
KPMG Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastuslausunnot		
Tilintarkastuspalkkiot	5 985	9 690
Muut palkkiot		420
Palkkiot yhteensä	5 985	10 110

Kuntayhtymän ja sen intressitahoihin kuuluvien välinen liiketoiminta

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen omistaa Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit ja Reisjärven kunta. Kärämäen kunta on osajäsen ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa. Perussopimus on allekirjoitettu 12.11.2008. Perussopimusta on tarkistettu kuntayhtymähallituksen päätöksellä 16.10.2014 § 145. Jäsenkunnat ovat antaneet kuntayhtymälle tehtäväksi ja vastuulle järjestää asukkailleen lain säätämät sosiaali- ja terveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidon palvelut. Kuntayhtymän tehtävänä ja vastuulla on järjestää myös ympäristöterveydenhuollon, ympäristösuojelun, maa-aineslain, rakennusvalvonnan ja korjausneuvonnan palvelut. Lisäksi kuntayhtymä tuottaa jäsenkunnilleen talous-, henkilöstö- ja it-palvelut. Jokainen jäsenkunta vastaa

asukkaidensa käyttämien palveluiden todellisista omakustannushintaisista kustannuksista (perussopimus 15 §).

Kuntayhtymän johtajan kanssa on 16.6.2016 § 78 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu neljän kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta ja yli kaksi vuotta kestäneen virkasuhteen jälkeen erokorvaus on kuuden kuukauden palkkaa vastaava erokorvaus.

Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma ja leasingvastuut

Haapajärven Vanhainkotiyhdistyksen kanssa solmittujen vuokrasopimuksien irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta Männistökodin osalta ja yksi vuosi Olavikodin osalta, molemmat vuokrasopimukset on sanottu irti. Olavikodin vuokrasopimus päättyy 31.3.2019. Jäsenkuntien ja muiden kanssa solmitut vuokrasopimukset ovat irtisanottavissa yhden kuukauden irtisanomisajalla.

Vuokravastuut	2018	2017
Vuokravastuut yhteensä	3 367 588	3 569 346
– seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	3 076 300	
Leasingvastuut	103 427	52 364
– seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	105 467	
Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.		

Taseen ulkopuolisten järjestelyjen erääntyvä osuus vastuusitoumuksen luonteen perusteella

Oikeudenkäyntikuluihin ei ole varattu taseeseen rahaa. Kuntayhtymässä on vireillä yksi epävarma saaminen 18.190 euroa ja yksi vahingonkorvausasia.

JD ERP H

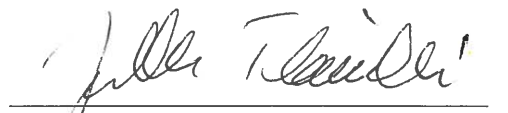
12 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

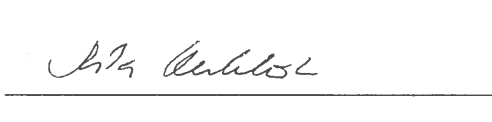
Haapajärvellä 28. helmikuuta 2019

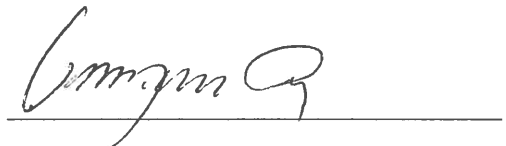
Kuntayhtymän johtaja

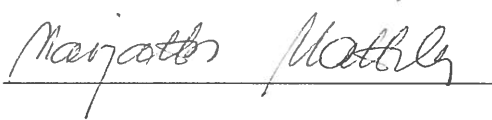

Tuomas Aikkila

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen yhtymähallitus

kuntayhtymähallituksen puheenjohtaja

Tilintarkastusmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta kertomuksen

Haapajärvellä 9. huu kuuta 2019

KPMG Oy Ab

Elina Pesonen, JHT, KHT

HENKILÖSTÖRAPORTTI VUODELTA 2018

I YLEISTÄ

Kuntayhtymän luottamushenkilöiden, johdon ja esimiesten on tunnettava henkilöstövoimavarat, joilla palvelut järjestetään. Henkilöstövoimavarojen ennakointi on osa strategiatyötä, jossa määritellään henkilöstöä koskevat tavoitteet, pyritään turvaamaan työvoiman saatavuus, henkilöstön osaaminen, työhyvinvointi ja työn tuloksellisuus. Tieto henkilöstövoimavaroista auttaa henkilöstösuunnittelua myös palvelutarpeiden muuttuessa. Henkilöstöraportti on kiinteä osa edellisen vuoden talouden ja toiminnan tarkastelua. Henkilöstöraportti sisältää henkilöstöä ja sen työtä, kehitystä, tuottavuutta, tuloksia sekä terveyttä ja työkykyä koskevia tunnuslukuja ja tilastoja.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen strategian mukaisesti kuntayhtymän tehtävänä on palvelurakenteesta huolehtiminen yhdistämällä erillisten organisaatioiden, yksiköiden ja toimijoiden voimavarat hyödyntäen teknologisia ratkaisuja ja mahdollisia laadunhallinta- tai toiminnan-ohjausjärjestelmiä. Palveluketjut ja työmenetelmät tulee olla toimivia ja tuloksellisia prosessien uudistamisella ja jatkuvalla arvioinnilla ja toiminnan kehittämisellä yhdessä henkilöstön kanssa. Henkilöstöresurssit hyväksytään talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Selänteen strategiana on muuttuviin palvelutarpeisiin vastaava henkilöstö, joka on riittävä, hyvinvoiva, osaava, innovatiivinen ja sitoutunut. Vuorovaikutteista johtamista suositetaan ja työyhteisön toimivuuteen panostetaan (esimies- ja työyhteisötaidot). Kriittisinä menestystekijöinä ovat henkilöstön osaamisen, pysyvyyden ja saatavuuden turvaaminen sekä oikea kohdentaminen. Työyhteisöä kehitetään johtamisen, esimiestyön, työhyvinvoinnin ja työyhteisöllisyyden näkökulmasta.

Kuntayhtymän työpaikkailmoitukset julkaistaan FCG Kuntarekry Oy:n kuntarekryssä ja Te-toimiston sivuilla. Varahenkilöstöpankki on toiminut helmikuun 2017 alusta lähtien ja se on tuonut hoitoon jatkuvuutta ja helpottanut sijaisten hankintaa. Henkilökunnan irtisanoutuminen oli vähäistä henkilökuntamäärään verrattuna, mutta esim. terveyskeskuslääkäreiden, puheterapeuttien ja toimintaterapeuttien rekrytointi on ollut haasteellista. Palvelujen kehittämistä on jatkettu palvelulinjoilla mm. eläinlääkäreiden yhteisvastaanoton perustamisella ja palvelujen prosessikuvausten laadinnalla.

Esimiehiä kannustettiin käyttämään Varhaisen tuen –mallia henkilökunnan työssä jaksamisen edistämiseksi. Kolmikantaneuvotteluja käytiin yhdessä työterveyshuollon kanssa ja tarpeen mukaan järjestettiin työnohjausta henkilökunnalle.

Henkilöstön työtyytyväisyyskyselyä tehtiin syksyllä. Työn vaaratekijöiden tunnistamista ja riskien arviointia jatkettiin työpaikoilla työsuojeluvaltuutetun opastuksella. Työmenetelmiä kehitettiin vuoden aikana.

2 KÄSITTEITÄ

Henkilöstöllä tarkoitetaan tässä henkilöstötilinpäätöksessä päätoimista henkilökuntaa työllistetyt mukaan lukien. Päätoimiseksi katsotaan henkilö, jonka työaika on vähintään puolet täydestä työajasta. Henkilöstöön kuuluu sekä kuukausi- että tuntipalkkaisia työntekijöitä/ viranhaltijoita. Henkilökunnan palvelussuhteet ovat joko pysyviä, sijaisuuksia tai määräajan voimassa olevia.

Tiedot henkilöstön määrästä ja rakenteesta ovat vuoden viimeisen päivän tilanteen mukaisia. Osa tiedoista, kuten poissaolo-, kustannus-, koulutus- ja työpanostiedot ovat koko vuodelta.

3 HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 31.12.2018

Kertomusvuoden lopussa (taulukko 1) vakinaista henkilökuntaa oli 631 henkeä ja sijaisia 157 henkeä, joista työllistettyjä 3. Vakitukselta henkilökunnasta osa-aikatyössä oli 52 henkeä, joka henkilötyövuosiksi muutettuna on 33 henkilötyövuotta. Siten vuoden lopussa vakitukselta henkilökunnan määrä oli 455 henkeä. Osa-aikatyössä olevasta henkilökunnasta noin 15 % on osa-aika-eläkkeellä. Vuoden aikana siirtyi ns. liikkeen luovutuksella yhteensä 61 työntekijää yksityisen palveluntuottajan palvelukseen (Männistö- ja Karjalahti 18 ja Köpsinrinne 34). Kertomusvuoden aikana on vakinaiseen virka-/työsuhteeseen vakinaistettu 36 henkilöä mm. lähihoitajia, ohjaajia, laitoshuoltajia ja lääkäreitä. Yhtä virkaa vaille kaikki sosiaalityöntekijän virat saatiin täytettyä vuoden aikana. Lisäksi onnistuttiin saamaan virkoihin lääkäreitä. Kaikkia avoimia virkoja/työsuhteita ei ole täytetty hakijoiden puuttumisen vuoksi. Lisäksi sairaanhoidollista osaamista on lisätty vakanssimuutoksella.

Vakinaisen henkilökunnan määrään vaikuttaa vuoden lopussa avoinna olevien työpaikkojen määrä. Kuntayhtymän sijaiset ovat pääasiassa erilaisten virka-/työolomien sijaisia. Sijaisten lukumäärään ei ole laskettu perhe- ja omaishoitajia.

Vakinaisessa palvelussuhteessa on vuoden lopussa ollut 75,1 % henkilökunnasta, määräaikaissa palvelussuhteessa 24,6 % ja työllistettynä 0,3 %. Koko kunta-alan henkilöstöstä lokakuussa 2017 on ollut vakinaisessa palvelussuhteessa 78 %. Kuntayhtymän vakinaisesta henkilökunnasta 69,6 % työskentelee terveys- ja vanhushuoltajien palvelulinjalla. Hyvinvointipalveluissa työskentelee toiseksi suurin henkilöstöryhmä eli 21,7 % henkilökunnasta.

Taulukko 1. Henkilökunnan määrä vuonna 2014 – 2018

Palvelulinja	Vuonna 2014	Vuonna 2015	Vuonna 2016	Vuonna 2017	Vuonna 2018
Hallinto- ja toimistopalvelut	46	25	25	25	24
Hyvinvointipalvelut ja varhaiskasvatus	135	119			
Hyvinvointipalvelut (2016-17 yhteensä)	73	73	94	109	103
Terveys- ja vanhushuoltajien palvelut (hoiva)	325	291			
Terveys- ja vanhushuoltajien palvelut (2016-17 yhteensä)	115	110	384	376	330
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	17	16	16	16	17
YHT. VAKINAINEN HENKILÖKUNTA	711	634	519	526	474
Hallinto- ja toimistopalvelut	7	1	4	2	2
Hyvinvointipalvelut ja varhaiskasvatus	41	32			
Hyvinvointipalvelut (2016-17 yhteensä)	34	34	30	29	26
Terveys- ja vanhushuoltajien palvelut (hoiva)	125	139			
Terveys- ja vanhushuoltajien palvelut (vuonna 2016-17 yhteensä)	28	26	131	120	125
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	1	4	3	2	4
YHT. SIIJAISET, MÄÄRÄAIKAISET JA TYÖLLISTETYT	236	236	168	153	157
KAIKKI YHTEENSÄ	947	870	687	679	631

Varh.kasvatus siirtyi kuntiin 1.1.2016 lukien. Tehostettua palveluasumista siirtyi ostopalveluksi vuoden 2018 aikana. Hyvinvointipalvelut ja terveys- ja vanhushuoltajien vuosien 2016-2018 henkilökuntamäärät on yhdistetty.

4 HENKILÖSTÖRAKENNE

4.1 Keski-ikä toimialueittain ja ikäjakauma

Vakinaisten henkilökunnan keski-ikä oli 49,2 vuotta. Miesten keski-ikä oli laskenut 0,9 vuodella edelliseen vuoteen verrattuna ollen 49,5 vuotta. Naisten keski-ikä oli 49 vuotta, mikä oli laskenut 0,1 vuodella edelliseen vuoteen verrattuna. Kunta-alan koko henkilöstön keski-ikä vuonna 2017 oli 45,8 vuotta, miesten 45,5 ja naisten 45,8. Määräaikainen henkilöstö kunta-alalla on vakituista henkilöstöä selvästi nuorempaa. Kuntien nykyisestä henkilöstöstä arvioidaan siirtyvän eläkkeelle seuraavan kymmenen vuoden aikana kunta-alalta noin 170.000 henkilöä eli miltei kolmasosa kaikista kuntatyöntekijöistä (Kuntalehti 9.1.2019).

Palvelulinjoittain tarkasteltuna korkein keski-ikä oli hallinnossa 56,1 vuotta. Hyvinvointipalveluissa keski-ikä oli 47 vuotta ja terveys- ja vanhuspalveluissa 49,5 vuotta. Keksi-ikä nuorin henkilökunta oli ympäristöpalveluissa 43,2 vuotta. Edelliseen vuoteen verrattuna keski-ikä on noussut hallinnossa 1,6 vuodella ja terveys- ja vanhuspalveluissa 1,2 vuodella. Keski-ikä on laskenut hyvinvointipalveluissa 1,3 vuodella ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 0,7 vuodella.

Kuten taulukosta kaksi voidaan todeta, hallintopalveluissa henkilökunnasta 45-59 -vuotiaita oli 66,7 % (v. 2017 68 %), hyvinvointipalveluissa 46,6 % (v. 2017 50,4 %), terveys- ja vanhuspalveluissa 48,8 % (vuonna 2017 50,8 %), ja ympäristö- ja rakennuspalveluissa 23,5 % (vuonna 2017 25 %). Vakinaisesta henkilökunnasta 24 % on alle 40-vuotiaita ja 16,2 % yli 60-vuotiaita, molempien määrä on pysynyt samalla tasolla verrattuna edelliseen vuoteen.

Taulukko 2. Vakinaisessa palvelussuhteessa olevan henkilökunnan ikäjakauma vuonna 2018

Palvelulinja	Ikäryhmä/henkilönlukumäärä									Yhteensä
	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-65	
Hallinto- ja toimistopalvelut					2	1	4	11	6	24
Hyvinvointipalvelut		4	13	12	10	15	17	16	16	103
Terveys- ja vanhuspalvelut	4	15	28	31	38	43	62	56	53	330
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut	1		1	5	4	1	1	2	2	17
YHTEENSÄ	5	19	42	48	54	60	84	85	77	474

4.2 Ikääntyminen

Vuoden 2005 alusta on toteutettu suuri eläkeuudistus. Henkilö voi jäädä valintansa mukaan eläkkeelle 62-68 -vuotiaana. Taulukossa kolme on arvioitu henkilökunnan eläkkeelle jäämistä. Taulukossa kolme on mukana Kevan ilmoittamat henkilöt, jotka täyttävät vanhuuseläkeikänsä vuoteen 2025 mennessä. Vuosien 2019-2025 aikana on jäämässä eläkkeelle yhteensä 135 työntekijää, joista noin 60 on lähi-/perushoitajia tai kodinhoitajia tai kotiavustajia ja noin 30 sairaanhoitajaa/terveydenhoitajaa. Kymmenkunta henkilöä on täyttänyt jo eläkeikänsä, mutta jatkavat edelleen töissä. Kevan eläkeuudistus astui voimaan 1.1.2017, joka myöhentää eläkkeelle jäämisikää, mutta sitä ei ole otettu huomioon taulukossa. Taulukko on suuntaa antava.

Taulukko 3. Vakinaisen henkilökunnan laskennallinen eläköityminen vuosina 2019-2025

VAKINAISEN HENKILÖKUNNAN LASKENNALLINEN ELÄKÖITYMINEN VUOSINA 2019-2025					
Vuosi	Hyvinvoin-		Terveys- ja vanhuspalvelut	Ympäristö- ja rak.valvontapal- velut	Yhteensä vuodessa
	Hallinto	tipalvelut			
2019	3	3	18		24
2020	2	4	5		11
2021		2	18		20
2022		6	16		22
2023	5	6	13		24
2024	2	6	13		21
2025		3	10		13
YHTEENSÄ	12	30	93	0	135

W
ERD
JP

4.3 Sukupuoli (vakainainen henkilökunta)

Vakinaisesta henkilöstöstä oli naisia 93,4 % eli 441 henkilöä ja miehiä 6,6 % eli 31 henkilöä (kuvio 1). Vakinaisen henkilökunnan sukupuolijakauma on lähes sama kuin edellisenä vuonna. Koko maassa kunnallisesta henkilöstöstä naisten osuus vuonna 2017 oli koko henkilöstöstä 80 %. Miesten määrä kuntayhtymässä jakaantuu siten, että eniten miehiä vakinaisesta henkilökunnasta oli terveys- ja vanhuspalveluissa eli 41,9 % ja toiseksi eniten hyvinvointipalveluissa eli 32,3 %. Hallinnossa sekä ympäristö- ja rakennuspalveluissa miehiä oli yhdeksän henkilöä henkilökunnasta.

Kuvio 1. Vakinaisen henkilökunnan sukupuolijakauma vuonna 2018

4.4 Keskimääräinen työhistoria työnantajalla

Henkilökunnan työhistoria on yli viiden vuoden mittainen 58,8 %:lla (2017 59,3 %) henkilökunnasta. Henkilökunta siirtyi Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungeista ja Reisjärven kunnista 1.1.2010 lukien kuntayhtymään ns. vanhoina työntekijöinä. Suurimmalla osalla henkilökunnasta on ollut pitkä työhistoria omassa kunnassaan, joten suurin osa yli viiden vuoden työhistorian omaavista on kunnista siirtynyttä henkilökuntaa. Vakinaisesta henkilökunnasta 2-4 vuoden työsuhde on ollut 21,6 %:lla (2017 21,8 %) ja alle kaksi vuotta kestävä työsuhde 19,5 %:lla (2017 18,8 %).

4.5 Henkilökunnan vaihtuvuus ja rekrytointi

Vakinaisen henkilökunnan virka-/työsuhteita päättyi kertomusvuoden aikana yhteensä 92 eli 19,4 % koko henkilökunnan (31.12.2018) määrästä seuraavista syistä:

- eläke 17
- irtisanoutuminen/muu syy 14
- ns. liikkeen luovutuksella yksityiselle 61

Osa-aikaeläkkeelle henkilökunnasta jäi yksi henkilö. Kuntayhtymästä vanhuuseläkkeelle jääneiden keski-ikä oli 63,8 vuotta (2017 63,6). Muulle eläkkeelle jääneiden keski-ikä oli 60,9 vuotta (2017 62). Kunta-alalla vuonna 2017 vanhuuseläkkeelle siirtyneistä lähes puolet siirtyi eläkkeelle tasan 63 vuoden iässä, myös työkyvyttömyyseläkkeelle jäädään vanhempana (Keva: Kunta-alan ja valtion työntekijöiden eläköitymisennuste 2019-2038, 9.1.2019).

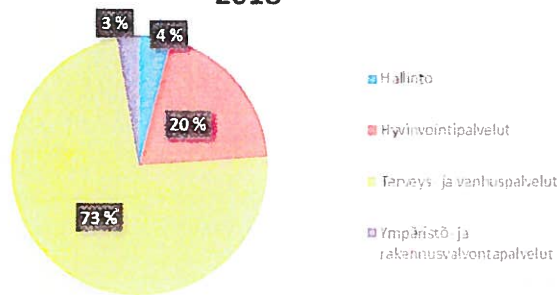
Työharjoittelussa eri oppilaitoksista on ollut opiskelijoita. TET-jaksoille tulevia koululaisia kuntayhtymä ottaa mielellään tutustumaan sosiaali- ja terveydenhuollon työelämään.

5 TYÖPANOS LASKENNALLISINA VIRKONA/TYÖSUHTEINA

Koko henkilökunnan nettotyöpanos on esitetty kuviossa kaksi palvelulinjoittain. Terveys- ja vanhuspalvelujen palvelulinja on suurin palvelujen tuottaja kuntayhtymän alueella ja siellä koko henkilökunnan nettotyöpanos oli 73 % palvelulinjan nettotyöpanoksesta. Toiseksi suurin palvelujen tuottaja oli hyvinvointipalvelujen palvelulinja 20 %:n nettotyöpanoksella. Hallinnon osuus koko henkilökunnan nettotyöpanoksesta on 4,1 % ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen 3 %. Kaikkiaan kuntayhtymässä on tehty 490 henkilötyövuotta. Vuonna 2017 koko henkilökunnan työpanos oli 504 henkilötyövuotta. Nettotyöpanos on laskenut 14 henkilötyövuotta verrattuna edelliseen vuoteen, joka osaksi johtuu palvelujen ulkoistamisista.

ITA JJ ERP 78

Koko henkilökunnan nettotyöpanos 2018

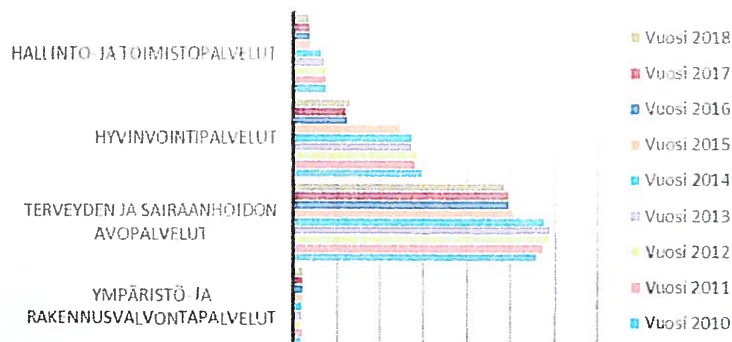

Kuvio 2. Koko henkilökunnan nettotyöpanos henkilötövuosina vuonna 2018

Nettotyöpanokseen vaikuttaa merkittävimmin pitkät vuosilomat, sairauspoissaolot ja muut lakisääteiset poissaolot. Myös vakinaisten virkojen ja työsuhteiden täyttöaste vaikuttaa työpanoksen määrään. Koulutuspäivät on nettotyöpanoksessa huomioitu osittain, koska kaikkia koulutuksia ei ole kirjattu palkkaohjelmaan.

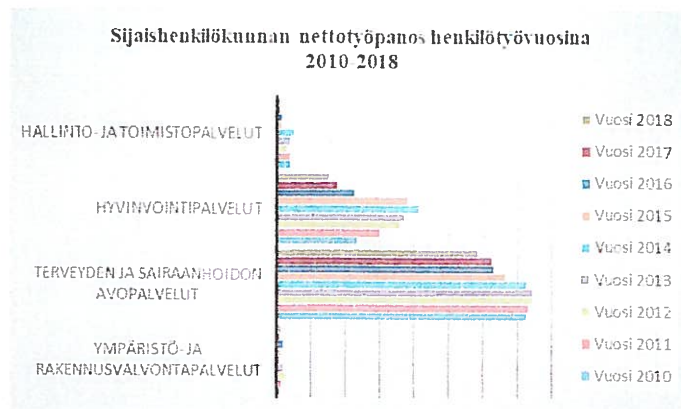
Vakinaisen henkilökunnan nettotyöpanos (kuvio 3) on 337 (2017 340) henkilötövuotta, mikä on pysytellyt kahtena viimeisenä vuonna lähes samana. Kuten taulukosta kolme voidaan havaita, terveys- ja vanhustalvelujen palvelulinjan alueella nettotyöpanos henkilötövuosina oli vakinaisella henkilökunnalla 243 (249), hyvinvointipalveluissa 65 (61), ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 11 (11) ja hallinnossa 18 (19) henkilötövuotta. Poissaoloista johtuvaa työvoiman vajausta on korvattu sijaishenkilöstöllä. Henkilökunnan nettotyöpanos on laskenut Kärsämäen erottua kuntayhtymästä vuoden 2015 alusta ja varhaiskasvatuksen siirryttyä jäsenkuntiin vuoden 2016 alusta.

Vakinaisen henkilökunnan nettotyöpanos henkilötövuosina 2010-2018

Kuvio 3. Vakinaisen henkilökunnan nettotyöpanos henkilötövuosina vuosina 2010-2018

Sijaishenkilökunnan tarve on laskenut sijaisten nettotyöpanosta verrattuna vuoteen 2017. Sijaishenkilökunnan tarvetta on pyritty vähentämään palkkaamalla vakinaisia varahenkilöitä hoitotyöhön. Pitkät äitiys- ja vanhempainvapaat, hoitovapaat, opintovapaat, vuorotteluvapaat, vuosilomien sijaisuudet ja sisäilmaongelmista johtuvat sijaistarpeet eivät ole vähentäneet sijaishenkilökunnan tarvetta. Sijaishenkilökunnan tarve on ollut 153 henkilötövuotta vuonna 2018 (2017 164). Kuviossa 4 näkyvä sijaistarpeen väheneminen johtuu varhaiskasvatuksen siirrosta jäsenkuntiin 1.1.2016 alkaen. Lisäksi Kärsämäki erosi vuoden 2015 alusta kuntayhtymästä. Vuoden 2018 sijaishenkilökunnan tarvetta on vähentänyt tehdyt ulkoistukset.

Kuvio 4. Sijaishenkilökunnan nettotyöpanos henkilötyövuosina vuosina 2010-2018

6 OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

6.1 Osaamisen kehittäminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ammatilliseen täydennyskoulutukseen ja muuhun koulutukseen osallistui yhteensä 514 henkilöä eli 48 henkilöä vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Koulutuspäiviä oli työpäivinä laskettuna 3.699 päivää, kuten taulukko neljä osoittaa. Koulutuspäiviä toteutui 1.601 päivää enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Koulutuspäivien määrää nosti opintovapaiden määrän suuri nousu verrattuna edelliseen vuoteen. Sisäisiä koulutusten ja video- ja lync-yhteydellä toteutettujen kaikkia koulutuspäiviä ei näy tilastossa.

Taulukko 4. Koulutukseen osallistuneet pv/hlö vuonna 2018

	Lääkärit ja hammaslääkärit		Sosiaali-työntekijät		Muu korkeakoulutettu sos- ja terv.huollon hlö		Sos- ja terv.alan amk-tutkinnon suorittaneet mm. sh, sos.ohj., last.tarhanopett.		Sos- ja terv.alan perustutkinnon suorittaneet		Muu palveluketjussa toimiva hlö		Opintovapaalain ja asetukseen mukainen koulutus		Oppisopimuskoulutus		Hallinnon ja muu hlökunnan koulutus		Yhteensä	
Toimialue	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö	Pv	Hlö
Hallinto																	9	7	9	7
Hyvinvointipalvelut			28	6	19	13	162	37	85	34	23	7	1536	7			31	4	348	101
Terveys ja vanhuspalvelut	23	16					422	164	411	175	11	9	1839	14	7	1	30	6	2713	385
Ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelut													546	2			83	19	629	21
Yhteensä	23	16	28	6	19	13	584	201	496	209	34	16	3921	23	7	1	153	36	3 699	514

Sosiaali- ja terveystalvelulaki edellyttää, että koulutuspäiviä järjestetään vakinaiselle henkilökunnalle 3-10 päivää vuodessa. Kaikille halukkaille on pystytty järjestämään lain vaatima koulutus. Henkilökunnalle järjestetään vuosittain lääkehuollon koulutuksia. Lain mukaan yksilön tulee päivittää viiden vuoden välein lääkehuollon osaamisensa. RAI-toimintakykymittarin käyttöönotto ja siihen liittyvät koulutuksia on toteutettu terveys- ja vanhuspalveluissa esimiehille ja Rai-vastaaville. Koko henkilökunta on koulutettu ihmislähtöiseen ajattelumalliin. Lisäksi hoitohenkilökunta on osallistunut terveys- ja vanhuspalveluissa iv/suonensisäisen lääkehoidon koulutuksiin ja ventrogluteaalisen pistämisen koulutuksiin. Työhyvinvoinnin edistämiseksi on käytetty työnohjaajia tarpeen mukaan. Henkilöstön omaehtoista kouluttautumista on tuettu kuntayhtymän koulutusperiaatteiden mukaisesti. Koulutuksiin osallistumisissa on hyödynnetty video- ja lync-yhteyksiä.

Organisaation kehittäminen palvelulinjoilla on ollut vilkasta. Hyvinvointipalveluissa on ollut sisäisiä kehittämishankkeita mm. perhekeskustoiminta, kehitysvammahuollon perhehoidon ja tuetun asumisen kehittämisen aloittaminen, toimintakeskusten toiminnan uudistamisen aloittaminen erityisesti Haapajärvellä ja Reisjärvellä, lastensuojelun systeemisen mallin käytön syventäminen sekä terapiapalveluiden kotiin annettavien palveluiden edelleen kehittäminen. LAPE (Lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma) on yksi hallituksen kärkihankkeista vuosina 2016-2018. Pohjois-Pohjanmaalla muutoksen toimeenpanosta vastaa Toimiva arki lapsille ja perheille Pohjois-Pohjanmaalla-hanke. Em. hankkeen työryhmiin on osallistuttu lastensuojelusta, neuvolasta ja perheneuvolasta. Kehitysvammahuollon toimintakeskukset (työ- ja päivätoiminta) osallistuivat Kelpo-hankkeen järjestämään toimintakeskusten muutoskoulutukseen ja lisäksi henkilökunta suoritti EA1-kurssin. Kaksi

työntekijää koulutettiin perhehoidon kouluttajiksi. Kanta-palvelujen osalta osallistuttiin kirjaamisvalmennukseen.

Selänteen sisällä eri jäsenkunnissa toimivat yksiköt ovat käyneet läpi yksiköidensä toimintaa mm. prosessikuvaukset on julkaistu henkilöstön tiedotuskanava Intrassa. Terveys- ja vanhushpalvelut on ollut mukana Pohjois-Pohjanmaan I&O -kärkihankkeessa seuraavissa ryhmissä: omaisten hoitoryhmä, perhehoitoryhmä, toimiva kotihoito, kuntouttava kotihoitoryhmä, palveluohjausryhmä ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ryhmä. Lisäksi terveys- ja vanhushpalveluissa on osallistuttu ergonomian, kinestetiikan ja validia-koulutuksiin. Työnohjausta on järjestetty ryhmä- ja yksilöohjauksena halukkaille.

Vanhushpalveluiden toimintaa kehitetään 1.7.2013 tulleen vanhushpalvelulain velvoitteiden, uusimman ikääntyneiden laatusuosituksen vuodelta 2017, hallituksen I&O -kärkihankkeen ja Selänteen vanhushpalvelusuunnitelman mukaisesti. I&O -kärkihankkeen Koti on Pop -koulutuspäivään Oulussa terveys- ja vanhushpalveluista osallistui noin 50 työntekijää. Kotisairaaloimintaa on kehitetty mm. saattohoidon mahdollistamiseksi edelleen kaikissa kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen yksiköissä yhteistyössä avopalveluiden ja vuodeosaston kanssa. Sairaanhoidollista osaamista on lisätty vakanssimuutoksia. Maakunta on aloittanut esimiehille muutosjohtamiskoulutuksen, johon lähiesimiehiä osallistuu.

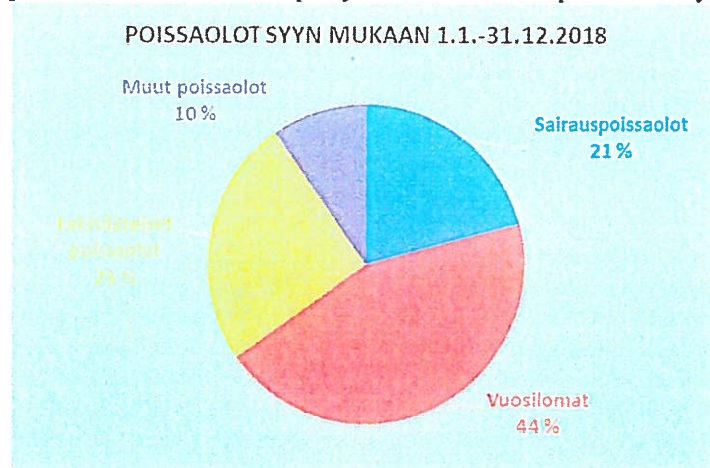
6.1 Johtamisen kehittäminen

Henkilökunnalle on järjestetty paikkakunnittain ja toimialoittain infotilaisuuksia kuntayhtymän toiminnasta. Säännöllisiä työpaikkakokouksia pidettiin palvelulinjoittain ja työyksiköittäin.

Esimiesten kanssa on pidetty esimiespalavereita. Esimiehet osallistuivat Kunnallisen Työmarkkinalaitoksen lakimiehen koulutukseen kunta-alan sopimuksista keväällä 2018. Esimiespalavereissa on käyty läpi mm. talouden seuraamiseen ja henkilöstöhallintoon liittyviä asioita. Esimiehiä kannustetaan löytämään omat vahvuutensa johtajina, jaksamaan työssään ja valmistautumaan muutoksen johtamiseen. Palveluprosessien kuvaukset on saatu vuoden aikana valmiiksi. Palveluohjauksen kehittämistyön myötä valmistaudumme maakuntamalliin siirtymiseen – *meillä on maakunnan parhaat palvelut!* Lisäksi esimiehiä on osallistunut JET-koulutukseen.

7 POISSAOLOT

Koko henkilöstölle poissaolopäiviä kertyi tilinpäätös vuonna 61.031 (2017 59.023) kalenteripäivää, mikä laskennallisina virka-/työsuhteina on 167 virka-/työsuhdetta ja noin kuusi virka-/työsuhdetta enemmän kuin vuonna 2017. Poissaoloista 44,2 % (kuvio 4) aiheutui vuosilomista (26.983 pv), 20,9 % sairauslomista (12.760 pv), 25,2 % lakisääteisistä virkavapaista/ työlomista (15.390 pv) ja muista poissaoloista 9,6 % (5.898 pv), joista suurin osa oli palkattomia työlomia/virkavapaita.

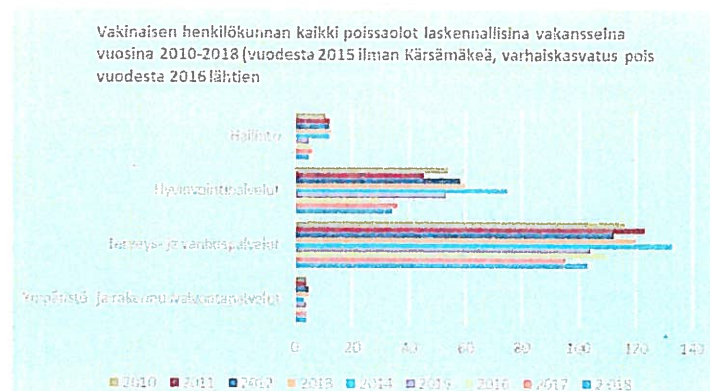
Kuvio 4. Koko henkilökunnan kaikki poissaolot syyn mukaan 1.1.-31.12.2018

Handwritten notes: JJ, ERP, H

Vuoteen 2017 verrattuna koko henkilökunnan sairauspoissaolo- ja tapaturmapäivät nousivat 521 päivällä. Vakinaisen henkilökunnan sairauslomien lisääntyivät 823 päivää ja sijaisten vähenivät 302 päivää. Lakisääteiset poissaolot lisääntyivät 44 päivää, kuntoutustuet ja vuorotteluvapaat vähenivät, mutta esim. opintovapaapäivien määrä lisääntyi. Muut poissaolot ovat lisääntyneet edelliseen vuoteen verrattuna 1.891 päivää, mikä johtuu pääasiassa palkattomien työ- ja virkavapaiden lisääntymisestä. Koko henkilökunnan vuosilomapäivien määrä väheni 363 päivää. Vuosilomapäivien määrän vähenemiseen vaikuttaa henkilökunnan vuosilomaoikeuden lyheneminen uusien työntekijöiden vuosilomien kertymättömyyden vuoksi, mutta myös toteutuneet ulkoistukset. Kaikkiaan poissaolopäivien määrä lisääntyi 2.009 päivää edelliseen vuoteen verrattuna.

Sairauspoissaolojen palkkakustannukset sivukuluineen olivat laskennallisesti noin 3,2 milj. € eli noin 70 virka-/työsuhdetta. Sijaistarve muodostuu pääasiassa vakinaisen henkilökunnan vuosilomista, sairauslomista ja lakisääteisistä poissaoloista.

Kuviosta viisi voidaan todeta, että vakinaisen henkilökunnan kaikki poissaolot ovat lisääntyneet viidellä laskennallisella viralla/työsuhteella vuoteen 2017 verrattuna. Hallintopalveluissa poissaolojen määrä on pysynyt samana, mutta ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa laskenut yhdellä viralla/työsuhteella. Terveys- ja vanhushuoltopalveluissa poissaolojen määrä on noussut kahdeksan viran/työsuhteen verran, mutta hyvinvointipalveluissa laskenut kahdella viralla/työsuhteella.

Kuvio 5. Vakinaisen henkilökunnan kaikki poissaolot laskennallisina virkoina vuosina 2010-2018

8 TERVEYDELLINEN TOIMINTAKYKY JA TYÖHYVINVOINTI

8.1 Henkilöstön sairastavuus

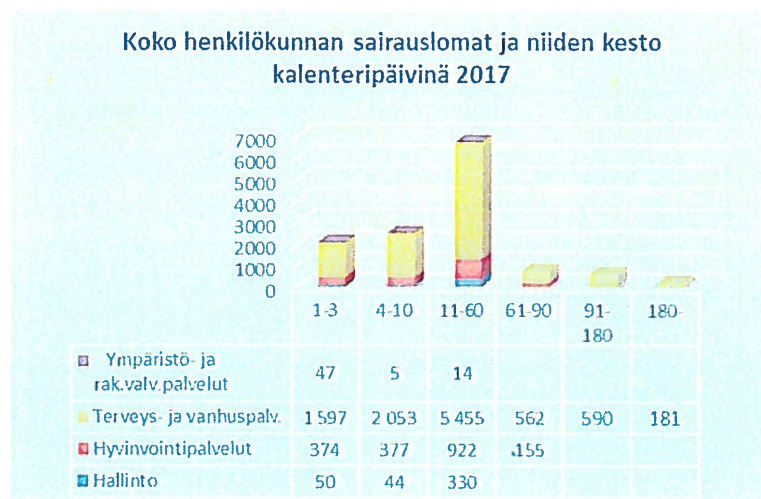
Koko henkilöstön sairauspoissaoloja kertyi vuodelta 2017 kalenteripäivinä 12.756 päivää (2017 12.235), josta tapaturman vuoksi poissaolopäiviä 332 päivää. Työtapaturmia tapahtui 32 kappaletta, joista 86,5 % tapahtui työssä. Sairauspäivä/sairastaneet henkilöt oli henkilöä kohden 24,4 kalenteripäivää. Vuoden lopussa olleen henkilökuntamäärän mukaan sairauspäiviä oli 20,2 päivää/työntekijä (2017 18 päivää/työntekijä). Kunta10-tutkimuksen mukaan kunta-alan henkilöstön sairauspoissaolojen määrä vuonna 2016 oli keskimäärin 16,7 päivää yhtä henkilötyövuotta kohti. Eniten vuonna 2016 kunta-alalla sairastivat kodinhoitajat, lähihoitajat, koulukäyntiavustajat, siivoojat ja sairaala-apulaiset (24-31 päivää). Sosiaali- ja terveydenhuollon eri ammattiryhmien sairauspoissaoloissa on isoja eroja. Sote-alan johtajat, lääkärit jne. sairastavat vähemmän kuin kuntatyöntekijät keskimäärin. Sen sijaan sairaanhoitajat (20 pv), lähihoitajat (26 pv) ja kodinhoitajat (31 pv) sairastivat selvästi enemmän. Koko työajasta laskettuna sairauspäivien osuus oli 5,2 %, (2017 4,8 %), nousua edelliseen vuoteen verrattuna oli 0,4 %. Sairausajan palkkoja sivukuluineen ei ole voitu selvittää, mutta niitä vastaavia korvauksia on saatu Kansaneläkelaitokselta ja vakuutusyhtiöltä yhteensä noin 376.489 euroa. Korvaussumma vuodelta 2017 oli yhteensä 355.280 euroa. Sairauspäivärahoja on siten saatu hivenen enemmän verrattuna vuoteen 2017.

Vakinaisen henkilökunnan sairauslomien pituus kalenteripäivinä/henkilöä kohti laskettuna on ollut hallinto- ja toimistopalveluissa 23,6 päivää, hyvinvointipalveluissa 17,9 päivää, terveys- ja vanhushuoltopalveluissa 22,1 päivää sekä ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 4,7 päivää. Henkilökunnan sairauslomien pituus vaihtelee palvelulinjoilla suurestikin esim. pitkien sairauslomien vuoksi. Sisäilmaongelmat vaikuttavat edelleen sairauslomien määrään.

Kuviosta kuusi voidaan todeta, että henkilökunnan sairauslomapäivistä pisimmät sairauslomamat olivat terveys- ja vanhushuolteen palveluissa, samoin kuin edellisenä vuonna. Terveys- ja vanhushuolteen palvelujen henkilökuntamäärä on yli puolet koko kuntayhtymän henkilöstöstä ja siitä johtuen suurin osa sairauslomista sijoittuu suurimmalle palvelulinjalle. Sairauslomista 52,7

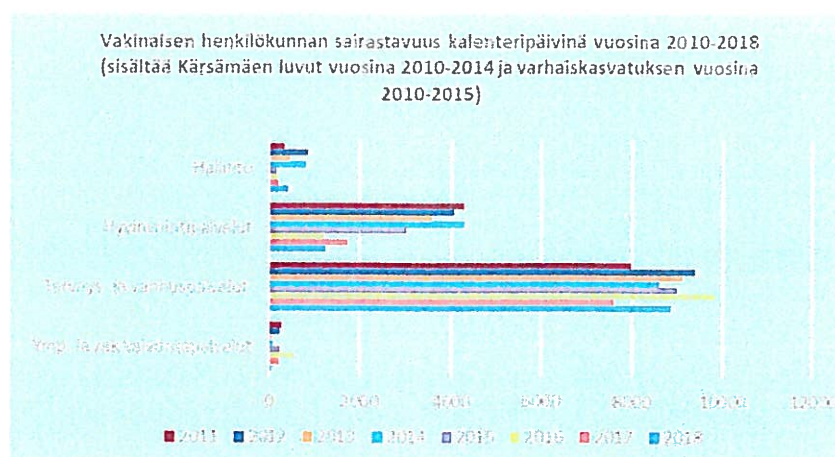
% (vuonna 2017 48 %) oli kestoaltaan 11-60 päivää (6.721 pv), 19,4 % (vuonna 2017 22,4 %) sairauslomista kesti 4-10 päivää (2.479 pv), 16,2 % (vuonna 2017 18,1 %) sairauslomista kesti 1-3 päivää (2.068 pv), 11,6 % (vuonna 2017 11,6 %) sairauslomista kesti yli 60 (1.488 pv).

Sairauslomien myöntäminen jaksoissa ei anna oikeaa kuvaa pitkien sairauslomien kestoista, koska palkkaohjelman raportointi ei kykene yhdistämään sairauslomia. Vertailu edellisiin vuosiin on vertailukelpoinen. Edelliseen vuoteen verrattuna pitkät sairauslomamat eli yli 11 päivää kestävätkä ovat lisääntyneet 924 päivää verrattuna edelliseen vuoteen. Esimiehen luvalla annetut sairauslomapäivät ovat laskeneet noin 11 päivällä edelliseen vuoteen verrattuna, yhteensä 676 päivää. Esimiehen luvalla saa olla pois enintään viisi kertaa kolme päivää. Esimiehen luvalla poissaolot vähentävät työterveyshuollon käyntejä.

Kuvio 6. Koko henkilökunnan sairauspoissaolot kalenteripäivää/hlö vuonna 2018

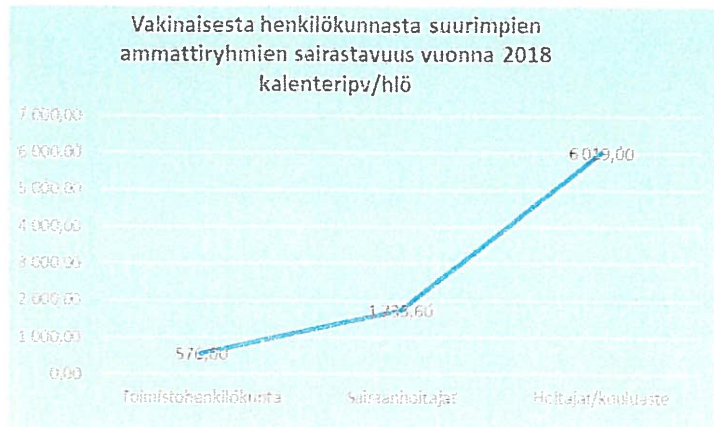
Kuviosta seitsemän voidaan todeta, että vakinaisen henkilökunnan sairaudesta aiheutuvat poissaolot nousivat 826 päivällä edelliseen vuoteen verrattuna. Sairauslomapäivien määrä nousi terveys- ja vanhushuolteen palveluissa 1.264 päivää ja hallinnossa 216 päivää. Sairauslomapäivien määrä laski hyvinvointipalveluissa 482 päivää ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluissa 172 päivää. Sairauslomien määrät vaihtelevat vuosittain yksiköstä toiseen.

Kuvio 7. Vakinaisen henkilökunnan sairastavuus vuosina 2010-2018

Kuviossa kahdeksan on vertailtu vakinaisen henkilökunnan suurimpien ammattiryhmien sairastavuutta. Toimistohenkilökunnan keskimääräinen sairauslomien pituus oli 13,7 kalenteripäivää sairaanhoitajien/terveydenhoitajien 24,1 ja kouluasteen hoitajien 35,2. Edelliseen vuoteen verrattuna kalenteripäivinä toimistohenkilökunnan sairauslomien määrä on noussut 75 päivää. Kouluasteen hoitajien sairauslomien pituus oli noussut 363 päivää ja sairaanhoitajien 559 päivää.

Handwritten notes: "Kärsämäen luvut" and "Kärsämäen luvut" with arrows pointing to the relevant data in the figures.

Kuvio 8. Suurimpien ammattiryhmien sairastavuus vuonna 2017 kalenteripv/hlö

Työnantaja seuraa Varhaisen tuen malli -ohjeen mukaisesti työoloja ja työhyvinvointia. Esimies ottaa puheeksi sairauslomat silloin, kun työntekijällä on yksi tai useampia lyhyitä sairauspoissaoloja neljän kuukauden aikana tai yksi yli 10 päivän sairauspoissaolo tai yli 30 sairauspoissaolopäivää 12 kk:n aikana. Keskustelun tarkoituksena on vahvistaa työntekijän voimavaroja työssään, edistää hänen työhön paluutaan ja sopia niitä edistävästä toimenpiteistä. Kolmikantaneuvotteluja on käyty useita vuoden aikana, joissa on pyritty löytämään mahdollisuuksia työntekijän työuran pidentämiseen.

8.2 Henkilöstön jaksamisen tukeminen ja työkykyä ylläpitävä toiminta

Henkilökunnan työnkiertoa eri tehtäviin/työpisteisiin on tuettu mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi henkilökunnan osa-aikaeläkkeelle siirtymiseen on suhtauduttu myönteisesti ja siten tuettu mahdollisuutta olla työelämässä pitempään. Henkilökuntamäärään nähden työkyvyttömyyseläkkeitä on toimitavuoden aikana toteutunut vähäinen määrä.

Selänteen työhyvinvointia kartoitettiin syksyllä 2018 sähköisellä työhyvinvointikyselyllä. Tehdyn kyselyn mukaan työilmapiiri koettiin edelleen hyväksi, ihmisten erilaisuutta suvaitaan, ristiriitoja pystytään ratkaisemaan ja yhteistyö toimii hyvin työkavereiden välillä. Työntekijät toimivat aktiivisesti työilmapiirin hyväksi. Ergonomisten tekijöiden ja työturvallisuuden koetaan parantuneen edelliseen kyselyyn verrattuna hieman. Oma fyysinen työkyky ja henkiset vaatimukset koettiin hyväksi. Muutoksien kohtaamisen voimavarat koetaan myös hyväksi. Työntekijät kokivat edelleen, ettei heillä ole tarpeeksi aikaa työn tekemiseen. Työhyvinvointikyselyn perusteella voidaan nimetä kehittämiskohteiksi tiedottaminen, johtamisen avoimuus ja työntekijöiden perehdytyksen kehittäminen sekä työtehtävien jakaantumisen tarkastelu. Yhteenvetona todettiin, että työhyvinvointikyselyn tulokset olivat hyviä ja saman tasoisia kuin vuonna 2016. Työhyvinvointikyselyn pohjalta palvelulinjat ja työyksiköt kehittävät omaa toimintaansa. Vuoden 2017 aikana on otettu sisäisen tiedottamisen kanava Intra käyttöön, jonka kehittämistä jatketaan tiedottamisen lisäämiseksi.

Selänne on ollut savuton työpaikka 1.1.2012 alkaen. Kuntayhtymän työterveyshuoltosopimus on kokonaisvaltaista työterveyshuoltoa sisältäen lakisääteisen työterveyshuollon ja yleislääkäritasaisen työterveyspainotteisen sairaanhoidon.

Kelan järjestämille Kiila-kuntoutuskursseille henkilökunnasta on osallistunut muutama henkilö. Työoloselvityksiä on tehty työterveyshuollon toimesta ja niihin on osallistunut työterveyshoitajan lisäksi työfysioterapeutti ja tarvittaessa työterveyslääkäri tai työpsykologi. Työkykyä ylläpitäviä ryhmiä on järjestetty eri ammattiryhmille. Työyhteisön kehittämishankkeita on aloitettu muutamassa työyksikössä. Työterveyslääkärin palveluja on ostettu Pyhäjärvelle viikoittain ja Haapajärvelle tarvittaessa. Etälääkäripäivät on otettu käyttöön ja ne toteutetaan viikoittain Haapajärvellä ja Pyhäjärvellä. Työpsykologin vastaanottoja on nykyisin viikoittain, päivä Haapajärvellä ja päivä Pyhäjärvellä. Reisjärven työntekijät ovat voineet varata ajan Haapajärvelle tai työpsykologi on käynyt Reisjärvellä. Työkykyneuvotteluja on varhaisen puuttumisen ohjeen mukaan otettu arkiseksi työvälineeksi ja niitä käydään tarvittaessa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Puhekeskusteluja ja kolmikantaneuvotteluja työntekijän työuran pidentämiseksi on käyty useita kymmeniä vuoden aikana ja niiden pitämisessä on kehitytty siten, että asioista puhutaan suuremmin. Työnohjausta on järjestetty tarvittaessa sekä yksilö- että ryhmätyönohjauksena, myös työhyvinvointi-ilta on järjestetty. Keva on myöntänyt muutamia työkokeiluja työntekijöille. Työfysioterapeutin aloittamat työergonomiakorttikoulutuksia on järjestetty koko vuoden työntekijöille. Työergonomiakorttikoulutusten pohjalta on järjestetty kysely vuodeosaston, kotihoidon, asumispalveluiden sekä terapiapalveluiden työntekijöille. Vastausten mukaan koulutuksesta on ollut

Handwritten notes: "K", "ERP", and "W" with arrows pointing to the text above.

hyötyä ja apuvälineitä käytetään yhtä enemmän hyväksi asiakastilanteissa. Työsuojelua on toteutettu hyvässä yhteistyössä työsuojelupäällikön ja työsuojeluvaltuutetun kanssa mm. siten, että he ovat mukana työpaikkakäynneillä.

Työnantaja otti käyttöön vuoden 2017 alusta Smartum-kuntosetelin. Setelin arvo kokoaikaisella työntekijällä on 40 euroa vuodessa. Selänteen omia kuntosaleja on henkilökunnan ollut mahdollisuus käyttää silloin, kun ne eivät ole varattuna muuhun toimintaan.

Selänteessä toimii laaja-alainen työhyvinvointityöryhmä, joka seuraa ja arvioi henkilöstön jaksamista, työoloja, ja tuottaa ehdotuksia työhyvinvoinnin lisäämiseksi. Henkilökunnan jaksamiseen kiinnitetään huomiota koulutuksen, työnohjauksen, esimiesvalmennuksen, toimintojen järjeistämisen mm. ergonomisen työskentelyn ja riittävän henkilöstömitoituksen keinoin. Henkiseen hyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota osallistavalla johtamisella ja mm. työnohjauksen avulla. Työhyvinvointikyselyn tulosten perusteella laadittujen kehittämissuunnitelmien toteuttamista jatketaan työyksiköissä. Työhyvinvointityöryhmä valitsi vuoden työyhteisöksi röntgenin.

Kuntayhtymän käyttöön on valmistettu seuraavat työsuojeluohjelmat: Työsuojeluohjelma, Varhaisen tuen malli, Päihdeohjelma, Ohjeistus työpaikkahäirinnän, epäasiallisen kohtelun ennaltaehkäisemiseksi ja lopettamiseksi, Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, Sovelletun työn ohje, Korvaavan työn ohje, Ohje huomautuksen tai varoituksen antamiseksi, Toimintaohje työnvaatimusten ja työntekijän työkyvyn yhteen sovittamiseksi. Varhaisen puuttumisen helpottamiseksi laadittiin muistiopohja esimiesten tueksi. Sisäilmatyöryhmä on kokoontunut aktiivisesti sisäilmaongelmien vuoksi. Yhteistoimintaorganisaatio kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa käsittelemään henkilökuntaa koskevia asioita.

9 PALKKA- JA MUUT HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET

Kunta-alalle solmittiin uudet sopimukset 13.2.2018. Sopimukset ovat voimassa 1.2.2018-31.3.2020. Aiemmin solmitun kilpailukyky sopimuksen mukaisesti kaikkien kunta-alan sopimusten lomarahan vähentäminen toteutetaan vähentämällä lomarahaa 30 prosentilla nykyisestä tasosta . lomanmääräytymisvuosien 2016-2017, 2017-2018 ja 2018-2019 osalta.

Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) sopimuskauden ensimmäisenä vuonna toteutetaan 1.5.2018 lukien yleiskorotus, joka on 26 euroa tai vähintään 1,25 prosenttia. Sopimus sisältää 1.1.2019 paikallisen järjestelyerän, jonka suuruus on 1,2 prosenttia ja 1.4.2019 yhden prosentin yleiskorotuksen. Paikalliseen tuloksellisuuteen perustuva kertaerä maksetaan tammikuussa 2019, mutta kirjataan vuoden 2018 menoksi. Sopimus sisältää työaikalukuun muutoksia mm. liitteen 18 työaika nousee 38 tuntiin 15 minuuttiin 1.5.2018 alkaen. Syksyn kuluessa päästiin neuvottelutulokseen ammattijärjestöjen edustajien kanssa järjestelyerän jakamisesta 1.1.2019 alkaen. Kiky-sopimuksen mukaista työaika on kohdennettu suoraan asiakastyöhön esim. perjantaisin otetaan asiakkaita pitempään vastaan

Kunnallisen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimuksen (TS) yleiskorotus 1.5.2018 on 1,25 prosenttia, järjestelyerä 1.1.2019 1,2 % ja yleiskorotus 1.4.2019 yksi prosentti. Kunnallisen tuntipalkkaisen henkilöstön työehtosopimuksen palkkoja tarkistetaan 1.5.2018, 1.1.2019 ja 1.4.2019, kustannusvaikutus on yhteensä 3,5 prosenttia.

Kunnallisen lääkärin virkaehtosopimuksen (LS) yleiskorotus 1.5.2018 on 2,55 prosenttia terveyskeskus- ja hammaslääkäreillä ja eläinlääkäreillä 1,3 prosentti. Paikallinen järjestelyerä 1.1.2019 on 0,7 prosenttia ja yleiskorotus 1.4.2019 terveyskeskus- ja -hammaslääkäreillä 2,1 prosenttia ja eläinlääkäreillä 1 prosentti.

Kuntayhtymän tuloslaskelman mukaiset työvoimakustannukset olivat 27,8 miljoonaa euroa (taulukko 5), mikä on noin 0,55 miljoonaa euroa enemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Vakinaisen henkilökunnan palkat laskivat 0,13 %, mikä johtuu ulkoistuksista. Erilliskorvausten kustannukset nousivat 2,5 %, samoin määräaikaisen henkilökunnan ja sijaisten palkat nousivat 2,7 % edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilösivukulut olivat yhteensä noin 5 miljoonaa euroa, joista eläkekulut noin 4,1 miljoonaa euroa. Kuntayhtymän eläkekulut ovat normaalia kunnallishallinnon organisaatiota pienemmät, koska kuntayhtymä maksaa KuEL-maksuista ainoastaan palkkaperusteista maksua ja työnantajien yhteisvastuullista Varhe-eläke-maksua. Työnantajien yhteisvastuullista Varhe-eläkemaksua maksettiin noin 237.725 euroa. Työnantajan henkilöstön sivukulut laskivat 3 % edelliseen vuoteen verrattuna johtuen mm. Kiky-sopimuksen vaikutuksesta.

W
ERD
JP

Kuntayhtymän hallinto- ja toimituspalvelut sekä kuntayhtymän ja kuntien yhteisesti järjestämät talous- ja henkilöstöhallintopalvelujen rahapalkkamenot olivat 1,1 milj. €, ollen 1,7 % pienemmät kuin edellisenä vuonna. Edelliseen vuoteen verrattuna palkkamenot laskivat Haapajärven kaupungin osalta 2,3 %, Kärsämäen kunnan osalta 5,45 %. Palkkamenot nousivat Pyhäjärven kaupungin osalta 4,2 % ja Reisjärven kunnan osalta 8,8 %.

Taulukko 5. Palkka- ja muut henkilöstökulut kunnittain vuonna 2018

	2 018	2 017	Muutos % ed. vuoteen
Työvoimakustannukset yhteensä	-27 755 622	-27 205 264	1,98
josta			
1 Palkat yhteensä	-22 291 030	-21 612 246	3,05
josta			
- Maksetut palkat ja palkkiot	-343 110	-296 202	13,67
- Vakinaisen henkilökunnan palkat	-15 584 700	-15 604 669	-0,13
- Tuntipalkat	-64 696	-67 433	-4,23
- Erilliskorvaukset	-2 437 921	-2 377 608	2,47
- Lomarahat	-721 142	-708 279	1,78
- Vuosiloman sijaisten, määräaikaisten ja työllistettyjen palkat	-3 444 981	-3 351 013	2,73
- Kokouspalkkiot	-21 211	-17 229	18,77
- Asiantuntija- ym. Muut palkkiot	-21 300	-22 544	-5,84
- Muut palkkiot			
- Jaksotetut palkat ja palkkiot	-28 458	477 451	1 777,74
- Kela- ja tapaturmakorvaukset	376 489	355 280	5,63
2 Työnantajan eläke- ja muut sosiaalivakuutusmaksut	-5 018 158	-5 169 143	-3,01
3 Henkilöstöinvestoinnit			
- Työterveyshuolto, netto	-190 109	-201 749	-6,12
- Koulutus ja muu kehittäminen	-121 865	-98 938	18,81
- Muut yhteensä (työpaikkaruokailu, virkistys jne.)	-134 460	-123 189	8,38

Taulukosta kuusi voidaan nähdä, että suurimmat rahapalkkamenot ovat terveys- ja vanhuspalveluissa noin 20,1 milj. €. Siellä on myös suurin osa henkilökunnasta. Pienin rahapalkkamenoiltaan on hallinto- ja toimituspalvelut, noin 1,1 milj. €. Hyvinvointipalvelujen palkkamenot olivat yhteensä noin 5,0 milj. € ja ympäristö- ja rakennusvalvontapalvelujen noin 1,1 milj. €. Henkilökunnan sijaismäärärahat nousivat noin 94.000 euroa ja erilliskorvausten kustannukset noin 60.313 euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Työllistettyjen määrä on vähentynyt tasaisesti, mutta työllistettyjen palkkoja maksettiin kuitenkin noin 72.130 euron arvosta.

Taulukko 6. Palkka ja muut henkilöstökulut palvelulinjoittain vuonna 2018

Palvelulinja	Palkat ja palkkiot (1000 euroa)	Henkilösivu kulut (1000 euroa)	Yhteensä (1000 euroa)	%	Muutos 2017/2018 (1000 euroa/%)
Hallinto	885	186	1 071	4	1,7/18
Hyvinvointipalvelut	4 084	943	5 027	18	5,7/302
Terveys- ja vanhuspalvelut	16 448	3 657	20 105	74	-4,4/-843
Ympäristöpalvelut	874	232	1 106	4	0,5/5
Yhteensä	22 291	5 018	27 309	100	1,97/528

Handwritten signatures and initials at the bottom left of the page.

Kuntayhtymän yhdeksännen toimintavuoden henkilöstöraportti osoittaa, että henkilökuntamäärä kuntayhtymässä on suuri verrattuna alueen muihin työpaikkoihin. Henkilökunnan lukumäärää vähentää vuonna 2018 tehostetun palveluasumisen ulkoistukset niin terveys- ja vanhuspalveluissa kuin myös hyvinvointipalveluissa. Ulkoistukset eivät näy täysimittaisesti esim. vertailtaessa poissaoloja edelliseen vuoteen. Päivätyössä olevan henkilökunnan vakanssien vapautuessa täyttölupa on haettu kuntayhtymähallitukselta. Lyhytaikaisten sijaisten tarve on suurinta terveys- ja vanhuspalvelujen kotihoitossa ja asumispalveluissa. Varahenkilöstöpankki on toiminut vuodesta 2017 lähtien ja siitä on saatu hyviä tuloksia mm. sijaistarpeen vähentymisellä. Henkilöstöraportti osoittaa myös, että henkilökunta on osallistunut kuntayhtymän kehittämiseen vastuullisesti.

Kaikkia vapautuvia virkoja/työsuhteita ei ole saatu täytettyä. Vaikeimmin rekrytoitava henkilö-kunta on lääkärit ja puheterapeutit. Keski-ikä henkilökunnalla on hieman korkeampi kuin kunta-alalla työskentelevien keskimääräinen keski-ikä. Ikäeläkkeelle henkilökunnasta seuraavien viiden vuoden kuluessa jää noin 16%. Henkilökunnan vaihtuvuuteen on vaikuttanut vanhuuseläkkeelle jäännit, irtisanoutumiset ja ulkoistukset. Vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeelle henkilökunnasta on jäänyt 2,7 %. Työvoima kuntayhtymässä on naisvaltaista.

Koko henkilökunnan nettotyöpanos on laskenut edelliseen vuoteen verrattuna merkittävästi, mikä johtuu poissaolojen vähenemisestä ja ulkoistuksista. Henkilökunnalla on ollut mahdollisuus kehittää omaa osaamistaan sosiaali- ja terveyspalvelulain edellyttämällä tavalla. Henkilökuntaa on osallistunut ammatillisen koulutuksen kehittämiseen ja työnohjausta on järjestetty tarpeen mukaan. Säännöllisiä työpaikkakokouksia pidetään palvelulinjoilla ja niiden pitämistä pidetään tärkeänä henkilökunnan keskuudessa. Esimiehille on järjestetty esimiespäiviä, koulutuksia ja työnohjausta.

Sairauspoissaolojen määrä on noussut edelliseen vuoteen verrattuna. Koko työajasta laskettuna sairauspäivien osuus oli 5,2 prosenttia. Kuntayhtymässä on toteutettu aktiivisesti työnkiertoa, mikä mahdollistaa vakinaisen henkilökunnan siirtymisen työpisteestä toiseen mm. niissä tilanteissa, kun asiantuntijuutta on tarvittu toisessa työyksikössä tai kun terveydellinen toimin-takyky on rajoittunut. Työntekijän työuran jatkamiseksi on käyty mm. kolmikantaneuvotteluja.

Työnantaja on osallistunut myös henkilökunnan fyysisen terveyden ylläpitämiseen antamalla kuntoseteleitä ja mahdollistamalla kuntayhtymän toimitiloissa kuntosalin käytön, silloin kun ne ovat vapaana. Työterveyshuolto on järjestetty omana toimintana. Työilmapiirikartoitus toteutettiin syksyllä. Kyselyn tulos kokonaisuutena arvioiden oli positiivinen ja saatujen vastausten pohjalta organisaation toimintaa kehitetään edelleen. Tiedottamisessa on käytetty omaa tiedotuskanavaa intraa ja sähköpostijakelua.

Työvoimakustannukset ovat nousseet edelliseen vuoteen verrattuna 1,98 %. Talousarvioon verrattuna palkkamenot toteutuivat 92,8 %:sti. Palkkamenojen nousu johtui mm. sijaismäärän tarpeesta, erilliskorvausten kustannusten noususta ja lomapalkkavarauksen suuresta muutoksesta edelliseen vuoteen verrattuna.

Kuntayhtymän henkilöstöpolitiikalle tulevana vuosina haasteellisinta on varhaisen tuen mallin mukaisesti henkilökunnan terveydelliseen toimintakykyyn vaikuttaminen ja työhyvinvoinnin edistäminen. Yhteistyötoimikunta on perustanut työryhmän työhyvinvoinnin lisäämiseksi ja sairauslomien vähentämiseksi. Henkilökunnan eläköityminen ja vaihtuvuus asettavat suuret haasteet rekrytointiin panostamiseen. Maakunta- ja sote-uudistuksen käynnistyminen vuoden 2021 alusta lähtien vaatii esimiehiltä kouluttautumista ja panostusta muutoksen läpiviemiseksi. Maakunta järjestää esimiehille muutuskoulutusta, johon kuntayhtymän esimiehiä osallistuu.

Handwritten signatures and initials at the bottom left of the page.